

A person wearing a hat and a light-colored shirt with dark suspenders is walking away from the viewer on a large sand dune. The person is silhouetted against a bright, golden sunset sky. A trail of footprints is visible in the sand, leading from the foreground towards the person. The overall scene is serene and evocative of a journey in a vast, open landscape.

*Pași
pierduți*

Lia Alb

BRUMAR

Lia Alb

Pași pierduți

Arad, 2016

PARTEA I

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Habar n-am dacă am chef sau, mai bine zis, dacă îmi pot învinge lenea...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi, din două leni putem face o partidă de...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: De ... nici vorbă... Nu mi-au fost simpatici clienții cu articolul 200.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Vechiul articol, prăfuitul...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: ... în multe privințe excela în pătrunderea sensului legii...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: În orice caz, nu am de gând să-mi încarc memoria, și așa destul de obosită, cu texte fără aplicabilitate imediată. Dacă mă mănâncă sub limbă, pot apăsa pe buton, și pac... aflu din calculator...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Păi, dragule, asta-i problema ta... Nu poți pătrunde dincolo de textul legii printr-o simplă apăsare pe o clapetă... Se cere... câte nu se cer... Mai întâi și întâi, o bibliotecă în spate...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Bla, bla, bla... Nu de asta m-am parașutat în biroul ăsta prăfuit...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Nu te oprește nimeni ... poți închide ușa pe dinafară fără regrete... Poftește...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Nu mă poți alunga ca pe o curvă plătită... Ai de păstrat o înțelegere... M-am prins eu de ce te-ai oferit să-mi fii maestru... E vorba de bătrânu'... De o vorbă a voastră înainte de...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Cât despre pactul meu cu al tău tată, nu doresc să detaliez... Este o convenție secretă, obligații și drepturi reciproce - nu au termen de prescripție... Tu faci parte din obligațiile asumate. Fără condiții și termene... Atât... Doar atât...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Băga-mi-aș... În ce m-am vârât... Știi mai bine decât mine că am nevoie de stagiul... Avocat stagiar...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Asta-i cam așa, tinere... Nu aduci cu răposatul... Ilustrisim avocat... Și culant... Dădea bacșiș pe măsura câștigului... Nu-i ca acu'... Când se zgârcesc mânjii și pentru ce-ai făcut, d'apoi pentru ce puteai face...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Mai bine ți-ai reține frazele în buzunarul vestonului, să se amestece cu banii strănși după o zi de mișmașuri...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Dumneavoastră vă trec cu vederea orice...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ați învățat voi, ăștia, depășiiți, tot felul de șperțuri... dosare ascunse, acte de procedură, și mai știu eu câte...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Noi am făcut justiție aici de peste patruzeci de ani...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Lozinci, bătrâne... Cât despre rezultate, să văd... Nu-i necesar... Chiar n-am nevoie de o lupă să le caut hibe...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Tinere, depășești limita stării de necesitate... Nici provocarea nu se lipește de vorbele tale...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Să trăiți... Vă aduc o cafea... Din aceea cu aromă de vanilie... Orice... Ca întotdeauna, la dispoziție...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Aruncă periuța la gunoi, bătrâne... Am depășit amândoi dosarele de pensie și mai avem vreo șase luni până...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Norocul meu că dumneata nu poți pleca... N-o ștergi de pe-aici până nu-mi termin eu stagiatura... Ești legat de contractul imprescriptibil...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Nu fi atât de sigur, prietene... Excepțiile maestrului în anularea oricărui contract au devenit legendă... Motive de nulitate absolută... de o strălucire printre literele legii ce lăsaus adversarul lipit de banca apărării cu gura căscată...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Câte n-am auzit eu prin arhive despre pledoariile maestrului! Cuțite, nu altceva, nene... Cuțite ascuțite...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Chiar reușeam să le ascut și eu pe ale mele...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Uneori, frate... Că te băga în buzunar cât ai zice pește.

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Pe mine s-a mai întâmplat să mă pună la colț... N-aș nega în fața dumatăle, cunoști buzunarul justiției mai bine ca oricare dintre noi...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Buzunare găurite câte un pic și pentru subsemnatul... Știi dumneata vorba... dacă nu curge, picură...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Pentru alții erau sparte, nu rupte ici-colo... Înțelegeți, dumneata... sparte, rupte... Un cerșetor cu buzunarul sparte mișuna prin birourile înălțimilor...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Ultraj, maestre... Ultraj... Mă pot sesiza din oficiu...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Deși ți-au încărunțit tâmplele pe aici, prin săli, tot năvalnic în judecată ai rămas... Era vorba despre un cerșetor ce-și căuta dreptatea cu pantalonii rupți la spate și buzunarele sparte... Ce elemente constitutive ale vreunei infracțiuni pot sta la baza sesizării din oficiu...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi ăla cu buzunarele sparte ce bântuie prin birourile magistraților nici nu putea a vagabond... ăla are Mercedes ultimul tip... Cel puțin 60.000 de euro... bineînțeles... Lăsat cu șofer în parcare la Primăriei - și costumul Versace albastru închis...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Tinere, te avânți... Ai grijă că dulăul stă la pândă și în cazul dumitale nu sună a fabulă...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Mi se rupe... Ce, are martori?...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Și noi ce suntem?... Am auzit fiecare vorbuliță...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Voi faceți parte din sistem și vă țineți gura mai abtirit ca Mercedesul de 60.000 de euro... Bineînțeles...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Ți-aș fi îndatorat dacă ai duce mapa asta cu dosare la cabinet... Mai apoi treci prin baie de-ți suflă nasul...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Vrea să zică să-ți ștergi mucii...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Pot s-o consider o glumă bună... Una de-a Tribunalului... Și, dacă e să fiu sincer, maestre, spun cu mâna pe inimă că nu mi-a făcut plăcere să anchetez colegi... În ale dreptului, se-nțelege... avocați...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: ... judecători...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: procurori, câteodată... mai rar, ce-i drept...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Da' pe ăla cu Mercedesul... La ăla câte dosare i-ați închis la comandă?... Plin de nupuri...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Parcă era vorba că-mi duci mapa la birou... Dosarele...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Că altfel îți pierd citațiile... Din dosarul cu partajul pentru care mă tot bați la cap.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Tocmai dumneata? Ne intersectăm și acu'... Eu majorez onorariul la fiecare termen și să cotizeze unde trebuie cu regularitatea ceasului din hol... Hai sictir, că m-am saturat... Conversația asta-i de căcat... Sunteți niște ramoliți, mai puțin dumneata... Care te dai apărătorul legii... Al asupriților... Voi, ăștia! Alți...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Mă obligi să-mi încarc memoria cu figura ta spălăcită... Să-mi aduc aminte, să te ții până la sfârșitul dezbaterilor, să-ți rozi unghiile în banca avocaților până la ultima cauză, când te arde să bei o cafea în colț...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi... Dacă-i vorba numai de atât...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Vorbe de fațadă... În rest, să te aștepți la soluții încâlcite, de nu te mai descurci cu partajul sau divorțul ăla complicat ce s-a nimerit în completul dumisale...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Mai ai de ros coatele, că tălpile, ce să mai zic... Pe aici, prin săli, prin arhive, pe coridoare...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Scuze, maestre, înălțimea voastră... Sunt ocupat peste măsură cu dosarul retrocedărilor... Mă scuzați...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Retrocedați dreptatea...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Se joacă, pur și simplu, cu vorbele... Tărtăcuțe chele...

Face o piruetă caraghioasă, mai să-și scape servieta din piele roșcată adusă de răposatul său tată din Spania și lăsată moștenire prin testamentul autentic întocmit cu ajutorul și prezența bătrânului avocat. Mânzul fusese lăsat și el prin testament, de fapt, ultima dorință întărea înțelegerea făcută la terminarea Facultății de Drept din Cluj, când amândoi lăcrimau pe furiș la ceremonia de absolvire, în timp ce tânărul fițos în roba neagră cu tichia trasă șmecherește pe-o sprânceană le făcea amândurora semne complice

din spatele decanului ce-i înmâna ceremonios diploma cartonată, cu litere lucitoare.

Înțelegerea, stropită din biu cu un vin roșu de Miniș și afumată cu țigări de foi fumate eroic, deși știau amândoi de cancerul ce mânca plămânii unuia, un buboi, o tumoare inoperabilă - "doar tu îl vei struni, la cabinetul nostru, să pătrundă ce n-au putut să-l îndrume dascălii. Știi la fel de bine ca mine că o stagiatură e o treaptă spre înțelegerea sensului, a legii, dragule. - Te rog să-i dăruiești din dragostea noastră pentru drept și dreptate. Te leg..."

Prietenia celor doi, care fondaseră primul cabinet de avocat din TÂRG, prietenie legată între copertile miilor de dosare din arhiva bibliotecii, în discuțiile fără de sfârșit pe spețe și întortocheri ale legii, a dat naștere nu numai renumelui, că li se dusesse vestea până-n capitală, ci și roiului de clienți.

Circula povestea că atunci când te apără cei doi poți dormi liniștit, fără de teamă, iar Doamna legată la ochii își scapă cârpa ce-i umbrește vederea și așază talerele balanței în echilibru perfect, ba chiar își aprinde și dumneaei o țigară alături de slujitorii ce n-au trădat-o niciodată.

Rămăsese bătrânul avocat procopsit cu un mânz năvălaș ce-i încerca răbdarea și calmul proverbial, de-l făcuse odată să răstoarne un raft cu dosare și să joace tontoroii printre cărțile cu pagini subliniate în trei culori, amestecate printre declarațiile de martori și sentințele ce zburau ca nebunele pe deasupra biroului.

"Îți torn eu în cap disciplina și rigoarea și ținuta... Un avocat fără ținută e un măgar cu coif de ziar ce rage aiurea la colț de stradă. Nu poftesc să mai văd blugii strâmți pe dosul dumitale caraghios plimbat prin sălile Tribunalului. După-amiază mergem împreună să cumpărăm un costum belamarin, cămăși și un set de cravate decente. Disciplină... studiu...", bolborosea ca apucatul, de-l cuprinse frica pe băiat, într-o oarecare măsură, nu de altceva, dar socotea că de-l scoate cu picioare în dosul bombat nu apucă să termine stagiatura, și atunci adio bănuții clienților, adio clientela bătrânului, cohorte de justițiabili ce solicitau programări secretarei înțepate pe măsură rigorii cabinetului, a cărui faimă dorea s-o moștenească neapărat, cu orice preț.

Ce nu intrase în socotelile bramburistice și nici măcar în clauzele sau posibilele previziuni din contractul semnat cu trei ani în urmă era scârba, imensul plictis, lipsa de apetit juridic, care slăbănogise vlaga bătrânului avocat până într-atât încât a ajuns să arunce o țuică bătrână în capul unui moș șicanator peste măsură, de n-au mai reușit să scoată mirosul din carpa de sub birou, roasă, jengoasă, dar prețioasă, ca orice alt obiect sacru ce ținea de tradiția locului - scrumiera grea de bronz, rotundă ca o barcă înflorată, ca loc pentru țigările obosite, uitate printre petalele ruginite, tabloul Maicii Domnului înghesuit între tomuri legate în piele, roase pe la colțuri, un zâmbet blând ce uneori reușea să îndulcească litera legii, să găsească aplicarea corectă în cazurile disperate.

"Aici, dacă pereții ar putea vorbi, s-ar auzi răcnete, urlete din rărunchii durerii, ferestrele s-ar putea spăla în lacrimi și lumina s-ar stinge de una singură, poate doar lumânarea de lângă icoană ar arde pâlpâitoare peste Chip."

“Am uitat să râd. Mi-e imposibil să-mi mut trăsăturile, să-mi desfac ridurile, să-mi spăl ochii, să-mi arăt cariile într-un zâmbet chiar și forțat. Mi-e dor, pur și simplu, de fețe chiar rânjite într-un început de veselie, că rânjet iese când mă străduiesc în fața oglinzii crăpate, o venețiană adusă de un client gălăgios peste măsură din atelierele italiene, voia cretinul să-și ascundă potlogăriile, evazionistul dracului, într-un ciob de oglindă fumurie, ori poate credea idiotul că poate cumpăra indulgența mea și mai apoi influența cu imagini chiar perfecte, că de altfel fandosita asta lucitoare reușește să măsluiască uneori chipul pe măsura dorinței și nu a putințelor obosite.

Madam I., bătrânica mea, mâna mea dreaptă, încearcă uneori să îndruge vreun banc, însă lipsa umorului, că sunt unele persoane lăsate de Bunul Dumnezeu atât de înzidite în corectitudine, de nu sunt în stare nici să imite prostia înțeleaptă din spatele povestioarelor cu tâlc, lipsa râsului înfundat o fac de-a dreptul caraghioasă în eforturile de a istorisi bancuri sau chiar istorioare idioate, ca să-mi trezească râsul întemnițat de peste patruzeci de ani.

Doar mânzul ăsta buiestru i-a intrat definitiv și irevocabil pe sub piele.

Într-adevăr, după o primă vizită la cabinetul prăfuit în faima celebrității, când făcuse cunoștință cu cerberul de la intrare, căreia îi spusese ‘Bună’ peste un umăr și ‘Unde-i bătrânu?’ peste celălalt, ciudata, însingurata, care îi îngheța cu privirea pe șmecheri și escroci, de se așezau ca la școală, aliniați, pe scaunele cu spătar înalt din holul îngust, nu s-a ofuscat, dimpotrivă, știindu-l de copil răzgâiat de pe vremea când venea să-i cerșească bătrânului un șfanț în plus pentru prăjituri, și, complice, îi dădea din încasările zilnice de trei ori mai mulți bănuți, amăgită de imaginea ciocolatei închipuite, știind, de fapt, că, fuga-fuguța, băiatu’ tatii cumpăra un pachet de Kent la barul din colț.

Obișnuită să repete vinovat: ‘Poate la noi nu vin oameni cu bucurii, maestre. Sunt aduși de necazuri, mânați doar de vrajbă și răutate mocnită, care îi îndeamnă chiar și pe frați să se judece pentru câțiva metri pătrați din grădina lăsată cu limbă de moarte de răposatul lor tată, care s-ar învățat în cosciug de le-ar vedea fețele strâmbate. Se mai perindă și năpăstuiții sorții, care își jelesc plozii întemnițați, frații... ori ucigașe fără voie. Ce să mai zic de soarta moștenită odată cu dosarele părinților de origine nesănătoasă, care își pretind nu numai averea furată, ci chiar și demnitatea pierdută în anii comunismului.’

Repeta întruna: ‘Noi trebuie să-i înțelegem, să-i ajutăm...’ cu o înțelegere a răului ce poate pătrunde fără studii juridice în cea mai complicată și mai afurisită speță. Se spune între noi, juriștii, că dumneaei are simțul legii în sânge.

S-a bucurat muierea, i-au lucit ochii, când, împins, constrâns, după vreo lună de când a cadorisit-o cu un ‘Bună’ la primul pas ca stagiar, s-a prezentat îmbrăcat la patru ace, în costumul bleumarin și cămașa ca untul bătut, țoale care i-au deschis baierile politeței și a scuipat mieros: ‘Sărut mâna, madam! Vă pot fi de folos cu ceva? ... o țigară bună ori o cafeluță aromată pe gustul dumneavoastră...’, că de atunci i-a rămas servă pe vecie, complice în tot felul de învățeli mai mult sau mai puțin culpabile, pe care nu le-ar săvârșit pentru mine ori pentru răposatul lui tată.

Aiuritul, plin de ifose în noua îmbrăcămintă, care îi vine ca turnată, își ascunde ineficient golul, lipsa totală de cultură juridică ori, mai bine zis, analfabetismul în ale dreptului, socoate că poate apăsa clapeta calculatorului și, hocus-pocus, prin simpla citire, textul se va lăsa descifrat în articole și paragrafe ascunse, că doar una din menirile legii este tocmai misterul ce se cere descoperit prin studiu și multă, multă rigoare și fundul bătucit în spatele biroului, care va să zică, ploconul lăsat prin testament mă obligă să răbd, să mai aștept ceva vreme în dezlegarea răsului.

Câteodată, cu sudoarea curgându-ți pe față și pe șira spinării, în sufocarea unei zile toride de iulie, când ești prizonierul arșiței în propria casă, atunci îmi doresc să las totul baltă, să fug. Atunci te amăgești nestingherit că poți să spargi fereastra, să descui poarta, însă știi, simți prin toți porii deschiși ca niște guri însetate, că dacă te avânți în cuptorul de dincolo de lemnul ori sticla geamului, vei simți la început o caldă îmbrățișare, care în câteva minute se transformă în gheară de foc ce-ți arde creierii și lasă fără vlagă fiecare părticică din trupul mustind ca un burete îmbibat în cloaca unei chiuvete unsuroase.

Sudoarea cleioasă, lipicioasă, se strecoară ca un șarpe prin inelele pline cu venin de-a lungul gâtului, încolăcind urechile, pleoapele umflate, ca mai apoi să se cuibărească înlăuntrul țestei înfierbântate dintr-o zi toridă de iulie.

În lentoarea asta puturoasă mă scald de ceva vreme, știind prea bine de unde mi se trage, ori poate știința asta egoistă, trufașă, să ascundă un alt adevăr?

Un eșec? O cauză pierdută cu trâmbițe și surle... În brillianta carieră de peste patruzeci de ani prin sălile Tribunalului, una mai mult sau mai puțin înseamnă bobul de mazăre de sub salteaua Prințesei legate la ochi? Repet ce-mi spunea maestrul meu pe vremea stagiului, când tropăiam nerăbdător prin arhive și biblioteci în deslușirea sensului?

'Dragule, te așteaptă o carieră brilliantă dacă îmi urmezi sfaturile. Ascultarea începutului e primul pas pe drumul străduinței al păsărilor negre cu babețici albe. Că unele se vor înălța, pot zbura chiar, iar altele se poticnesc, își rup poalele, își murdăresc babețicile și ajung șopârle șchioape.'

Într-o bună dimineață, la ora 8 și un minut, după deschiderea arhivei, atunci a început povestea dosarul Mănăstirii B.

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Dosarul nr. 6.750/2010 - cu termen pe 7 martie...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Āla? Burdușitul în 5 volume? Cum de v-ați procopsit?

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Dumneata fă-ți datoria și caută în raftul de sus, acolo sunt termenele de 7 martie...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: E nevoie să dăm indicații precise? - Sau aveți nevoie de ajutor?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Că doar n-o fi pe gratis. Și eu mă canonesc daftitelea să car hârțiile de sus?

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: O cauză pro bono.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Nu-ți pică bine, bătrâne...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Mănăstirea B. reclamant contra părților B. Augustin, B. Aurora, B. Melania și B. Petru. Păi, dacă-i vorba de o mănăstire, mă înduplec și eu. Cum de-a ajuns la dumneavoastră dosarul?

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Desigur, dosarul. Mi-a telefonat o bună amică din Neamț să pledez, că, vezi bine, s-a strămutat cauza pe bănuială legitimă și dumneaei nu se poate deplasa.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Și ne-am procopsit noi să apărăm averile Domnului...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Nu vorbi cu păcat, tinere. Plata o primim cu toții acolo, Sus.

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Vorba lungă și mai multă sărăcie. Cum nu noi am întocmit documentele primare, va trebui tu, drăguțule, să faci oglinda dosarului.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Adică, acțiunea, cererea de chemare în judecată, întâmpinarea, reconvenționarea... Țin'te, drace...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Contra cost le trag eu la xerox...
Contra cost.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Parcă spuneai că te plătește Cel de Sus...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Îmi puneți răbdarea la încercare... Oglinda dosarului însemnează lectura filă cu filă și mai apoi să notezi unde le e locul, sau unde ar trebui să stea în ordinea procedurală. - Ce, ai uitat lecția de început - cererea de chemare în judecată cu numele reclamantului, numele pârâtului și petitul, adică - ia spune, tinere, cum se traduce petitul?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Adică, ce pretenții au reclamantii...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Nu sufla, că nu-l ajuți...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: N-am nevoie de ajutorul ramolitului.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Parcă ziceai că ți-ar prinde bine tehnologia modernă. Că pe vremuri stagiarii copiau fișe cu cereri de chemare în judecată, notau fila din dosar, mai copiau și declarațiile de martori, de se închidea arhiva peste ei...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Alte vremuri, alte obiceiuri... Literele scrise dau înțeles cuvântului...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Mă zăpăciți. Ba să copiez acțiunea, ba să dau la xerox, ba să notez fila...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Filă cu filă, act după act - acțiunea cu datele primare ca fila 1 - întâmpinarea ca fila a 2-a... Chiar îmi pierd răbdarea cu dumneata...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Respecte, maestre. Dosarul a urmat calea bună. Mă bucur. C-au fost măicuțele în audiență, că se rătăcise un volum din aiureala asta.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce-i de mirare cu atâta hârțogărie purtată de la Neamț până la noi. Câte mâini s-au ostenit să-l lege, să-l numeroteze, să...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: În fine... S-o lăsăm pe altă dată cu osteneala. Maestre! Sper să-l depuneți în mâna stagiarelui... Oglinda dosarului, tinere...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Și dumneavoastră o țineți de oglindă. Că mă apucă plictisul înainte de a începe...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Cu plictisul n-ai ce căuta pe aici, drăguță. Paciență...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Lăsați-l în seama mea... Încuviințați, maestre, să-l dau pe brazdă?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Cu atâția înțelepți pe cap, mi se aprind creierii, ce mama mă-sii...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Aveam o vorbă cu... Dumneata, tinere, vezi-ți de treabă. Simulația, maestre, în cazul Dohotaru, nu se pupă cu actele dosarului...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Țștia șmenozesc ceva. Și pe mine mă amețesc cu litera legii.

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Când vei înțelegere legătura dintre actul secret și cel simulat mai stăm de vorbă... - Până atunci, Înălțimea voastră, să ne retragem în birou, dacă doriți.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Doi caraghioși care mai cred în teorii... Practica juridică creată... Cu gândul la spețele lor, a adormit sărmanul. Și nu numai în tren...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: O învârteală între ramoliți. Și se mai dau și cinstiți. Dohotaru spuneau? Mă mir. Nu-mi spune nimic. Oricum, nu mi-am încărcat memoria cu întreaga arhivă. Madam I. știe precis... Las' c-o trag eu de limbă, de toarnă și ce-a supt de la mă-sa.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Te înșeli, puțică strâmbă. N-o să dai, oricât scotocești prin arhive. Cazul Dohotaru e al altcuiva. Îl apără alt avocat. Țștia doi discută doar sensul legii. Descoperă valențele simulației în lumina practicii nou create.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Lozinci. Mă doare-n pix de practică. Parcă ziceai că Înălțimea sa trăgea un pui de somn pe ici, pe colo.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Dacă insiști... Hai să ți-o spun. Judele face naveta dintr-o comună aflată la 20 de kilometri de oraș. Se trezește la 5 fix, că stă la vreo două străzi de gară. Nu cumpără bilet, zi-mi de ce?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: E blatist? Pe dracu'!

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Da' de unde! El să înșele? Chiar el? Își cumpăra abonament la 3 luni, cum credeai altfel... Odată suit în vagon, mai moțăie cu capul sprijinit de geamul nespălat, că l-au văzut vreo doi avocați puși pe șotii. Doar ei nu aveau ce căuta în personalul de ora 6, voiau să vază cum călătorea zbirul ce le respinsese vreo trei recursuri.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Scurteaz-o, amice. Că ne-apucă prânzul și nu mai xeroxăm Mănăstirea.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Mă rog, mă rog... După drumul destul de obositor, după zdrângănitul printre șine și alte nenorociri, ajunge și în sala de judecată. Cât despre vârsta dumnealui...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Las-o baltă... Habar n-am ce mai căutați pe aici. Sicrie ambulante...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Sicrie ambulante?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Pardon, mon cher... Dumneata te ții bine. Mai funcționează aia mică?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Sar calul și opresc trenul, băiete. Și spune, promiți, sau oprim călătoria?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Da' mai repede, scurteaz-o...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Închipuie-ți sala plină ochi cu rudele deținuților din boxă. La ușă vreo trei gardieni înțepați...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ce le-aș trage-o laăștia...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Completul, din trei magistrați, impozanți, care sub robele negre mai întindeau mâinile ca niște corbi să-și dezmoștească oasele bătrâne. Unul dintre ei, al nostru, mai puțin bățos, că nu reușise să-și facă somnul în trenul personal de ora 6. Încep dezbaterile. Și tocmai se discuta admisibilitatea unor probe ce-l puteau incrimina pe tâlharul din boxă. Procurorul țipa, se umfla ca un cocoș castrat.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Și mama dracului s-ar fi trezit din iad ascultându-l...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Se poate, dar al nostru jude adormise de-a binelea, cu ochelarii căzuți peste nasul coroiat. Vecinul din stânga...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Judele, să înțeleg, nu grefierul...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Judele, desigur, i-a tras bine la ghioale pe sub masă, l-a scuturat din toți rărunții...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Și ei, deținuții, procurorul, ce ziceau?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Holbau ochii, ce să zică! Poți atinge Înălțimea completului de judecată? - Îmbrâncit, lovit prin părțile sensibile, a sărit ca ars, s-a ridicat în picioare, s-a scotocit printre faldurile robei negre, și-a scuturat mâinile și a țipat ascuțit: ABONAMENT!

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Hai, că-i bună! Se credea în tren?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Te-ai prins, da' procurorul, un amețit scorțos, care crede că i se cuvine tot respectul din lume, crezuse că-l jighește, că-i numește argumentațiunea abonament.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Și amărâtul din boxă? S-a prins?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Cum să nu se prindă, amice, că era unul uns cu de toate. Soios, a ridicat o mână înmănușată: "Permiteți, gardieni, să ofer biletul Înălțimii sale."

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Și colegii? Confrații mei?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce să facă, amărății... Râdeau ca apucații pe sub copertile dosarelor.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: De groază, prietene. Să țipe "Abonament"!

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Se credea în tren și înalta conștiință i-a dictat să-i spună conductorului că are abonament cumpărat conștiincios o dată la 3 luni. - Cu mâinile întortocheate printre filele dosarului se prăpădeau de răs care mai de care, fără să observe că bătrânul avocat își răsucea mustața invizibilă la umbra unui surâs. Atât de mult așteptatul semn al râsului.

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: În trei zile să terminați cu oglinditul, că vin măicuțele și vreau să se așeze în ordine toate documentele.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: E o simplă acțiune în revendicare. Ele, măicuțele astea plimbărețe, le solicită părților un teren de câteva sute de metri pătrați. Mai precis, prin acțiunea civilă înregistrată la Neamț, declinată mai apoi spre a noastră competență, reclamanta Mănăstirea B., prin reprezentanta ei legală, Maica Stareță stavroforă C., a solicitat, în contradictoriu cu șleahta pârâților, ca prin sentință să se dispună obligarea acestora a le lăsa în deplină proprietate și pașnică folosință suprafața de 360 mp teren - curte, construcții. În motivare se arată că mai-sus-amintita suprafață sau parte din vatra mănăstirii, în suprafață totală de 49 ha de teren, proprietatea fiind dobândită de pe la 1600...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Documentele, drăguță. Analiza cronologică a documentelor mă interesează. Ele pot atesta dreptul de proprietate.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ori ba. E o poveste de adormit judecătorii navetiști...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Asta se va stabili doar după analiza lor. Nu te pripi, că laptele nu-i acrit, mă.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi, să le ordonăm odată, că m-apucă pandaliile și dau dracului și stagiatura și clienții și...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Nu te oprește nimeni. Din contra, scap și eu de obligațiile asumate...

Dobândirea și dovada dreptului de proprietate asupra celor 49 ha teren

În anul 1642 - hatmanul *Gavriil Conci*, ctitorul Mănăstirii B., fratele domnitorului Vasile Lupu, înzestrează mănăstirea cu mai multe moșii și cu 49 ha teren, ce reprezintă Vatra Mănăstirii¹, suprafață pe care au fost și sunt amplasate *“biserica catedrală, apoi celelalte 3 biserici, împreună cu chiliile, casele și dependințele (grajduri, beciuri, magazii, grădini de zarzavat)”*.

În anul 1803 - Mănăstirea B. este transformată în mănăstire de maici, prin hrisov domnesc, la recomandarea Mitropolitului Veniamin Costache.

La 31 martie 1902 - se publică în Monitorul Oficial nr. 288 Regulamentul Legii Casei Bisericii, care definește Vatra Mănăstirii, potrivit art. 122, alin. 3: *“Prin Vatra Mănăstirii se înțelege tot terenul împrejmuit, precum și terenul a cărui folosință s-a lăsat de Stat la secularizare personalului monahal, sau căruia i s-a concedat ulterior, precum și terenul destinat metohurilor monastirilor.”*

La data de 21 iulie 1903 - Mănăstirea B. trece printr-un mare incendiu, mănăstirea fiind distrusă în proporție de 50%. Drama este consemnată în documentele și presa vremii, respectiv, ziarul “Universul” din zilele de 21, 23 și 27 iulie. *În acel incendiu arhiva mănăstirii, inclusiv actul de întemeiere, din anul 1642, sunt distruse! Practic, istoria documentară a Mănăstirii B. a fost distrusă într-o noapte.*

În anul 1911 - un delegat al Ministerului Domeniilor, ing. S. C. (Ministrul Agriculturii și Domeniilor fiind I. L., 29 decembrie 1910 - 27 martie 1912), întocmește *Planul Vetrei Monastirii B.* (harta cadastrală), document care se află în arhiva mănăstirii.

În legenda acestei hărți cadastrale este trecută la punctul **a. Curtea Mănăstirii - 49 ha teren**, la celelalte puncte sunt trecute toate proprietățile mănăstirii, rămase după secularizarea din anul 1863 (s-a garantat atunci că nu va mai urma nicio înstrăinare a pământurilor mănăstirești).

¹ Facem precizarea că termenul “vatra mănăstirii” are următoarea accepțiune: “locul pe care se întinde mănăstirea și pământurile din împrejurimi ce țin de ea”. A se vedea I. Aurel Candrea, *Dicționarul Enciclopedic Ilustrat, “Cartea Românească”*, 1900, Editura Cartea Românească, București, p. 1406.

La data de 17 iulie 1921 - apare Legea privind reforma agrară din Oltenia, Muntenia, Moldova și Dobrogea. Deși art. 28, alin. 4, stipula că: *“Se respectă mănăstirilor folosința vetrelor actuale”*,

La 17 iulie 1934 - apare Legea pentru inventarierea averilor și veniturilor aparținând bisericilor naționale.

La 13 iunie 1939 și 24 septembrie 1940 - se încheie Procesele verbale privind autenticitatea inventarierii bunurilor imobile, în special *“49 teren Vatra Mănăstirii B., pe care se află zidite 3 biserici, incinta mănăstirii, cimitirul și case de locuință ale călugărițelor din sobor, megieșit la Răsărit, Apus și Miazăzi cu pădurea Statului, la Miaznoapte cu muntele Muncelul, proprietatea Mănăstirea B.”*.

În anul 1940 - se completează Chestionarul-memoriu, semnat de Primar și autentificat de Notar - în care la punctele 1 și 4 se face vorbire de cele 49 ha Vatra Mănăstirii, iar la punctul 13 se atestă că pe cele 49 ha teren nu mai sunt și alte case particulare, ci numai locuințele călugărițelor.

În anul 1947 - se instaurează regimul comunist, care va prelua forțat și treptat sub diverse forme mai multe trupuri de teren din patrimoniul mănăstirii, altele însă decât terenul Vatra Mănăstirii cu suprafața de 49 ha teren, acest trup de teren va rămâne în proprietatea Mănăstirii B. continuu.

În același an, 1959 - Mănăstirea B. s-a înscris în Registrul Agricol cu 49 ha teren - Vatra Mănăstirii.

În anul 1960 - se înființează CAP-urile. Terenul Vatra Mănăstirii nu este însă preluat de CAP, rămâne în proprietatea și folosința continuă a mănăstirii.

După un drum de peste zece ore, maicile își păstrează echilibrul, senine și proaspete, deși una trecuse bine de 50 de ani, la rândul lor, cu teancuri de documente ce le umflau gențile din piele neagră, roase pe la colțuri, mai ales cu două suluri cartonate, în care se rotunjeau planurile Vetrei mănăstirești de pe la 1900.

Madam I., smerită, le-a poftit în cabinetul maestrului, care, stingherit parcă, s-a împotmolit o clipă, neștiind cum să se adreseze femeilor în negru, ca unor fețe bisericesti ori ca unor simpli clienți, ca atâția alții, care erau tratați aproape militarește pe scaunele tapițate din fața biroului înțesat, încovoiat de hârțoagele pregătite de tânărul ce se fâțâia caraghios în spatele secretarei.

Tânăra șoferiță - care s-a dovedit ulterior a fi și avocatul mănăstirii, că terminase facultatea la zi într-o cetate de elită - a băut cu înghițituri repezi paharul oferit cu drag de bătrâna secretară, care se retrăsese în

antișambră cu urechile ciulite să le audă istoria - a început să turie avântat, să se înfierbânte pe măsură ce simțea cu nu-și convinge auditoriul.

Era mai-mai să se răstoarne paharul peste hârtiile amestecate, să provoace dezordine peste puterile de suportabilitate ale bătrânului avocat, care simțea că i se încrețește pielea ca o armonică în fața unor clienți dificili și greu de pus la ordine tocmai prin așezarea mănăstirii în postura de reclamant.

Dovedind o răbdare ce nu-i stătea în fire, care iscase nedumerirea secretarei și ifosele tânărului ce se învârtea ca un titirez pe scaunul mobil din fața calendarului, a găsit în cele din urmă de cuviință să taie brusc avântul avocatului în haine monahale:

“Și de ce, mă rog frumos, țineți voi cu tot dinadinsul să revendicați amărâtele astea de hectare din vatră?”

Încurcată o clipă, ca în fața unei instanțe dificile, tânăra nu-și găsea replica și mai-mai să o doboare oboseala drumului și emoția cuvântului. A scos-o din încurcătura gândului vârstnica, care, rar, apăsât, privindu-l pe bătrân în ochi:

“E vatra mănăstirii, domnule avocat. E vorba de vatra strămoșească ce atestă continuitatea... a credinței, a rugilor noastre, și nu numai. E casa Domnului nostru, care se cere apărată în fața judecății oamenilor.”

Se așternuse o tăcere grea, lipicioasă, nesesizată de cel ce se învârtea, dădea rotocoale cu scaunul din fața calendarului:

“Ce mai tura-vura! Aveți toate motivele din lume să vă revendicați proprietățile cu sacul ăsta de probe în spate. Ca un amărât de stagiar, că v-ați prins, măicuțelor, eu sunt mâna a doua pe-aici, aș pune o întrebare de bun simț. Ei, pârâții, ce mama dracului susțin, că n-am prea priceput din actele dosarului...”

Avocata, fără a băga în seamă zâmbetul ironic, că maestrul mustăcea în spatele țigării aprinse, așteptând, curios mai mult la reacția maicii-avocat decât la puterea argumentelor:

“Cred că ați studiat parcursul de la fila a 4-a a dosarului, unde am argumentat în detaliu reaua-credință a pârâților. Îmi permiteți să-l citesc...”

VI. Ineficiența titlului deținut de pârâții B. - Contract de vânzare-cumpărare

Din studierea înscrisului numit contract de vânzare-cumpărare încheiat la 24 septembrie 1993, se constată că la baza acestuia a stat **o adeverință de punere în posesie în favoarea vânzătorului, V. M., pentru suprafața de 360 mp, eliberată în baza Legii 18/1991, la data de 23 septembrie 1993, cu o zi înainte de a se încheia actul de vânzare-cumpărare.**

În privința acestui proces verbal se impun mai multe observații:

- În primul rând, acesta este încheiat de Consiliul Local al comunei A., care nu avea calitatea și împuternicirea de a încheia astfel de documente. Procesele verbale de punere în posesie la Legea 18/1991 puteau fi

încheiate numai de Comisia Locală de fond funciar a comunei A., nicidecum de Consiliul Local, care avea cu totul alte atribuții, astfel că documentul menționat este nul de drept.

Acest aspect a fost surprins inclusiv în raportul de expertiză K.: *“acest proces verbal emis abuziv ... trebuie să fie emis de Comisia Locală A. de aplicare a Legii 18/1991, nu de Consiliul Local al comunei A.”*

- Unul dintre semnatarii acestui proces verbal de punere în posesie este C. V. (vice-primar la acea vreme și primar după 1993), martorul părților, care a depus depoziție în favoarea acestora la termenul de 13.09.2013. De menționat că în depoziția pe care a făcut-o în fața instanței acesta subliniază că terenul de 49 ha “nu a fost în CAP și nu a fost preluat de la mănăstire, astfel că nu putea face obiectul Legii 18/1991, or obiectul legilor fondului funciar au fost doar terenurile din CAP, conf. art. 8 din Legea 18/1991”.

- În adresa nr. 673/23.05.2014, eliberată de Primăria A., se menționează că suprafața de 49 ha, din care face parte și terenul în litigiu, nu a făcut parte din perimetrul terenurilor cuprinse în CAP-A.

- **Curtea Supremă de Justiție a statuat prin Decizia nr. 1 din 30 iunie 1997 că procesele verbale de punere în posesie nu constituie titlu de proprietate.** În decizia pronunțată se arată că procesul verbal de punere în posesie nu constituie titlu de proprietate care să poată fi examinat în cadrul unor acțiuni de revendicare, pentru că procesul verbal de punere în posesie, fiind un act premergător, conferă doar un drept virtual de proprietate, care creează raporturi juridice numai între organul administrativ care l-a emis și beneficiar, acesta neputnd fi asimilat, ca valoare probatorie, cu titlul de proprietate

Ca urmare a acestor precizări, instanța urmează să constate inexistența unui act juridic valabil care a stat la baza acestei înstrăinări.

Faptul că inclusiv părții nu au acordat nici ei vreo valoare juridică acestui proces verbal de punere în posesie reiese din menționarea cuprinsă în cvc 16.807/1993, în care aceștia își asumă riscul cumpărării de la un neproprietar: ***“declaram ... că în lipsa actului doveditor al proprietății înțelegem să-l dobândim pe riscul nostru”***. Această precizare din contractul de vânzare-cumpărare încheiat îi plasează pe părți în categoria dobânditorilor de rea-credință, aceștia cunoscând încă da la momentul dobândirii bunului că vânzătorul nu este adevăratul proprietar al bunului înstrăinat, legea română sancționându-l în această situație pe dobânditorul de rea-credință în a lăsa în deplină proprietate și liniștită posesie bunul revendicat realului proprietar, în speță, Mănăstirea B.

Brusc, bătrânul a tăiat poliloghia juridică, nodul grodian, “că fiecare proces are un nod ce se cere descoperit și mai apoi tăiat cu puterea minții, fără ezitări și întortocheri inutile, că altfel încurcăm starea de fapt de n-o mai descurcă nici dracu’ - iertare, măicuță, ci nodul nostru se desface simplu, prin metoda comparării titlurilor. Ce spui, tinere?”

Mormăind, nemulțumit că fusese pus în încurcătură, de fapt, maestrul încalcăse voit poate una dintre regulile de bază ce i-o vârâse în cap încă din primele zile ale stagiului: “Niciodată nu-ți contrazice un confrate avocat, colaborator, și nu adversar, în fața clientului, că altfel lași deschisă ușa bucătăriei cu terci de legi și consecința e pe măsura gafei. Cu certitudine vei pierde încredere în puterea avocatului și, desigur, și banii clientului.”

Mai-mai să-i replice întru aducere aminte, însă, socotind că fiind o cauză pro bono, din care nu s-o alege nici de-o cafea, dădu un răspuns pe măsură: “Vom studia practica în materie, că titlul mai tare-l dă de pământ pe celălalt.”

“Susțineți că documentele noastre de sute de ani pot fi bătute de un contract de vânzare-cumpărare de la un neproprietar? Că doar cel ce a vândut terenul fără un act care să ateste dreptul de proprietate, și ei, pârâți, cumpărând cu știință, pe propriul risc, ceva ce nu putea fi vândut, devin proprietari?”

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Așa a început odiseea procesului Mănăstirii B., drumul împotmolit a durat aproape 3 ani, că adversarii, reprezentați de avocați cu știință în arta amânărilor născocite ba pe boli închipuite, ba pe acte necomunicate sau inventate pe parcurs, găluște ce le-am înghițit cu bună-credință, nedorind cu niciun chip să enervez instanța, apăsată peste măsură de hârțogăria ce se cerea citită, studiată, de prezența la fiecare termen a călugărițelor demne, ca două lumânări de Paști lucitoare în sala de judecată, captând atenția justițiabililor, care își făceau cruci la gândul că până și cucerniciile lor au ajuns la Poarta Dreptății Omenești, și, mulțumiți, își acopereau propriile neputințe, răutăți, care îi purtau pe coridoarele Tribunalului.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Și m-am trezit serv fără simbrie, să-l substitui la început în amânări fără importanță, nevoit, pe motive de strategie arnăuțească, să înghit gogoășele adversarului pe măsura bolilor inventate, să dau replica obișnuită: “Colegial, nu ne opunem amânării, deși actele medicale depuse ridică unele semne de întrebare...” Ce-mi puneau la încercare nervii, de-mi venea să trag o scurtă printr-o dinți, opreliștea fiind călugărițele simandicoase, albe la chip ca nălucile din beciul Poliției, și ochii, ochii, mă scoteau din toate răbdările, că nu le puteam suporta întrebarea nerostită: “Până când? Cât mai durează jocul ăsta fără noimă?”

Și mai era un oarecare amănunt, cu interpretări de-ți sar mucii pe toți pereții. Eu, cărând dosarul cu roba descheiată și babețica necălcată, urmat ca într-un șir de păsări călătoare de cele două ce-și fluturau poalele negre, atrăgeam şușotelile, bășcălia confrăților, care mă numeau pe la colțuri “sfințișorul păcătos”.

Mi se fâlfâie de porecla sfințită, însă n-aș suporta să se lege în vreun fel jignirea de cele două, de parcă mă simt responsabil, un don Quijote

păcătos, pus pe hartă din te miri ce, să le umilească fițoșii pe coridoarele Tribunalului.

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Am târât dezbaterile peste orice aşteptări, încercând să atrag bunăvoinţa completului de judecată printr-o acceptare laşă uneori, conştient fiind că atât adversarii, cât şi înalta înţelepciune ce trona pe podiumul decizional, pornesc pe de lături, ignorând tocmai esenţa cauzei, se pierd în amănunte fără nicio relevanţă, m-am lăsat antrenat în polemici caraghioase fără a lăsa impresia că duc probaţiunea tocmai spre deznodământul favorabil mănăstirii...

Dacă mînzului nu-i sunt dator cu nicio explicaţie, nu pot spune acelaşi lucru despre înţeleapta mea secretară, care se înduioşa de drumurile fără sfârşit, golgotha călugăriţelor care, stoic, se aşezau pe calea celor câteva sute de kilometri pentru a asista la fiecare termen de judecată... Chiar dacă le-am dat mai de multe ori de înţeles că nu-i necesară prezenţa în cazul amânărilor fără discuţii, monahiile veneau, ţinându-se de ascultarea datorată Maicii Stareţe, care dorea reprezentarea totală a mănăstirii, de parcă haina monahală poate aduce neapărat o sentinţă favorabilă...

Intuind că se întâmplă ceva peste normalitatea unei apărări obiective, că mă implicasem cu toată dragostea de care mai sunt capabil la dezlegarea pricinii, madam secretara simţea parcă aripa unei posibile înfrîngerii, ce-ar fi ucis şi umbra de aparenţă că rîsul sau măcar zâmbetul va înflori din nou în sumbrul meu cabinet.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ce mai tura-vura, maestre, ne apropiem de sfârşit, că mi s-a acrit de cauza asta, de parc-aş mânca numai prune verzi la fiecare termen. Că mi se împleticeşte limba în gură şi mă fac de rîs... Ce naiba... Au ajuns trepăduşii fără de procese să facă mişto de mine... Pregătim fondul ... şi gata... Că de bani nu mai vorbesc, ne-am îmbogăţit după cauza asta de nu mai încăpem pe uşa cabinetului de umflaţi ce suntem. Buzunarele, care va să zică... Adică, lovelele... Mă încurc, de parcă n-am fi ştiut de la bun început că lucrăm ca blegotanii. Se lipeşte mintea cu prenadez şi-i pericol să rămână aşa... Nasol!

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Ai dreptate de data asta... Pregătim pledoaria, punem perla în scenă cu tot dichisul...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Mai ales punerea în scenă, că doar nu mă îndatoraţi să trag clopotele de final... Pardon, maiestate...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Dacă doreşti să fii regizorul ultimului termen, îţi dau libertate deplină... Îţi atrag atenţia că maicile nu sunt uşor de manevrat... Se cere oareşcare delicateţe de care nu sunt convins că eşti capabil...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Mulţumesc, maestre... Ce să spun, mulţumesc din tot sufletul pentru totala lipsă de încredere... De fapt, stai, blegotanule... Adică eu, nu dumneavoastră, sunt blegotanul, deşi v-aş

putea aduce aminte că stagiarul e copia maestrului și dacă dă chix ca regizor e și vina profesorului...

Ce mai tura-vura... Măicuțele să se prezinte în Țoalele lor negre, să stea ca sfintele în spatele dumneavoastră, să mai citească din cărțicelele cu rugăciuni, c-am băgat de seamă la fiecare termen că boscorodesc în spatele meu gata-gata să mă facă să zic și eu "Doamne, ajută-ne pe noi, păcătoșii" - în loc de "Onorată instanță, solicit audierea martorului sub sancțiunea amenzii"... Pun pariu că vor impresiona instanța, că oameni suntem, cu bune și cu rele, păcătoși de diferite grade - sfinți în niciun caz nu s-au rătăcit pe coridoarele Tribunalului sau în sălile de judecată.

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: O potrivești cumva, desigur că prezența lor e obligatorie, dar ai uitat un amănunt... Ultimul cuvânt al reclamantului... Cred că-i necesar ca după pledoaria mea să spună și dumnealor câteva vorbe...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi, nu cred c-o pot da în bară... Să zică, maestre... Că doar nemernicii de pârâți vor veni cu jalba-n băț, vezi, Doamne, ei sunt de cea mai bună-credință, că au cumpărat terenul pe care și-au ridicat ditamai vila de vacanță, care nu-i, de fapt, o vilă, ci doar o chichineală de lemn, și ei nu înțeleg cum de nu sunt lăsați în pace să facă chiolhanuri de week-end la porțile mănăstirii...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Și ce să spună clientele noastre, mă rog frumos?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi... mă puneți la colț... Să zică preacuvioasele de Vatră, de apărarea ei, de istorie, de mai știu eu ce... Că doar sunt luminate de fac atâta drum pentru o palmă de pământ...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Vom mai discuta acest aspect... Pledoaria e în seama mea, dar pregătirea concluziilor scrise în a ta... Deși, fiind la finalul stagiului, ar fi existat și posibilitatea să susții tu discursul final, doar n-ai citit degeaba cărțile despre avocații celebri, ori le-ai aruncat pe undeva și la chestionarul meu ai copiat internetul, ca de obicei...?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Dacă e să fac pe sinceranul, și una, și alta... Maestre, m-ați laudat, ceea ce nu vă stă în obicei, m-ați periat la începutul stagiului: "Pot spune, mînzule, că ai o memorie memorabilă pentru un începător în ale dreptului... Doar că nu-i exersată în perioada studenției... Calculatorul ți-a mai tocit-o, dar cu străduință vom șlefui împreună diamantul..."

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Oare cum am șlefuit împreună diamantul brut?... Hai să vedem... Ce ai reținut matală despre vorbitorii avocați după criteriile științei retoricii?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi... Dacă-mi aduc aminte, că mi-ați cerut pe la sfârșitul anului doi de stagiou să mă încadrez,

bineînțeles, după ce am ascultat, fir-ar să fie, un șir de brambureli debitate la bară de coate-goale-mațe-fripte, care se învârt ca titirezii cerșind cauze din oficiu, tocănite de un stănut pe lângă spectacolul oferit de dumneavoastră...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: ... Fără lingușeli... Știi că nu le suport... Haide, punctul unu ... vorbitorii din prima categorie...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: ... Cititorii... cu retorica lor precisă, ordonată cu argumente îndelung meditate și cu efecte meticolos pregătite ... Țstora le lipsește ceva... Zvâcul, spontaneitatea, licuriciul care să lungească urechile magistratului, că despre client, ce să zic... Dacă apărătorul nu lucește, își ia tălpășița și bate la alte uși...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Recitatorii... a doua categorie...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi ăștia, točilarii, care învață pe de rost, de mai fac și exerciții acasă, se maimuțăresc în fața oglinzii, crezând că nu se prinde prostul din spate, adică, justițiabilul, că el, marele doctor, a tocit ca puștiul dintr-a-ntâia poezia juridică, de i-au sărit capacele...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Oarecum ai dreptate... Înșă nu pot spune că printre recitatori nu găsești strălucirea argumentului bine cizelat, care poate convinge tocmai prin străduința și perseverența studiului, chiar învățat pe de rost... și a treia ... categoria greilor...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Improvizatorii... Preferații mei... Marfă pură, maestre... Cei ca mine - scuzați modestia, înșă mă văd în categoria ăștora, ce-și fixează numai ideile principale ale fluxului retoric, lăsând pregătirea, uneori complexă, alteori suficient de stabilă, mult anterioară, să-i ajute la elaborarea argumentației...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Se poate spune, într-adevăr, că ultima categorie se apropie cel mai mult de arta oratoriei adevărate, care se pune în comunicare directă cu publicul, în speță clientul și, bineînțeles, magistratul, fără propte suplimentare, ca instrumentul - vioara, pianul - sau materialele ajutătoare de sunet, culoare, atmosferă de luminii ori străpungeri de lasere, ca-n concertele dumitale...

În timpul pledoariei, maicile, ca două lumânări albe, ardeau în rugăciune pe banca din spatele bătrânului avocat, atrăgând privirile justițiabililor ce-și dădeau coate cu ochii dușmănoși spre banca adversarilor, unde întreaga familie a constructorilor de week-end, eleganți, în costume croite pe moda anilor '80, spânzurați de cravate violet, arțăgoși, se îmboldeau, chicoteau ironic spre arderea femeilor în haine negre. A fost

necesar să le atragă atenția una dintre judecătore, să le amintească împrejurarea că stau într-o sală de judecată, unde ...?... ședinței presupune respect nu numai față de instanță, ci și față de adversar.

Cuvintele maestrului se așezau greu peste filele dosarului, într-o logică perfectă, urmând regulile oratoriei spectaculare - starea de fapt: folosința ca proprietar de peste 400 de ani a vetrei mănăstirești -, dublată de documente istorice de netăgăduit. Neobrăzarea unor îmbogățiți ce-și permit să creadă că dreptul de proprietate se dobândește fără titlu valabil prin simplă cumpărare de la un neproprietar a unui teren, ei știind prea bine că acesta este parte din vatra unui așezământ monahal, în ciuda evidenței documentelor, și-au construit o mică vilă, că doar li se cuvine să se înfrupte din pomul Raiului fără să ridice ochii spre înălțimea brazilor și turlele mănăstirii...

Ce să mai vorbim de bogăția practicii judiciare în materie, de căscău ochii și își dădeu coate unii dintre confrății avocați, unii chiar și-au scos la repezeală carnetele și pixurile să noteze argumentele și deciziile unor instanțe pe tema cumpărării titlurilor...

Cât despre vorbele avocaților adversi, care simțeau acele privirilor din sală și, totuși, nu s-au abținut să îngroașe "pofța de înavuțire a unei mănăstiri, care pretinde fără drept o palmă de teren unde oamenii de bine și-au ridicat o căsuță..."

Preț de-o clipită, când umflau așa-zisa poftă de înavuțire, maicile și-au ridicat privirea pe deasupra cărților de rugăciuni ce tremurau în mâinile cu degete prelungi, șoptind ușor: "Doamne, iartă-i, că nu știu ce spun..."

Cazul cu nr. 7 pe lista dosarelor a durat peste limita răbdării celor ce-și așteptau rândul de mai bine de trei ceasuri, și după replicile de sfârșit și contra-replicile maestrului, una dintre călugărițe, nu tânăra avântată, care, spre surprinderea avocaților, n-a dorit să rostească ultimul cuvânt, ci vârstnica, cea cu ochii arzând în flacăra lumânării de Paști, a șoptit de s-au cutremurat ferestrele sălii nr. 13 de la etajul doi:

"ONORATĂ INSTANȚĂ - dreptul nostru asupra VETREI MĂNĂSTIRII E SFÂNT, nu ni se îngăduie să-l pierdem... cum nu este îngăduit să-l încalce niciun călugăr și niciun mirean... Suntem datoare să cerem dreptatea omenească și domniile voastre sunteți datori s-o îndepliniți după legile și codurile înaltei științe a dreptului."

Parcă se isprăvise, că cele 7 dosare burdușite de acte și documente puteau fi trase cu căruciorul spre arhivă, când o judecătore cu părul cărlionțat și ochelari fumurii, peste procedura obișnuită, cu o voce pițigăiată: "Și dumneavoastră, Mănăstirea, n-ați făcut niciun pas pe spre o pașnică înțelegere cu partea adversă... o ofertă... o mână creștinească, așa cum susțineți...?"

Surprinzând importanța momentului, maestrul a fost o clipită tentat să intervină, să argumenteze cu probele aflate la dosar, uimit oarecum că nu fuseseră analizate, studiate, în prealabil, de femeia-magistrat, însă a lăsat în seama Domnului cuvântul călugăriței: "Onorată instanță, nu cred că pot tăgădui pașnica noastră ofertă de a le permite viețuirea cât trăiesc în odăile lor, cu condiția să respecte, așa cum și noi și toți ar trebui să respectăm Vatra Domnului, Vatra Mănăstirii, dreptul de netăgăduit de neîncălcă,

asupra oricărei palme de pământ, așa cum l-au lăsat cu zapise domnești cei dinainte.”

În termenul de pronunțare, că hotărârea instanței fusese amânată preț de 7 zile, bătrânul avocat se liniștise, și doar într-o dimineață, sorbind pe îndelete cafeaua împreună cu secretara, s-a mărturisit, contrar obiceiului: “Știu că sunteți nerăbdătoare să aflați soluția în dosarul mănăstirii... Vă arde mai abitir ca țigara, Madam I. ... Dacă e s-o spun pe-a dreaptă, cred că vom câștiga. Soluția nu poate fi decât una: Obligarea tembelilor ăloră să lase pământul în proprietatea maicilor...”

Mirată peste măsură, stingându-și cu gesturi sacadate țigara care scotea rotocoale pe deasupra scrumierei: “Maestre, încălcați principiile cabinetului... Doar mi-ați atras atenția să nu vă cer părerea înainte de pronunțarea instanței... Ba chiar m-ați pus la colț de câteva ori când insistam să vă trag de limbă... Să-mi spuneți ce credeți... E de știut că după atâția ani v-ați prins la toate dedesubturile și puteți da un pronostic mai abitir ca la pariurile pe meciurile de fotbal...”

Cu o grimasă ascunsă în umbra unui zâmbet invizibil, maestrul, rușinat de îndrăzneala cu care a spart rutina, s-a simțit dator să se justifice, ceea ce nu-i era în obicei. N-ar fi admis niciodată să-și comenteze afirmațiile în fața nimănui, nici chiar înaintea muierei cu care împărțise dreptatea de atâția amar de vreme. “Sunt cauze ce pot fi pierdute, că așa se cere potrivit probatoriului administrat și legilor acoperitoare. Mai sunt altele, unde dreptatea poate fi de partea oricui și te poți aștepta la orice soluție posibilă, însă sunt unele, rarissime, de altfel, când dreptatea poate fi doar de o parte, fără putință de tăgadă... E cazul în speță... Înțelegi, madam, de ce sunt sigur de câștig?”

Și, tot în termenul de pronunțare, într-o miercuri după-amiază, când maestrul își făcea de unul singur cumpărături la aprozarul din colțul străzii, unde servea o fostă clientă -, căreia i-a dăruit un tată în urmărirea unui proces de paternitate jegos, puturos, că pârâtul era fost milițian pe vremuri, care și-o pictase pe biata femeia în toate culorile depravării, doar-doar o scăpa de pensia de întreținere datorată copilului născut din relația lor ascunsă prin garsoniere închiriate cu ora -, vânzătoarea, peste măsură de respectuoasă, îi cântărea kilogramul de cartofi și cele două vinete, în timp ce bătrânul avocat se foia în fața raftului cu piersici de import, nesigur, cum fusese întotdeauna, în fața fructelor și legumelor prea verzi ori prea coapte.

“Felicități, maestre... O asemenea bucurie juridică numai dumneavoastră ne puteați face... O lecție ce nici la facultate nu se susținea prea des...”

Cu mâna ridicată caraghios, mai să scape o piersică pufoasă peste coșul cu cartofi, bătrânul a dat cu ochii de însuși Magistrul judecător... Înălțimea sa se nimerise nu se știe cum în același aprozar amărât, că își cumpăra și dumnealui un kilogram de morcovi și unul de ceapă roșie.

“Mulțumesc, onorabile... Mulțumesc... Dar despre ce cauză e vorba?”

“Cum adică”, a replcat mieros judele. Despre cauza mănăstirii B. - Nu faceți pe modestul cu mine, că nu vă prinde...”

Mormăind câte ceva printre piersici și vinete, i-a sclipit întrebarea logică: “Iertați-mi mirarea, domnul președinte. De unde știți dumneavoastră

de cauza mănăstirii B.?... Că doar n-ați prezidat completul în pretinsa cauză?...”

Stingherit, celălalt, amestecat cu morcovii și ceapa ce se rostogoleau în coșul de plastic: “Păi... s-a dus vestea... Ce-i de mirare la așa un tribunal micuț ca al nostru?... Nu-i vorba de Înalta Curte...”

Între fructele păroase și ceapa mirositoare, bătrânul n-ar fi dorit să lase vorbele să curgă taman despre mănăstire și s-a lăsat înfofolit în lauda căzută din cer.

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Unde-i condica de pronunțări civile? Crezi că te jignesc cu o sută și ai dosit-o pe undeva?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce te fandosești ca fata la măritat... N-ai căutat pe portalul instanței și mă bați la cap fără rost... De ce voi, tinerii, nu mai dați pe la arhivă, de parcă tehnica poate răspunde la...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Tocmai că m-am prins și eu că-i o prosteală... Dedesubturile tot de la matale le află... Cu respect vreau să află pronunțarea în cazul Mănăstirii B....

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Știam, vă așteptam. Sunt peste măsură de bucuros c-ai venit tu, țâncule... Maestrul se prea aprinsese, dorea câștigul, moral, care va să zică, mai mult decât de obicei... S-a învățat dumnealui să și piardă, da' nici chiar așa...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: N-a greșit, căca-m-aș în capul lui de calculator... Mașinăria, cum îi zici dumneata, n-a greșit... Speram ca un tâmpit să fie o eroare când am citit, de mi-am holbat ochii să orbesc, nu alta... Cum e posibil? Să-mi sară mucii pe toți pereții justiției...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Mai ponderat, mânzule, că te-am auzit de pe coridor... Proferezi injurii la adresa Doamnei noastre...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Care Doamnă? Legată la ochi, futu-i mama ei de idioată... Ce se lasă la mâna cretinilor... Mama lor de tâmpiți...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Tâmpiți pe dracu'... Cumpărători și vânzatori de dreptate... Cu șperțurile mele nu poți întoarce o soluție după bunul plac. Cu sutuțele mele nu-ți poți construi o vilă de vacanță pe pământul mănăstirilor...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Ce spui dumneata, bătrânul meu tovarăș?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Mai bine-aș muți o vreme. Știu cât suflet ați pus, maestre, în dosarul ăsta... Vă vedeam pe amândoi cu maicile pe coridoare și să mă bată Cel de Sus dacă nu mă rugam așa cum se roagă ultimul păcătos să dobândeți ce era de dobândit. Până când mi-a ajuns la ureche tărășenia și n-am voit s-o cred, mai speram și eu ca prostu', picasem în plasa lor ca și dumneavoastră, să iertați, maestre, dar v-au făcut-o, ca la Verdun...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: De ce-mi amărăști bătrânețele... Eu... Nu pot să spun prea multe... Dați-mi condica...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ce rost mai are s-o citiți, maestre. Mai bine ne-am lua tălpășița de-aici... La cabinet ne așteaptă atâta treabă... Madam I. a pregătit materialul în dosarul de vineri... M-am pus și eu în ordine cu practica... Hai, bătrâne... pardon, maestre, că mă încurc ca tâmpitul...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Smenozeala a pornit taman de aici... Că ăla mare se zice că e neam cu una de prin Moldova și bărbatul ăsteia e omu' de încredere al pârâților B. & company. Au smenozit împreună și actele de pe la Primărie, care-s penale toată ziua... Și neamul prost a făcut dreptate și la noi, cu vilișoara, cu mama dracului... că lanțu-i scurt când e vorba de o nedreptate ca asta.

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Peste puterile mele de înțelegere și cuprindere... Ăla mare, de-i zici dumneata, m-a felicitat pentru pledoarie în aprozar... Când mă luptam cu ceapa, cu piersicile alea de import...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Maestre... Vă rog... ar fi mai bine să mergem, că ne așteaptă Madam I. ... dosarele... M-am pregătit... Mă jur, ce dracu'...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Maestre... Vă rog... Nu credeam că pot tulbura apele... Socoteam că sunteți în stare să faceți față după atât amar de ani trecuți pe coridoarele noastre... Pașii noștri, maestre, sunt puternici... Cum de nu v-ați prins... Vă peria dinadins...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: M-a umilit dinadins... Le-a umilit... Maicile, Vatra ... Dinadins...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Smenozeală ca la carte... Să-l felicite, să-l perie taman el, care trăgea sforile pe la spate și știa mai bine ca oricine că pledoaria e un căcat mare... Tupeu, frate...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Potlogăria-i cu moț...

Și a deschis meticulos ușa cabinetului de avocatură înființat de mai bine de treizeci de ani, a blocat cu gesturi apăsate broasca învechită, a aprins becurile gălbui, că nu acceptase înălbirea neonului, a luminilor moderne, a aranjat covorașul de iută maroniu ros pe la margini purtând urmele pașilor sutelor, miilor de justițiabili ce-i călcaseră pragul, cu zimții tociți, s-a lăsat moale pe fotoliul cu mânere din lemn de stejar și, instinctiv, degetele s-au trezit mângâind capetele de leu încrustate în lemnul maroniu, figuri desfigurate, care cu greu puteau fi descifrate în regalitatea animalului, dând impresia unei maimuțe rânjitoare, ironice...

Aceleași degete, care uneori păreau butucănoase, și-au regăsit eleganța pledoariilor când fluturau filele dosarelor în fața judecătorilor într-o gestică de scamator, mâna alungită s-a întins după o țigară rămasă stingheră în scrumiera arămie ce parcă înlănțuită în magie plutitoare s-a aprins de la sine, lăsând urme fumurii pe deasupra frunții înalte, lucitoare, cu sudoarea prelinsă în șiruri delicate picurând broboane gălbui peste filele dosarelor împrăștiate de-a lungul biroului...

Când secunde s-au rostogolit în minute, minutele în ore sau chiar zile, nici bătrânul gârbovit, nici dosarele ce parcă prinseseră viață, n-au ținut socoteală. În van suna telefonul din anticamera secretarei, ascuțit ca un pumnal ce nu reușea să trezească carnea înțepată, mistuită în zbatere fierbinte...

Gârbovitul scosese toată arhiva, toate dosarele, aranjate supărător, meticulos, până la o pedanterie exagerată, enervantă, de bătrâna secretară de-a lungul vremurilor. Le-a împrăștiat, într-o ordine numai de el știută, le-a rearanjat mai apoi în alta neștiută, bolborosind cuvinte de neînțeles - mistuit, mă mistuie, mă roade, îi mistuie, mănăstirea, oamenii dosarelor, divorțuri, împărțeli, sistări de comunitate, revendicări, vicii de procedură, recursuri peste termen, apeluri devolutive...

O nouă ordine, o fugă a secundelor, a minutelor, a zilelor...

Țărâitul telefonului ucigaș, bățiile în ușa cabinetului blocat pe dinnăuntru, toate alandala în mistuirea ce-l cuprinsese într-o demență lucitoare prin fumul țigărilor fără de număr stinse pe jumătate între ceștile de cafea rătăcite printre foile ce parcă prindeau viață zburătoare dintre copertile dosarelor.

Ordinea - care-i ordinea nouă? - sunt obligat să le reaşez în ordinea nouă... Să înțeleg sensul, dedesubtul, ascunzișul.

Și iar s-au fugărit secunde amestecate cu minutele și zilele într-o sarabandă fără de sfârșit.

În cele din urmă, glasul răgușit de fumător înrăit a scos sunetul salvator: "Ordinea mistuită de ordinea cauzelor pierdute... N-am știut decât să așez victorii și am uitat să le înșir una după alta în colierul maestrului... Ha, ha... Eu, maestrul cauzelor uitate..."

Le voi rânduie în ordinea suferințelor ascunse între colile scrise, mângălite anapoda... Musai să găsesc ordinea cauzelor pierdute - procesul minorului ucis de magistrați-călăi, cauza revendicatorului milionar rămas în zdrențe, cauza traficantului de droguri condamnat pentru ceea ce nu săvârșise, cauza moștenitorului, a nepotului deținutului politic, cauza

tatălui înșelat de o mamă yoghină, calomniile ziarelor de scandal, ghinionul
accidentului caraghios...

De ce nu reușesc să găsesc ordinea, să dobor ordinea pierdută, mă
vor mistui foile, dosarele, negurile, hainele, clienții morți, închiși, vătămați,
răniți...

Lumea din spatele cuvintelor...

Cuvântul mistuitor din spatele slovelor...

Șirul înșiruit.

Șirul dosarelor pierdute...

PARTEA A II-A

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: ...Sunteți niște neputincioși - mă scuzați, doamnă, că aveți și dumneavoastră o vârstă, de altfel, ca mine, ați petrecut ani buni mușinând pe la Tribunal, voi, amândoi, nu gestionați, habar nu aveți să faceți socotelile, să trageți linia, să deschideți dracului ușa biroului...

PAS PIERDUT - SECRETARA: ...Mă jigniți fără motiv... De parcă n-ați ști că nu ne putem pune de-a curmezișul voinței maestrului... Când am reușit eu de-a lungul vremii să întorc vorba dumnealui, să am o altă părere? Când am făcut ceva peste încuviințarea sa?...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: ...Are dreptate... Are dreptate femeia... Până și mie, de la înălțimea mea, îmi era destul de greu să-l contrez, să-i contracarez argumentația, să-i opresc pledoariile prea lungi uneori, să rup fâlfâitul robei negre ce se fâldurea pe deasupra capetelor clienților, care își holbau ochii mai să le iasă din orbite. Un spectacol care uneori îmi punea răbdarea la grele și insuportabile încercări...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Dacă aveți nevoie de un mandat, vă stau la dispoziție, înălțimea voastră...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Fii serios, omule... ce mandat... Vrei să-l faci de rușinea Tribunalului?... Mucles... Fără supărare, că funcția și represiunea nu m-au intimidat niciodată...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Știi prea multe... Dumneata le miroși pe toate, că ți-ai dezvoltat un simț fără de nume...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Simțul bacșișului... Parandălătului...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Te-aș ruga să-ți păstrezi părerile în propriul buzunar... Dacă n-ai fost în stare să tragi semnalul de alarmă din timp, și ne-ai lăsat în neștiință mai bine de două săptămâni... Cum ți-ai permis să ascunzi o asemenea stare de fapt?... Maestrul nostru încuiat pe dinăuntru de paisprezece zile și dumneata nu ai adus la cunoștința completului o asemenea împrejurare esențială în pronunțarea unei hotărâri juste?...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Stop, înălțimea voastră... Că nu suntem în dezbatere. Starea de fapt e alta... Stăm ca tâmpiții în fața unei uși blocate și procurorul ăsta ne propune un mandat... Ce să percheziționăm, domnu' reprezentant al legii?... Arhiva maestrului? Biroul

dumisale? Biblioteca? Să scuturăm cărțile filă cu filă? Vrei să se afle prin birourile avocaților că maestrul nostru s-a ...

PAS PIERDUT - SECRETARA: S-a ce? Mai bine nu vă permiteam... Că dacă n-aș fi deschis eu ușa cabinetului, nu puteați pătrunde nici aici, la secretariat, nici pe hol... Să vă văd atunci cum ați fi gestionat situația...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Nu vă ofensați, madam. Bag de seamă că ne sare țandăra tuturor din te miri ce... Hei, tinere, n-ai o sticlă din aia... Știi tu, din care mi-ai adus luna trecută... Țuică bătrână, să-mi încălzesc oasele...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Cum nu? Mai am o damigeană, prin dulapul de sub chiuvetă... Madam, sunteți amabilă să ne serviți?... Câteva păhărele, tava de argint și șervețele brodate... Că așa-i de bon ton aici, în biroul dumnealui...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Imediat... Să șterg tava, c-a ruginit pe la margini... Unde-s șervețelele? Chiar alea din batist, cu margini înflorate...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Sunteți cu toții duși... Pierduți pe vecie... Habar n-am ce caut în societate asta de nebuni... Poate maestrul... Oameni buni, ați uitat de ce ne-am adunat aici?... Dă-o încolo de țuică bătrână, că noi avem de spart o ușă... De eliberat un om...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Eliberat de propriile fantome... Chiar și mie mi s-a întâmplat, și nu o dată, să-mi doresc o proprie întemnițare... Cât despre țuică, asta ne dă curaj și poate descleia mintea în găsirea soluției optime...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Îți arde gâtulejul licoarea... Bravo, tinere, știi să alegi onorariile...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Păi, dacă-ar fi vorba de țuculiță! La asta mă pricep, frate... De verzișori făcut pachete de câte-o sută, la asta n-am știință încă...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Vezi ce scoți... Mușcă-ți limba, mânzule...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce-a spus, frate? Că-i plătit în valută... Ce, e interzis? Suntem în vremea răposatului împușcat de Crăciun?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ce smenzozeală se învârtea pe atunci... Mi-a povestit maestrul cum se trafica valuta ca acu' drogurile...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Traficanți de valută, mai apoi transformați în traficanți de droguri... O mică diferență, tinere...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Nu amestecați datele speței cu datele unui alt dosar... Starea de fapt, doamna secretară... Starea de fapt, că n-am priceput-o nici când eram fără păhăruțele astea la bord...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Parcă spuneți că ni se descleiază mintea...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Domnilor... Înălțimea voastră... Eu am, deci, ca veterană, că mi-am câștigat dreptul ăsta de când ascult plângerile clienților, că-mi curg și pereții, nu numai chiuveta din baie, care va să zică, am decis să-l trimit, că mânzu' ăsta cu gură mare s-a pierdut ca un mutlică atunci când...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Sintetic, madam, că ne prinde seara și n-am dat de firul logic, că de cel logic, ce să mai vorbesc...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Băga-mi-aș... Scuze, madam, dar dumneata ai mania să lungești povestea... Maestrul s-a încuiat în biroul dumnealui de paisprezece zile... Permite accesul secretarei... Adică, al doamnei de față, să-i aducă din când în când câte o cafea, câte un sandvici cu brânză și salam de Sibiu și o sticlă de Borsec plată... Ce face seara, după ce părăsim noi doi, adică, eu, căcatul de stagiar, și secretara, șefă peste nimic, când noi, soldații fără mareșal, părăsim câmpul de luptă, atunci binevoiește să-și facă necesitățile și dușul de rigoare...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Destul de sintetic, tinere... Lipsește un element. N-ai tras cu urechea?... Ce se petrece dincolo de ușă?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: ...Asta-i specialitatea mea... Dacă mă chemau din timp, vă dădeam toate detaliile...

PAS PIERDUT - SECRETARA: ...Pufnituri de dosare aruncate pe podea... Fâșâit de hârtii rupte... Scrumiere trântite de ușile bibliotecii... Sertare scoase din țâțâni... și iar hârtii rupte... Doar bolboroseli... bolboroseli de genul... "ordinea ... să găsim ordinea..."

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Frate dragă, ăsta ne pregătește o surpriză de proporții... Lucrează la o enciclopedie juridică... Discutasem mai demult despre o posibilă minune, o adunătură de texte din practica curentă, rânduite după o anumită ordine secretă... O ordine a dreptății...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce dreptate... Că doar în cazul mănăstirii B. știți bine ce s-a întâmplat...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Asta a declanșat nebunia... După ce am comunicat mănăstirii rezultatul procesului, că m-a pus pe mine să le sun, să le aduc la cunoștință "bucuria", o chestiune fără precedent, fiindcă maestrul nu avea nicio grație să le spună clienților că s-a pierdut un

proces, ba chiar îi certa uneori că sunt vinovați: “Mie trebuia să-mi spuneți adevărul gol-goluț, că știu eu ce am de făcut mai departe, în ce haine să-l îmbrac, în așa fel încât soluția să vă fie favorabilă” - în dosarul mănăstirii de la bun început a pornit-o cu stângul, că prea le peria, le asculta cu o răbdare îngerească orice poveste despre istoria locului, a vetrei mănăstirii și mai știu eu ce zapise vechi aduse în suluri din carton taman din Moldova, ca mai apoi, când era dator dumnealui să le dea vestea amară, să fie timorat, îmi permit să spun chiar speriat, că altfel de ce m-o fi pus pe mine să le dau telefonul cu pricina?

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Sintetic... V-aș ruga să vă rezumați la prezentarea faptelor fără comentarii personale...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ce mai tura-vura... După povestea cu aprozarul, umilirea între vinete și alte drăcii ce se vând în maghernița aia din cartierul maestrului, că mie mi se pare că asta l-a umilit peste măsură...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Ce aprozar, tinere?... Bați câmpii după două păhărele de țuică?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Un confrate de-al vostru, cei care hotărăți, care tăiați cu pixul printre destine, i-a vândut maestrului vinete stricate, poleite într-o vânățeală de aur... L-a periat cu prune, ca mai apoi să-l stropească bine cu poșircă...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Nu permit să discutăm speța aprozarului, nu în prezența mea...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Hai sictir... Și ce dacă ăla cu aprozarul vă este un fel de șef în ale justiției...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Poate nu-i potrivit să-mi dați amănuntele pe care le intuiesc... Nu acum...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Sună a amenințare oare?... Stimabile? Doriți să uzați ulterior de puterea cu care sunteți investit?

PAS PIERDUT - SECRETARA: Țștia se pierd în amănunte învelite pompos și uită de ce s-au adunat, și dacă mai trag vreo două pahare ne prinde dimineața cu maestrul ferecat pe dinăuntru.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Și aprozarul, și prunele ori perele, și registrele mănăstirii și toate... Toate își au rolul lor...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Rolul principal îl are lista... Lista, domnii mei...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Care listă, madam... Habar n-am de nicio listă...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Că n-ai ușurința de a pătrunde acolo unde-i sămânța, tinere... Superficialitatea tinereții, care, cu timpul, o să treacă... Ori ba?

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Lista... Despre ce listă e vorba?...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Păi, vă spuseseam că-i pregătesc cafeaua și sandviciul și între două tăvi mi-a strecurat bolborosind... "Doresc în ordine temporală o listă cu revendicatorii, una cu minorii, alta cu divorțurile și la sfârșit calomniile și daunele morale." Năucă, n-am priceput defel, că era mai-mai să scap cafeaua peste pâinea cu unt, însă a doua zi de dimineață, pe la 8 și jumătate, m-a întrebat mai clar: "Sunt gata listele?... în ordine temporală, am spus..." N-am apucat să-i pun o întrebare de bun simț, că mi-a aruncat cafeaua peste fusta în caroruri, de-a trebuit s-o dau la curățat... Știți bine ce otravă servește dumnealui, lasă urme de neșters pe șervețelele brodate, d'apoi peste griul fustei mele în carouri...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Cred c-ar fi nimerit să serviți și dumneavoastră o țuiculiță... Vă mai descleiază mintea, vorba înălțimii sale...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Mulțumesc frumos... Am să servesc și eu, să fim cu toții pe-aceeași cărare...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Aferim... Bună țuică... Tare... Cine-a adus ploconul?... Adică, folosul necuvenit... sau nedeclarat?... sau...

Mă indispuce, mă deranjează, îmi distrag atenția cu zumzăiala lor de bondari vărğați... Am să-i trag un perdaf pe cinste bătrânicii mele, străjerului ce nu-și face datoria... I-am explicat pe înțelesul unui copil de grădiniță, i-am ordonat chiar, să nu fiu deranjat, să se ocupe tinerelul de cauzele pe rol, că l-am instruit suficient și-i în stare să ducă un proces până la fond, ba chiar să argumenteze un apel după rigorile cabinetului... Ha... ha... rigorile cabinetului... Mă păcălesc de unul singur, îmi place să mă urc, să-mi construiesc treptele pedestalului de mare maestru în ale justiției... Contează doar sentința favorabilă clientului și mai puțin mijloacele prin care obții rezultatul favorabil...

Mijloacele se șterg dn amintire și în ORDINEA ce-o caut disperat de nu mai știu câtă vreme, c-am pierdut șirul zilelor, nopților, în clasamentul meu nu mai știu, de fapt, ce contează...

Ar trebui să-mi clarific prioritățile:

- punctul unu: Ordinea este necesară fără putință de tăgadă.

- punctul doi: Ordinea cauzelor pierdute surclasează ordinea cauzelor câștigate.

- punctul trei: Ordine în ordinea cauzelor pierdute și rânduirea lor după obiectul procesului.

- punctul patru: Ordinea chirurgicală între rânduri ... șiruri, șiruri de procese...

Greșesc din nou... Răsfoiesc doar dosare, citesc sentințe, studiez practica instanțelor... E tot ce-am fost în stare să judec, să ordonez în mintea asta de jurist bătrân... Mistuirea ce-mi aprinde creierii la foc mărunț ridică vâlul. Punctul patru, și nu numai, nu acoperă, nu stinge cărbunii pe dinăuntru...

Unde-s clienții, unde-s justițiabilii, unde-s actorii principali în ORDINEA mea?...

De ei, de ființele mele, de ei am nevoie...

Ființe glăsuitoare, sâcâitoare, mincinoase, îngâmfate, doborâte, criminale, josnice, îngenuncheate, fericite...

Ființe glăsuitoare, care își purtau pații pe coridoarele Tribunalului, după ce în prealabil mi-au ros parchetul cu tălpile ascuțite, au burdușit dosarele cu memorii inutile, împachetate strălucitor, după știința lor de paradă, de argumente personalizate în termeni de neînțeles pentru majoritatea avocaților... Că nu de puține ori, folosind un șiretlic învățat de-a lungul anilor, agasat peste măsură de vorbele, de destăinuirile lor, spuse ca la psiholog, îi rugam, cât de politicoș poate fi un angajat înțepat ... "Dragul meu client, iubitul meu client, așterne dumneata diseară, înainte de culcare, tot păsul pe hârtie, că liniștea dinaintea nopții dă coerență, ia a doua zi foile capsate frumos, te prezinți la cabinet, le predai doamnei secretare, care mi le va înmâna de îndată și, după ce le voi studia temeinic, vom face o nouă programare... O nouă programare cu temele făcute de amândoi..."

Înșelați de importanța unui memoriu scris în taina nopții, unii chiar mi-au adus câteva zeci de pagini dactilografiate ordonat, cu amănunte de tot felul, nesemnificative, prin prisma legislației fiind necesar ciurul, sita specialistului...

Sita asta m-a împiedicat să citesc printre rânduri, să caut să cunosc și ființa tremurândă din spatele justițiabilului, mincinos adesea, prefăcut de multe ori sau prost de sincer de atâtea ori...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Licoarea putea fi puțin mai aspră. Am nevoie de înțepături, chiar să ridice tensiunea...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Nu cred că ar fi potrivit să suplimentați medicația... Agită ulcerul, dă constipație...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Dă-le încolo de leacuri. Dumneata mi-ai încurajat totdeauna ipohondria avocatului... Mulți dintre confrăți se cred mai bolnavi decât sunt, se îndoapă cu prafuri și la nevoie și mai ales când

nu e necesar să-ți consulți lista preventiv, de parcă prevența medicală e totuna cu cea juridică... Mă simt excelent, întemnițarea asta autoimpusă mi-a făcut bine și la siluetă și la colesterol. Fructe și sandviciuri light asortate cu file de dosar pipărate, neîndulcite, nici de-al naibii nu s-ar lăsa linse cu niscaiva miere...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Pot prepara cafeaua cu două lingurițe jumătate, însă... Ce, ați uitat de bietul Iovănaș, care a paralizat după procesul cu moștenitorii castelului S....? Sau de fie-iertatul Morcan, care a căzut lat în primele zile după Anul Nou? I-a cedat inima, sărmanul, și și-a dat duhul în drum spre Spital...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Să-i odihnească Cel de Sus... Cum să uit?... Vorbisem cu Morcan, ne-am urat An Nou cu bine, și la câteva clipe s-a prăbușit cocârjat ca un trunchi zdrelit de un tâmplar neîndemânatic peste masa avocaților, în fața judecătorului, care tocmai își făcea intrarea în sala de judecată.

PAS PIERDUT - SECRETARA: Fără să mai vorbim de bon-vivanții barei... Vă aduceți aminte de Frederico și de Marius... Frumoșii copii ai barei și ai localului ăluia de pe Malul Mureșului, unde își făceau veacul după terminarea dezbaterilor până spre dimineață, când, după o tărie și-o ciorbă de burtă, o porneau de la capăt... Procese, țuiculițe, ciorbe de dres...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Mi-am păstrat o oareșcare ținută... Asta nu înseamnă că nu-i însoțeam câteodată în peregrinările lor, fermecat de elocința cu care, după țuiculița nelipsită și câteva pahare de vin din Podgorie, pledau mai aprig în fața comesenilor mirați decât în fața instanței...

Vorbă fie... Parcă miroase a țuică bătrână pe-aici... Îmi faci mie morală și te pomenești că-n lipsa mea te-ai cinstit, madam...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și prietenii dumneavoastră... Sunt îngrijorați, sărmanii, se întreabă ce v-a luat așa, dintr-o dată... Vă simt lipsa, că doar...

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Doar ce? Ăluia de pe podium îi lipsesc concluziile mele, să se inspire în motivarea hotărârilor. Sau i s-au golit buzunarele pișcherului de la arhivă?

PAS PIERDUT - SECRETARA: Habar n-am, și nici nu mă interesează motivația lor, oricum, sunt datoare să vă încunoștințez că s-au interesat de soarta dumneavoastră și punct.

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Punct și țuiculița... Oricum, asta nu rezolvă ce ai dumneata de făcut de acum încolo... Să dai de adresa părinților lui M. Andrei din Nădlac și ai lui M. Ioan din Secusigiu... Vreau să stau de vorbă cu dânșii cât mai grabnic cu putință. Îi anunți telegrafic, le găsești adresa în dosar. Sunt doar primii din lista minorilor infractori.

PAS PIERDUT - SECRETARA: Chiar Andrei și Ioan? Hoțul și criminalul? Nu înțeleg. De ce ei? Sunt cauze pierdute, mai ales Andrei... Odihnească-se în pace, sărmanul copil... Credeți că vă face bine amintirea lui?

PAS PIERDUT - AVOCAT BĂTRÂN: Asta rămâne de văzut... Mistuirea, dragă mea... Mistuirea se cere stinsă cu foc... Dacă arunci apă peste cărbunii aprinși riști să se reaprindă focul când te aștepți mai puțin... Până una-alta, fă o cafea de să-mi țiuie urechile, că mai am mult de socotit...

Dosar nr. 2.345/1988 Judecătoria Arad... Finalizat în 1989 iulie 7 prin respingerea recursului formulat de inculpatul minor prin avocat... Soluția definitivă și irevocabilă... Internarea minorului într-un centru special de reeducare pentru minori pentru o perioadă de 2 ani...

Pe vremea aceea, centrele de reeducare pentru minori erau mai cumplite decât penitenciarele adulților, atât prin condițiile mizere, necontrolate de răspunzătorii din Ministerul Justiției, cât și prin măsurile practicate, lăsate în seama unor educatori milițieni, care își impuneau metodele așa-zise educative prin maltratarea minorilor, aplicându-le pedepse corporale, că, vezi Doamne, bătaia e ruptă din rai, și dacă o dai la îndemâna părinților, cum să n-o pui și la îndemâna supraveghetorilor de hoți și criminali sau tâlhari... O stare permanentă de pericol, nu numai din pricina gardienilor, ci mai ales din partea minorilor cu stagiul, a celor învechiți între zidurile centrelor, care se organizau în treapte de vârstă, gravitatea infracțiunii săvârșite sau puteri fizice, și, în loc să-i ocrotească pe cei mai slabi de înger, având exemplul maturilor supraveghetori, aplicau pedepse care depășeau orice imaginație...

Știind de grozăviile ce răzbăteau prin zidurile reeducării minorilor, în plină forță și energie pe vremea aceea, am uzat de orice porțiță a legii, și nu numai, pentru lăsarea minorului Andrei M. sub supravegherea părinților, o sancțiune mai ușoară și permisă, de altfel, de vechiul Cod penal...

Părinții, gospodari cu așezarea lucrurilor în bună orânduială, poate prea strângători, la limita zgârceniei, socotiseră că flăcăiandrul de 16 ani e mai potrivit să vadă de treburile din ograda cu două vaci și trei porci și de grădina de zarzavat, care se cerea udată în verile toride din pusta de vest...

“Domnu’ avocat, noi i-am cumpărat haine noi de Sfintele Paști, i-am luat și trening de supraelastic pe sub mână de la sârbi, l-am lăsat să iasă duminica la cinema și chiar la antrenamentele de fotbal și am închis ochii când ascundea din banii de cheltuială să cumpere ciocolată pentru mândra lui... Că-i îndrăgostit, amărâțul, de fata din colțul străzii și se ducea tot la trei zile cu câte un pechet cu dulciuri... Însă casetofonul... nu... Cu asta n-am fost de acord... Cum să dăm atâta amar de bani pentru o sculă ce se strică în doi ani?... Se putea lua și o scrofiță din agoniseala de anul trecut... El, ca apucatul, insista să ne ducem la cooperativă și să-i cumpăra casetofonul, bătu-l-ar Dumnezeu de casetofon, că-l scosese vânzătorii șmecheri la vedere în vitrină să strice mințile copiilor, nu alta.”

Cum îndrăgostitul dorea peste poate melodiile lui Elvis, să dea serenade la fereastra fetei din colțul străzii, s-o invite mai apoi într-o seară să asculte, nădăduind să danseze cu prietena ei, dezghețata clasei, și amicul lui, care-l îndemna să-și ceară drepturile, că doar nu îngrijea pe degeaba vacile ce-l umpleau de miros acru lipit de pielea mâinilor până la coatele zdrelite în paie și bălegar, văzând că nu-i chip să-l înduplece să calce regulile tatălui, s-a hotărât într-o bună zi, pe când se amesteca ziua cu noaptea, de nu se deslușea făptura prin ceața începutului de noiembrie, înarmat cu o cheie de bicicletă ruginită, a spart vitrina uriașă de-au sărit cioburile, zdrelindu-i fața și mâinile, s-a strecurat pe jumătate prin crăpătura zimțată și a înșfăcat casetofonul, devenind autorul furtului calficat...

L-a ascuns degrabă sub pulovărul gros de lână tricotat de bunica dinspre mamă, care îl cadorisea de sărbătorile de iarnă cu câte un jersey aspru, înțepător, lung până la genunchi, numa' bun de ascuns casetofonul buclucaș...

S-a nimerit ca un bețivan, vecin cu o mătușă, să fie prin prajmă, și cum netrebnicul avea tot felul de încurcături pe la Miliție, nu s-a dat în lături și l-a turnat cât ai zice pește...

A fost unul din furturile descoperite operativ de șeful de post, care s-a deplasat cu bicicleta de îndată la domiciliul hoțului și a găsit corpul delict în grajdul vacilor, ascuns sub un balot de paie ude, pline de bălegar proaspăt.

...

Grăbit să se înfoaie în fața șefilor de la Procuratura județeană, fără să țină seama de lacrimile mamei disperate, care nu înțelegea decât că-i arestează băiatul, și de mânia tatălui, care își plesnea odrasla, socotind că bătaia aplicată e de-ajuns, nedumerit când s-a pomenit peste o oră cu duba Miliției, care l-a încătușat pe infractor și dus a fost la Județ, unde un procuror zelos a considerat că infracțiunea de furt calificat prin spargere și pe timp de noapte necesită arestarea minorului până la judecată.

A doua zi, dis-de-dimineată, că noaptea, după o ceartă zdravănă, părinții s-au sfătuit cu secretarul Primăriei, om umblat pe la oraș, care le-a recomandat fără rezerve un avocat cu faimă și om cu suflet, care n-avea să le tragă șapte piei drept onorariu...

"Nu m-au impresionat, că nu-s făcut, la vârsta mea și experiența Tribunalului, să mă las înmoiat prea ușor, nu m-au mișcat nici lacrimile mamei, nici nedumerirea tatălui, care nu se simțea prea vinovat că nu-i cumpărase casetofonul cu pricina și se zgârcise la scrofița ce-o avea în vânzare vecinul de peste drum, m-am tulburat însă peste măsură când în arestul Poliției m-au privit ochii albaștri, mari, înspăimântați, ochii copilului ce luminau întunericul celulei ca două lumânări de Paști.

- Domnu' avocat, mă scoateți de-aici? Am luat casetofonul că nu m-am mai putut ține... Vream să-i pun melodiile ... Ei... Marușcăi... Ce o să creadă despre mine?... Mă scoateți, că mi-e frică, mi-e urât... Mi-e frică, domnu' avocat...

Și atunci i-am făcut o promisiune, mi-am călcat pe inimă, pe toate cele învățate de-a lungul spurcatei ăsteia de meserii... Nu promite niciodată un rezultat favorabil, că-n justiție se poate întâmpla orișice... I-am promis

puștiului că-l scot, c-am să fac pe dracu-n patru să conving procurorul, judecătorul mai apoi, și-o să-l lase acasă în grija părinților...

Nu-mi explic nici în ziua de azi învârtoșeala procurorului de caz, care n-a acceptat niciun argument de felul lozincilor uzitate îndeobște pe acea vreme - 'e minor, n-a mai săvârșit nicio faptă penală, părinții sunt oameni gospodari, cu respect față de lege și politica partidului' - o ținea una și bună că-l trimite în judecată în stare de arest și nu are decât judecătorul să hotărască atunci cum o ști el mai bine...

În fața instanței, cu argumente lacrimogene, care chiar nu-i erau pe măsură, a implorat mila judecătorei - care avea și dumneai două odrasle nu tocmai ușă de biserică pe acasă -, aducând niscaiva practică judiciară a Tribunalului Suprem, care permitea în cazuri excepționale lăsarea minorilor în grija și supravegherea părinților, a cerut înțelegere omenească pentru fapta copilărească îmbrăcată în haina furtului calificat.

Nici pledoaria de final flamboiantă, de altfel, nici lacrimile mamei, nici ochii de un nefiresc, uimiți, ca o dimineață de vară când se anunță zăpușeala pusteii de vest, n-au reușit să înmoaie sufletul femeii înțepenite la masa completului de judecată, care i-a aplicat cât ai zice pește o sancțiune de 2 ani într-un Centru de reeducare pentru minori.

Încurcat, în penumbra cabinetului, că lăsase secretara jaluzelele peste geamurile largi, să acopere căldura zilei toride, și-a găsit cu greu vorbele - 'doi ani trec mai ușor pentru tineri, va învăța o meserie la școala specială, că am auzit că au instructori pricepuți, veți putea merge să-l vedeți la două luni cu de-ale gurii și haine curate...'

- Și cu promisiunea cum stăm, tovarășe avocat... Ce, ați uitat ce ați făgăduit atunci în arest?... I-ați promis că-l eliberați... I-ați promis, tovarășe avocat...

Între umbrele cabinetului, s-a prefăcut că studiază un dosar burdușit cu hârtii, și-a aprins o țigară și, enervat, zgândărit în orgoliul bărbatului în plină putere, a rostit cuvintele ce și-ar fi dorit să fi rămas nerostite ...

- În justiție se poate întâmpla oricșice... În justiție se plătește orice abatere, cât de mică... E o pedeapsă nu numai pentru hoțul nostru, ci și pentru voi, părinții... Justiția n-a avut încredere în voi, că altfel l-ar fi lăsat în grija voastră... Să ne asumăm fiecare propriile greșeli.

Speriați, au sărit ca arși îndreptându-se spre ușă...

- Noi ne-am luat povara asta de când l-au ridicat de acasă, dar dumneata, domnu' avocat, o poți purta pe-a dumitale? Vorbele grele s-au strecurat prin umbra cabinetului, printre fâșiile de lumină ce tăiau întunericul dezvelindu-l parcă într-o horă împletită pe deasupra avocatului din spatele biroului încărcat cu dosare și cărți fără de folos.

Cu greutate, prins în jocul dosarelor ce se succedau la termenele stabilite, a reușit cumva să se desprindă din hora cuvintelor celor doi părinți...

Trecuseră vreo trei luni de la pronunțarea uluitoarei sentințe, când, într-o dimineață, când pe coridoarele Tribunalului, între două procese, își trăgea sufletul așezat pe o bancă incomodă, din lemn greu, cu geanta trântită alături și ochelarii lăsați pe deasupra nasului coroiat, s-a pomenit cu tatăl proțăp în față...

- Domnu' avocat, că renunțase pasămite la obligatoriul tovarășe... Domnu' avocat, am de trebuință cât mai degrabă de actele din dosar... Hotărârea și toate hârtoagele.. Știi dumneata mai bine, că ești școlit.. Degrabă, domnu' avocat... Că-i de rău cu pruncu'... De rău...

- Cu Andrei?.. De rău, spui?... Cum, adică? Dosarul s-a terminat, el doar execută sancțiunea... Nu înțeleg...

- Domnu' avocat... Moare pruncul... E la Spital la București și am nevoie de hotărâre... Bătu-o-ar Dumnezeu de hotărâre, că acolo scrie de școala de corecție...

- La Spital? La București? De ce la București?... Ce s-a întâmplat?... Fii mai pe înțeles, omule...

- N-am vreme de înțelesuri d-ale voastre din justiție, domnu' avocat... L-au bătut acolo, la temniță... Adică, școală, da' tot pușcărie. Să știți, domnu' avocat, că acolo e de rău. Are coastele rupte și ficatul... și splina... și rărunții, care s-au oprit... Blocat, cum zice domnu' doctor...

- Și hotărârea? La ce-ți folosește?

- Păi, domnu' avocat, de la București spune că pe baza ei și a actelor ce știi dumneata care poate cere eliberarea lui... Tratarea... și mai apoi să-l aduc acasă... Acasă, domnu' avocat...

Înțelegând că-i vorba de o întrerupere a executării, tremurând din toate încheieturile, a lăsat baltă condica proceselor la zi și s-a dat peste cap, cu ajutorul grefierului alunecos a obținut în două ceasuri o copie a dosarului complet, ordonat, capsat, și l-a pus neputincios în brațele tatălui.

- Doamne ajută... Atâta mai pot să fac... Și mă rog pentru Andrei...

- Păi să te rogi, domnu' avocat, să nu moară... Că atunci e și vina dumitale... Să știi... Și vina dumitale...

Peste trei zile, printr-un coleg de facultate, avocat cu relații la București, a aflat că Andrei s-prăpădit la Spitalului de urgențe și actele trimise n-au fost de niciun ajutor...

Într-o stare de panică vecină cu nebunia, a dat telefoane la Centrul de reeducare să afle amănunte, să caute, înțelesul, să deslușească împrejurările bătăii, agresiunii... De fapt, căuta o cauză adiacentă, să poată da vina pe altcineva decât pe nepriceperea sa în ale dreptului, că doar el obținuse internarea în Centrul de reeducare în loc să fi fost lăsat în grija părinților.

O alternanță de cauze care, conjugate, duseseră spre fianalul dusarului pe a cărui copertă a mângălit cu mâna tremurândă - client decedat ... minor omorât...

Era vremea dictaturii comuniste, când doar a întreba despre o asemenea nenorocire putea fi considerat un act de curaj... Vremurile încătușau curajul, aplatizau gestul, făceau loc doar lașității, fricii...

- Tovarășe avocat, mandatul dumneavoastră a expirat odată cu pronunțarea sentinței... Problema executării sancțiunii cade în sarcina noastră, a organului de executare... Nu vă putem dar niciun fel de amănunte... Un accident nenorocit și cei vinovați vor fi pedepsiți...

- Dumneavoastră nu purtați nicio vină? Educatorii, supraveghetorii, nu răspund pentru neglijență criminală? A murit un copil, pentru numele lui

Dumnezeu... Ce vă faceți că nu înțelegeți?... Cât despre mandatul meu, îl pot prelungi cât doresc...

- Lăsați, tovarășe avocat, că suntem și noi cunoscători de legi... Care-i vina dacă s-au încăierat ca proștii... Minorii infractori, că n-au ajuns pe degeaba aici, la noi...

Văzând că nu-i chip să afle ce se petrecuse cu adevărat, și-a înșfăcat paltonul în grabă și într-o suflare a traversat strada, mai-mai să-l atingă o mașina cu aripa dreaptă, că nu se asigurase de niciun fel la traversarea spre sediul Procuraturii... Aici, fără să ceară încuviințarea ofițerului de la poartă, s-a proțăpît, cu părul vâlvoi și mantia fluturând, în biroul procurorului care instrumentase cazul...

- L-ați omorât... Iresponsabilitatea dumneavoastră l-a dus la moarte... Înțelegeți... La moarte...

- Cum ați intrat aici, la mine, fără încuviințare? Nu m-a anunțat nimeni... Și despre ce moarte vorbiți?

- Păi, n-ați aflat? Minorul Andrei M. ... Cel pe care l-ați trimis în grija educatorilor de la Centru... Pentru care cerusem eu să fie lăsat în grija țăranilor... A părinților... E mort... Pricepi dumneata, tovarășe procuror... E mort la 16 ani... Împachetat, legat, reeducat...

- Vă rog să vă măsurați cuvintele... Știu că sunteți un avocat cu prestigiu și vă respect durerea... Însă nu mă privește în niciun fel moartea despre care vorbiți cu atâta înverșunare... Ce, eu am dat sentința? Ce, eu l-am supravegheat acolo, la București?

- Deci, ați aflat? Știți despre ce-i vorba...

- Poate da, poate nu... Oricum, nu voi discuta cu dumneavoastră despre o anchetă internă...

- Dumneata unde ai terminat? Adică, ce facultate ai absolvit... Bănuiesc că acolo v-au învățat în afara textelor legii și spiritul, măreția textului legal... Un procuror poate face mult rău, dar poate face și enorm de mult bine dacă înțelege, dacă poate să se aplece cu bună credință spre starea de fapt și mai ales spre infractorul, spre omul în toată complexitatea lui. Dumneata înțelegi că ai făcut rău... gratuit?... Ai intrat în spectacolul justiției fără să înțelegi nimic...

- V-aș ruga să părăsiți biroul, dacă nu, închei un simplu proces-verbal de ultraj și adio avocatură... Dacă mă fac bine înțeles, tovarășe avocat...

A chemat de urgență milițianul ce asigură garda Procuraturii, turbat:

- Să-l însoțiți, să-l scoateți din biroul meu... Voi sesiza Baroul de avocați...

- Mi se fâlfâie de sesizarea dumneavoastră... Mi se fâlfâie...

După vreo două săptămâni a aflat, i-a șoptit prietenul, judecătorul prăfuit, că se pusese batista pe țambal, scandalul ce se voia declanșat de orgoliosul procuror s-a stopat prin intervenția șefului cel mare de la partid, care socotise că moartea unui copil e mai gravă decât sancționarea unui avocat recalitrant, însă cu mare priză la public...

El, vinovatul avocat, s-a baricadat - primele baricade ridicate între conștiință și cruda realitate ascunsă între copertile dosarelor rânduite cu grijă în sertarele bibliotecii.

Nu a permis nimănui, nici colaboratorului apropiat, nici secretarei, i-a rugat doar să facă cereri de amânare în toate cauzele aflate pe rolul instanței... S-a ferecat înăuntrul cabinetului, s-a așezat în spatele biroului și răsfoia fără încetare filă cu filă piesele dosarului nr. 235/1988.

Părea că lumea o luase la vale ca o apă tulbure gata-gata să iasă din matcă, cu maluri fără sălcii de care să te poți prinde, o apă bulbonată care te învârte, te sufocă și în zadar cauți trunchiul salvator de care să te agăți, să oprești curgerea ucigașă...

Maluri abrupte, slinoase uneori, alteori nisipuri mișcătoare, care își împing trupul doar spre apa tulbure într-o scurgere infinită.

Tot prietenul, confratele în ale dreptului, judecătorul prăfuit, a rupt tăcerea:

- Colega, deschide ușa, vecine, că altminteri o sparg... Te superi ca văcarul pe sat... Este inadmisibil cum procedezi... Tocmai tu, floarea avocaturii...

- Domnu' avocat, eu n-am nicio vină... Dumnealui a năvălit în cabinet... Zicea că nu v-ați prezentat în cauze, că iese scandal... Clienții... Avocații... Fac reclamații și la partid...

Secretara, speriată de posibila reacție a celui din spatele ușii, știindu-i firea năvalnică, neiertătoare, căuta să-l împiedice pe domnul judecător, trecând peste respectul convenit unui magistrat care le călcase pragul...

- Haide, frate... Să nu exagerăm... Știu ce s-a întâmplat... Știu că s-a soldat cu decesul minorului... Tu chiar nu ai nimic de făcut?

- Cum adică, n-am nimic de făcut?... a tunat glasul din spatele ușii.

- Știi mai bine decât mine cum se mușamalizează o tragedie... În vremurile noastre nu există tragedii. Trăim în minunatul comunism. Oamenii sunt fericiți și noi, slujitorii justiției, le asigurăm fericirea...

Brusc, canatul ușii s-a zdrelit într-o mișcare bruscă lăsând capul vâlvoiat cu ochelarii strâmbi peste nasul coroiat, care au alunecat pe gresia holului într-o mie de bucăți sclipitoare...

- Poftește... Intră în bârlogul maimuței...

- E un dezastru aici... Te știam, pedant, enervant în ordine... Madam are ce lucra cu arhiva asta zburătoare...

- Lăsați, domnu' judecător, că o pun eu la punct... O cafeluță, domnu' avocat...

- Ce ne tot domnești, muiere fără minte... Suntem tovarăși... Amândoi. Tovarășul avocat și tovarășul judecător... Atât. Doi tovarăși...

- Pregătiți două cafeluțe... Fără zahăr...

- Fără zahăr, madam... Sunt de acord cu prietenul meu...

- Eu nu sunt de acord cu dezastrul ce-l provoci cu bună știință...

- Tocmai eu... Un dezastru emoțional... Frate dragă, nu găsesc coerența cu care să iau în stăpânire dezastrul... Coerența... Pricepi...?

- O vom găsi împreună... Știința nu ne lipsește... Coerența în mijlocul dezastrului se lasă mai greu dibuită... E nevoie de timp, amice.

Timpul s-a dovedit de atâtea ori cel mai bun sfătuitor și, pas cu pas, au reușit cei doi să planteze sălciile pe malul apei bulbonate să le îngrijească cu grijă, să se agațe mai apoi de crengile plângătoare, să oprească scurgerea apei bulbonate.

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Știi, tinere, că a mai fost o bătălie pierdută cu surle și trâmbițe, soldată cu o primă baricadă... Cabinetul ăsta-i plin de baricade pe tărâmul dreptului.

PAS PIERDUT - SECRETARA: Aveți dreptate, excelență... Cu multă vreme înainte de... Cazul minorului Andrei M. ... Despre el vorbiți și mai apoi de tulburarea maestrului...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Să fiu al naibii... Vorbiți păsăreasca amintirilor... Fără rost... mai bine am găsi soluții să-l scoatem din bârlog...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Ascultă, tinere... Tatăl tău a găsit soluția într-o situație similară. Mai bine de treizeci de ani eram legați toți trei...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Tata...? Era colaboratorul și prietenul lui... Doar că s-a dus...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dosarul lui Andrei M. ... Este primul din ordinea dosarelor cerute de maestrul... Primul și prima baricadă... Poate ar trebui să-l studiezi, tinere... mai mult decât din ecranul calculatorului...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Nu schimbați vorba, că fac ca dracu'... Ce dosare, ce baricade... Vreau să știu amestecul tatei în povestea asta...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Ai tot dreptul să afli... Istoria părinților se cere istorisită urmașilor... Cu anumite rezerve...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Era de o veselie, Dumnezeu să-l ierte... Opusul maestrului, care și atunci, pe vremea tinereții, râdea din an în Paști... În schimb, tatăl tău umplea cabinetul cu voie bună... Veșnic cu zâmbetul pe buze... Ce de bancuri cu împușcatul ne spunea la cafeaua de dimineață, fără să-i fie teamă de clienții ce așteptau pe hol cu urechile ciulite să audă ce mai zice tovarășu' avocat. Fel de fel, oameni de toate categoriile, de la hoți la gospodine abuzate, de la proprietari acriți până la vagabonzi fără casă și masă, că-mi era mie teamă să nu șoptescă careva pe undeva... Știți dumneavoastră, excelență, ce puteam păți cu toții. Ne-ar fi dus cu dubele de n-ar mai fi știut nimeni de noi...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Vremuri aspre... Să nu divagăm, madam... Îi promisesem tânărului amănuntele istoriei cu baricada și mai ales amestecul tatălui dumisale...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și frumos... Ce bărbat chipeș... O ținută de brad din ăla din Munții Apuseni, că de acolo vă trageți, tinere... Nici frica ce ne domina pe toți pe-atunci, nici setea de avere, nici avariția nu l-au doborât... Doar... Doamne, iartă-mă...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Poți, madam, s-o spui pe șleau... Băutura... Țuica tare, întoarsă de trei ori, parcă așa se zice...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Efectul, tinere... Cauza o s-o dezbatem altă dată... Nodul, băiete...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Mă scuzați... Poate nu trebuia să-l amintesc... Scuzați...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Întotdeauna aici, în cabinetul ăsta prăfuit, sunt deraiat din gândurile logice... Coerența se pierde, madam... Coerența cu care stăpânești dezastrul ne lipsea amândurora până n-a intervenit tatăl tău...

Parcă-l aud și azi: 'Haideți, băieți, la o băută, o mâncărică. Ce stați aici în bârlog fără aer... Vă sufocă dosarele... Dau un telefon și ne pregătește Georgică o masă pe cinste...' La început m-am împotrivit, că mă feream să mă afișez cu doi avocați pe la birturi deocheate, însă mi-am asumat riscul, acceptând că **soluția** tot in vino **veritas** s-o găsi. [acceptând că soluția tot în vin s-o găsi, că doar in vino veritas.]

PAS PIERDUT - SECRETARA: Erau vreo patru-cinci nebuni ce-și duceau nopțile și apoi și zilele următoare într-o petrecere continuă. Toți deștepți foc, puși pe șotii și bancuri deocheate, care mai de care mai ascuțit la minte și vorbe de duh...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Ne pregătise Georgică o masă pe cinste, că-l anunțase din timp tatăl tău... Finețuri ce se găseau cu mare greutate în acele timpuri, când o bucată de carne și un kil de vin se socoteau delicatețuri... Ce să vă povestesc... Icre și salam de Sibiu la aperitiv, ornate cu telemea de oaie grasă, sărmăluțe în foi de viță și mai apoi fleici la grătar și mici cât încape...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și ciorba de burtă... Ce, ați uitat, excelență, de ciorba aia groasă... Că-mi aducea răposatul tău tată la sufertaș și mie câte două porții...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Era unul, Fane grasul, care servea la rând cu noi, de la aperitive până la fleicile uriașe, și spre dimineața tuna: 'Hai, Georgică, repetir...' și le lua de la început, stropite cu un canceu de vin rubiniu de prin Podgorie...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Nu v-ați trezit cu vreo reclamație pe la partid ori securitate?...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: E posibil să fi turnat vreunul dintre comensii avocați sau chiar dintre chelneri... Toți cei ce erau în contact cu publicul, să mă exprim ca pe atunci, toți, adică, avocații, și servitorii meselor, eram socotiți ca posibili turnători calificați... Scuză-mă, dragule, dar tatăl tău avea o aprehensiune specială spre situațiile încurcate, încâlcite, periculoase uneori...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Și de ce l-ați frecventat?... De ce v-ați pus mintea cu un rebel de profesie?...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Nu te ofusca pe degeaba... Pot să-ți dau o explicație simplă... Prietenul prietenului meu este și prietenul meu... Știu că-ți fuge mintea și nu te-ar mulțumi...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Pe șleau, excelență... Nu mă aburiți, că n-am chef să vă înghit balivernele...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Era deștept foc... Sclipea în soluții... Găsea calea fără prea mult studiu, de-l uimea până și pe maestrul nostru... Păcat că sclipea doar și urma brusc o beție... Apoi alta... Scipirea a descâlcit și soluția baricadei... l-a convins pe așezații săi prieteni să-l urmeze la Georgică... S-a lăsat cu o petrecere pe cinste și dimineața de-abia deschisesem cabinetul că m-am pomenit cu toți trei afumați bine și dumnealui, domnu' judecător, a cerut grabnic trei cafele tari fără zahăr...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Poate cofeina, madam, că te pricepi să dai tărie licorii, poate mințile mai ascuțite după amestecul dubios dintre cafea și vinul rubiniu, amestecate cu multe vorbe, au dus la dezlegarea speței - "Amice! poate ai uitat de spusele maestrului comun..." - că am făcut stagiatura la același maestru acum un veac și jumătate... - "Copii... mânjilor... Nu uitați legea nescrisă, legea primă a avocatului înțelept... Clientul vă este și vă va fi întotdeauna cel mai mare dușman... Dacă pierzi procesul, se duce la biserică și se roagă să te aranjeze Cel de Sus... Dacă câștigi, urgent îți întoarce spatele, nu cumva să se recompenseze pentru știința cu care i-ai umplut buzunarele..." Nu înțelegeam nici eu și nici maestrul care s-a încuiat acu' în birou ce mama supărării voia să spună răposatul tău tată... Ce legătură aveau vorbele unui avocat acrit cu baricada și dezastrul nestăpânit... Și el, simțind că nu am priceput, că n-am pătruns înțelepciunea, a mai cerut ironic încă un rând de cafele, ne-a făcut netoți, încuiați, înzidiți în percepte și practici juridice fără legătură cu simpla realitate... "Tântălăilor... Dacă clinetul este un prezumtiv dușman, tu, ca avocat cu scaun la cap, nu vei fi niciodată prietenul propriului tău client... Nu vei trece de linia roșie, despărțitoare dintre profesionistul în ale dreptului și omul pus să fie un umăr pe care orice nefericit să-și plângă necazul, drama chiar... Pentru asta sunt medicii, nu avocații... Dacă treci linia, poți ajunge în plină revoluție, să construiești baricade în propriul cabinet și apoi, ce mama supărării, poți s-o dai dracului de avocatură... Ești doar un bun și excelent aplicator al legii...

Atât... Nici psiholog, nici milog și nici prieten... Tribunalul n-are nevoie de prieteni... Doar de specialiști în ale dreptului...”

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Să fiu al naibii... Ce lecție...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Să-i fie țărâna ușoară...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Era un hedonist... Știa să soarbă frumusețea fiecărei clipe... Pe când noi, eu și baricadatul nr. 2, suntem doar maratoniști... Alergători de ținte, reale sau nu... Oricum, ținte, mânzule...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: S-a prăpădit... El s-a prăpădit...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Vreți o cafea?... Mă duc să prepar una specială pentru tine, puștiule...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Slăbiți-mă cu amintirile... Am băgat la tărtăcuță ce era de băgat... Maestrul, iluminat de al meu babac, s-a apucat serios de treabă fără să mai facă fițe, să se împiedice în aiureli siropoase, și a câștigat, și-a umplut buzunarele fără fandoseli aiuristice...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Doar că vreo trei ani n-a mai pledat în nicio cauză penală și niciodată în procese cu inculpați minori...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Doar în cazul minorului ucigaș... De fapt, era altceva, atunci apăra interesele părinților...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Vezi că le încurci, madam... Era vorba de cu totul altă situație...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și, totuși, mi-a cerut și dosarul minorului ucis...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Are de stabilit ordinea... O altă ordine... Legea firii cere ca după o perioadă, ciclic, să te întorci de unde ai pornit, mai îmbogățit și pe o altă treaptă, însă tot întoarcere se cheamă...

După cheful de aseară simt că mă pălește foamea... N-am fost în largul meu, nu-mi găseam locul între găzarii, între amicii cu care obișnuiesc să-mi trec sfârșitul de săptămână... Începusem chiolhanul pe la 9, când am băgat la ghiozdan o ciorbă cu de toate, dreasă cu smântână și un ardei iute, mai luasem în scârbă și vreo doi mici asortați cu câteva berici spumoase, gulerate, și, la țigara de sfârșit, Pleată, între două râgâituri, se întreabă la care club ar fi mai nimerit să căutăm niscaiva puicute cu sâni

dezveliți pe jumătate și fundul bombat pe sub blugii cârpiți, mai mult sau mai puțin jechoși, lucioși, să atragă privirile golanilor de pe la mese.

Nu mă simțeam în largul meu nici cu burta plină și nici la barul din Piața Mare, unde ne-am trântit ca niște bezmetici pe canapelele din piele roșiatică ce-mi înghețase măduarele, de-a pierit cheful de nici unele.

Gândul zbura aiurea, spre bețiile tatălui meu, păcătosul, care și-a luat tălpășița pe când aveam vreo trei ani, sau poate i-a dat un picior în cur maică-mea, că n-a mai suportat aburii beției ce-i umpleau casa, de aerisea de zece ori pe zi și vara și iarna, să iasă pasămite mirosul chefliilor ce-i mâncau banii prin spelunci jechoase, în loc să-și vadă de copil și nevastă, neisprăviții cu școli și facultăți la portofel ce nu aduseseră înțelepciunea și așezarea, după filosofia ei, muierea cu scaun la cap, cum se pretindea dintotdeauna.

Nu s-a ostenit nici la festivitatea de absolvire, când mama se petrecuse cu totul, și eu, înțolit cu un costum pe comandă am coborât treptele liceului de renume din târg, nici după intrarea la facultate, când figuram printre primii cinci admiși, cu bursă integrală...

Doar după patru ani, când mi-am luat licența, a binevoit să apară într-o seară cu un buchet de crizanteme galbene de mort la ușa blocului, că-i puteau hainele a fum și alcool stătut... de-a sărit fosta nevastă ca arsă să deschidă geamurile, după ce a trântit buchetul galben pe măsuța din hol și petalele au zburat ca niște fluturi aurii în curentul dezlănțuit între geamul sufrageriei și al bucătăriei, de unde se scurgea un firicel de aromă, o amărâta de plăcintă cu mere ce dospea în aragazul ciobit, o vechitură, că doar nu reușise dintr-un salariu de mizerie să schimbe mobila de la plecarea lui.

“Am decis cu prietenul meu, un avocat cu renume, să-ți faci stagiatura la cabinetul lui. Lucrez și eu, adică, mai dau și eu pe acolo, că sunt solicitat și în alte cazuri, însă programul și clientela prietenului meu sunt mai potrivite pentru un tânăr...”

L-ar fi contrat ea, amărâta, dacă îi era în putere să-mi ofere o altă variantă, or printre prietenele ei cu care lucra în trei ture la firma de confecții nu era niciuna cu pile ori relații pe la Tribunal... Noroc că l-a poftit să se așeze pe recamierul cu arcurile rupte și i-a oferit un pahar cu apă minerală de la frigider și i-a sugerat că poate așteaptă să se coacă plăcinta cu mere... O greșeală de neiertat, că cele 20 de minute până când a scos aluatul au durat mai mult decât cei douăzeci de ani de când “și-a părăsit copilul și familia”, așa cum trâmbița ori de câte ori se ivea prilejul sărmana mea mamă, curentată de aburul în forme și mirosuri îmbietoare ce învârtea petalele galbene într-o sărbătoare care a inaugurat intrarea mea în cabinetul maestrului.

Și acum aiureala ce s-a înstăpânit în celebrul cabinet, poveștile înălțimii sale magistrul, care s-a dovedit a fi și el un înfrățit cu babacul, bariera aiuristică ridicată de maestrul meu, degringolada madamei secretar ce-i lovită de streche în fiecare dimineață, că prepară cafele cu nemiluita și uită să țină arhiva în ordine, de-a trebuit să refac eu programul cauzelor pe zile, că altfel mă pomenesc cu clienții la ușă în zilele procesului de care habar nu am. Mișto e doar la arhivă, unde sunt servit ca la carte de babacul înfrățit al cabinetului, care nu mai solicită niciun șfant, nici măcar

de-o bere, un fel de solitudine grețoasă acordată unui handicapat... Asta m-a determinat să iau treaba în serios, că altă soluție mai potrivită ordinii dezordonate nu mi-e la îndemână. Fac mișto de unul singur, când dimineața pun deșteptătorul să sune la șase și jumătate fix, îmbrac în grabă costumul bleumarin și-mi iau tălpășița spre cabinet, unde madam îmi servește cafeluța aburindă, și înșfac roba din cuierul de pe hol și tunde-o, frate, la Tribunal, unde mă așteaptă clienții cabinetului, îngrijiți de lipsa maestrului, de sunt nevoit să le vând povești aiuristice că-i plecat la Înalta Curte la capitală într-un proces de mare anvergură.

PARTEA A III-A

PAS PIERDUT - SECRETARA: Toate merg alandala... Ordinea maestrului, ce-o mai fi și asta, a stricat ordinea veche...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ți-am trimis vorbă, ți-am telefonat, ți-am scris și mesaje și nu m-ai băgat în seamă... Presimțeam că se va ajunge aici...

PAS PIERDUT - SECRETARA: De unde naiba să știi despre ce-i vorba?... Bănuiam că ține de dosare, de termene, de acte de procedură. De asta se ocupă mânzul... Nu intră în atribuțiile mele...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce atribuții, madam... Mai vorbim de atribuții când se duce de răpă cabinetul?... Faima maestrului?... Le-a terfelit micuțul, le-a făcut una cu pământul...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Fii logic... Expune starea de fapt.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Pardon... Nici dumneata nu ești nici maestrul și nici înălțimea sa, judecătorul, vreau să zic... Mai mult, nici eu nu sunt un angajat al biroului, al cabinetului...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și ce mama dracului ești atunci?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Bagă de seamă, că-ți schimbi vocabularul... Ce mai tura-vura, se scufundă vasul fără căpitan...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Măcar să existe bărci de salvare...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Uite, dragă, că taman eu, mult blamatul, umilul conțopist, voi fi una dintre ele...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Până una-alta, ce noutăți aduci, umilule atotștiutor...?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: ...Despre tânărul nostru... Înainte de a povesti pe îndelete, înainte de a expune starea de fapt, cum vă place vouă să îmbrăcați povestea, te-aș întreba, madam... Chiar n-ai observat, n-ai mirosit pericolul?... Ți-au încărunțit tâmplele și ți-ai ros coatele și nervii printre dosare... Noi le știm pe toate sau le mirosim înaintea altora... Ițele se leagă mai abtîr în capul nostru decît în capul școlîților...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Păi, ordinea... Cum ți-am spus... S-a stricat ordinea...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Mai slăbește-mă cu ordinea... E vorba de pericol... Pericol, madam...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Zi odată, că m-apucă frigurile...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Pițipoanca e de vină... Știi dumneata, că ești femeie trecută prin ale vieții, că s-au umplut tribunalele de pițipoance cu fuste care de-abia acoperă fundul, că nu-și pun robele deal naibii decît în sala de judecată, cu buze țuguiate și mijlocel subțire, de cred amărâtele că pot agăța clenții ca pe pițiponcii de la barul din colțul Tribunalului... Una din astea, cu pantofi țuguiați, ca o sperietoare de ciori, l-a agățat pe mînzul nostru, l-a agățat de-a binelea...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dragule, asta-i treaba lui... Ce ne privește pe noi cu cine se întinde nopțile dacă-și vede de treabă cu dosarele, cu clienții?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Dumneata chiar ești de pe altă lume... Nu vezi ori te-a zdruncinat rău absența maestrului... Te știam mai abilă, trecută prin ale vieții... Or, tocmai dumneata nu ai băgat de seamă că taman asta-i problema noastră. Pițipoanca își vără nasul corioat în dosarele cabinetului...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Pe aici n-a trecut niciodată... Nici telefon n-a dat...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce-i tâmpită? Adună informațiile de la arhivă... De la subsemnatul... C-am fost și eu înșelat, orbit scurtă vreme, până m-am prins...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Vorbește mai pe înțeles, că nu pricep unde bați...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Simplu... La început veneau amândoi, pasămite să studieze împreună un dosar... Ea, mână blândă în spatele prostului nostru, neștiutoare, supusă, se prefăcea neștiutoare, îi cerea părerea, de-i creșteau aripi cocoșelului... Azi așa, mâine la fel, ca mai apoi să mă trezesc cu demoazela singură și că-mi solicită cu aplomb dosarele maestrului. Și, colac peste pupăză, când am îndrăznit s-o întreb de împuternicire avocațială, eu știind prea bine cine-i apărătorul celor din dosar, să-mi tragă cu ochiul, să-mi aducă aminte de colaborarea mea strânsă cu maestrul și ucenicul dumnealui, și ca atare pot să o servesc fără teamă, că doar lucrează împreună cu motanul nostru.

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și ai lăsat-o să pună mâna pe dosarele noastre? Adică, dosarele instanței, fără împuternicire?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce te izmenești așa? De parcă n-am făcut eu și altele mai groase... Doar nu era niciun pericol, atâta vreme cât se pretindea colaboratoare a cabinetului... Știu doar că nu-i de ici, de colo, să faci față atâtor procese lăsate baltă de al nostru prieten ce s-a închis dincolo de ușă...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Lasă-mă să cred c-ai știut ce faci...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Cu mine se pune domnișorica?... Păi fotografiam fiecare gest, fiecare pagină, ba chiar am trecut, m-am strecurat pe la spatele scaunului unde, picior peste picior, își băgase nasul între file... Nota adresele clienților, ale martorilor, datele personale, mai abitir ca un securist...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Ca să vezi, dragă... Din informațiile astea putea ajunge oriunde... Se deschide cutia...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Asta zic și eu... Gogoșa cu moț stă la el, la omul nostru... Că am socotit de cuviință să-l încunoștiințez să mă dumirească ce caută parfumul pițipoancei pe strada noastră... Și bănuie că-i știi răspunsul...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Bănuie... Da' mai bine spune-l dumneata... Să văd până unde-l duce mîntea...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Până niciunde... Ba chiar s-a arătat indignat c-o bănuie de lucruri necurate atâta vreme cât îl ajută să nu tragă sârmanul de unul singur căruța la care l-a înhămat maestrul, că nu-i de ici, de colo, să faci față atâtor probleme, să conduci un ditamai cabinet ca al nostru în lipsa comandantului...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Pițipoanca naibii... Asta ne mai lipsea, că n-avem destule pe cap...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: N-o învinovăți pe ea... Simplu...
Își cunoaște interesul... Decât să se prostitueze pe coridoare, că n-o bagă
nimeni în seamă ca posibil avocat, doar să i-o tragă careva o noapte-două
și apoi pa și pusi, l-a găsit pe prostul nostru ce-o ține de deșteaptă,
cunoscătoare în ale legii, și se lasă muls ca o vacă proastă...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Ca un bou... Ce mai tura-vura, ăsta-i un
slăbănog ca taică-su... Iartă-mă, Doamne, ce spun... Simpatici, plăcuți, da'
neajutorați în fața viciilor...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce băiat a fost fie-iertatul...
Reușea să mă facă preș chiar și pe mine, care nu-s de ici, de colo...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Ce folos... L-a pierdut, s-a dus sârmanul
fără vreme... L-a băut și țuica bătrână și vinișorul din Podgorie...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce te vâicărești ca o babă la
prohodul vecinei de peste drum... Soluția, madam... Să găsim împreună
soluția, că-i de rău... Și când zic eu că-i de rău, așa va fi... Nasul meu
adulmecă grozăviile Tribunalului mai abitir ca un copoi dresat...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Soluții... Mereu soluții... Menirea mea n-a
fost să gădesc soluții... Să pregătesc actele, să îndosariesc în ordine
hârtiile, să plătesc taxele, impozitele, la timp...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Cine-ți cere să pronunți
sentințe...?

PAS PIERDUT - SECRETARA: Nu sunt judecător... Sau în speța noastră
sunt?...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ne-am pierdut cuvintele între
juriștii ăștia... Spețe ce se cer rezolvate... Nu despre asta vorbesc,
muiere... Dumneata nu înțelegi? Sau te dai neînțeleasă...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Doi caraghioși ramoliți... Asta suntem...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Pardon, madam... Nu mă simt nici
bătrân, nici ramolit... Doar că am nevoie de un confident... De un
sfătuitor... De încredere... Că bizuința e floare rară pe coridoarele
Tribunalului. Pricepi ce spun ori vorbesc de unul singur?...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Nu mă lua drept proasta târgului... Suntem
într-o încurcătură dată naibii... Unul s-a încuiat în cabinet și își caută
ordinea pierdută, și altul a picat în gharele curviștinei, de ne lasă baltă cu
toate dosarele pe cap...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Și nu numai asta... Chiar el se
pune în pericol... Pericol, madam... Că-l adulmec de la o poștă...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Soluția... Ordinea...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Pericol... Lege... Portițe... Uși baricadate...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și cum zici că erau tocurile pițipoancei... Câți centimetri?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Cuie, madam... Numa' bune să le înfigi în piepturi fără avocat... Adică, fără apărare, vreau să zic... Și părul... Să vezi ce culoare... Roșu ca focul și lins pe la tâmpile de mânzul nostru...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Ce te pricepi dumneata la frizuri moderne... Hair-stiliștii ce-ți cer o avere te dichisesc ca la Hollywood. Se știe tinerică...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Carne tare... M-aș prinde și eu la o partidă...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dumneata... Da' ce mă mir, frate... Voi, masculii, vă aprindeți cât ai zice pește...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: De aprins, de înfoiat nu mă dau în lături... Fără amestecături... Fără amestecături, madam...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Aici e buba... S-a amestecat în oala noastră... Poate n-ar strica să te sfătuești cu înălțimea sa...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ai dreptate... Că e de-al nostru... Om cu scaun la cap și așezare în gândire...

Pe la prânz, după ce se terminaseră în sfârșit cauzele, fuseseră doar două amânări și o audiere de martor, beam liniștit cafeaua la barul din clădirea de vizavi de Tribunal, un demisol infect, cu mese șubrede, îngrămădite, și fum să-l tai cu brișca, norocul lor cu locația în buza justiției, unde blegomani ca mine făceam bășcălie de tot ce mișcă în clădirea de peste drum...

Zic ca maestrul meu, înziditul, că noi, tânăra generație, nu știm ce înseamnă umorul ce aduce râsul sănătos, butadele noastre sunt o simplă bășcălie fără cap și coadă... Posibil să aibă dreptate, că jumătățile de frază de genul "dimi ți-ai dat cu bere pe sub ochi să-ți speli wiski-ul de aseară?" ori "ai deschis punga babacului că biștarii din oficii întârzie" ori "ministerialii smardoiesc ei primii și apoi ne picură și nouă mărunțișul" - aduc mai degrabă rânjetul decât râsul sănătos ce-ți descrețește fruntea... Tocmai ca

să mă dau mare încercam să le explic unor confrăți, care își purtau robele la vedere doar-doar s-o ivi vreun amărât să le ceară consultanță, diferența evidentă dintre bășcălie și umor, când s-a așezat, și-a trântit, mai bine zis, geanta de piele maronie, lucitoare, o pletomană, roșcată și, ca musca-n lapte, s-a amestecat în vorbă, în realitate dându-mi dreptate cu argumente la care nu-mi zburase mintea, mulțumindu-mă să-mi copieze maestrul... “Dacă vouă, amărăților simpatici, vi se scurg ochii după picioarele mele, ori altele de seama lor, mă fluierați, ori mă faceți lungană cu picioarele până-n gât. Ați fi mai vizibili cu complimente de genul: ‘... te apropii de Madona ca o felină languroasă cu forme apetisante’ și abia apoi putem trece la amor și nu la șuierături caraghioase.”

Deși li se scurgeau ochii, se lipeau de fundulețul bombat de sub fusta obraznic de scurtă, și-au luat tălpășița unul câte unul, lăsându-mă în compania sclifositei, bună, de altfel, că trebuie să admit fără puțință de tăgadă, cum tot maestrul le zice, că are acel ceva care se lipește la prima vedere de întortocherile sufletului...

Rămași doar noi doi la masa șchioapă, ne-am aprins concomitent țigările și bunăciunea, luând o mină cât se poate de preocupată: “Alergi ca un iepure pe coridoare, de parcă te vânează o haită de ogari cenușii. Te-am văzut și ieri că abia ce terminaseși cu camera preliminară la 147 și ai zbughit-o ca apucatu’ spre Tribunal, unde ai pledat un recurs al naibii de dificil, mă gândesc că l-o fi redactat maestrul și doar l-ai susținut, că, sinceră să fiu, nu m-ar fi dus capul la motivul de nulitate absolută invocat. Ce înseamnă experiența în profesia noastră... Dacă e s-o cuantific în procente, e mai mult de 80%.”

Și de la alergatul prin sălile de judecată am rămas cu porecla, ce-i drept, ca un semn conspirativ doar între noi, că nu mă alintă în public cu “iepuraș-imaș”... Nici nu m-am dumirit când am acceptat să mă substituie în amănările fără discuție, să pălăvrăgească vrute și nevrute cu clienții nerăbdători care își așteaptă rândul în fața sălii de judecată, și trebuie să recunosc că are un fel de a fi, ajutată, de altfel, de fizicul tulburător, de-i potolește și își așteaptă cuminți rândul și prezența mea în fugă ca un iepure șchiop cu babețica fluturând ca urechile smintitului.

Mi s-a confesat că a lucrat toată vara prin Germania să strângă banii pentru maestrul ei care o acceptase stagiară, “un libidinos, frate, care, după ce a incasat plicul fără nicio jenă, mi-a zis că n-am ce căuta pe la birou, că, de fapt, nici el nu prea dă pe acolo, că se întâlnește cu clienții pe la restaurante, unde, la un vin și un grătar, se dezleagă mai bine limba și află mai ușor dedesubturile procesului. Mai bine zis, și futută și cu banii luați, m-am trezit stagiar pe cont propriu, fără nicio posibilitate de a prinde câte ceva din secretele avocaturii... Că, iepuraș-imaș, tu ai noroc cu carul de te-a primit maestrul cu un cabinet de renume, unde, pe lângă că te vezi în dedesubturile legii, mai prinzi și câte un client al tău propriu.”

Am fost nevoit s-o contrazic, că de mai bine de un an de când am început stagiul nu m-am procopsit cu niciun justițiabil care să mă dorească avocat, eram doar umbra maestrului... S-a cam minunat frumușica, de a ridicat din sprâncenele pensate impecabil și și-a coborât genele false ce-i acoperă verdele strident...

Ce m-a dat pe spate definitiv e râsul, super, frate, nu bășcălia cu care eram obișnuit prin baruri și nici tristețea, posomorea, asortate cu sprâncene încruntate și frunți brobonite de sudoare, apăsarea permanentă din cabinetul maestrului, unde râsul s-a ascuns printre rafturile bibliotecii, pe sub dosare și cărți de practică judiciară, de nu-l mai găsește aici nici cel mai experimentat hoț de zâmbete ce mai dă câteodată prin anticamera secretarei.

Știe fătuța asta să se veselească de una singură și să-ți transmită mai abitir ca gălbenirea molipsitorul răs cu gura dezvelită de se văd cariile până în cerul gurii deschisă larg ca poarta Tribunalului.

S-a procopsit, nu știu de unde i-a picat pleșca asta, că nu are surse de clienți permanente și nici dosare rezolvate cu brio la activ, în orișice caz, este apărătoarea unui directorăș de școală generală dintr-un sat obscur, că nu-i rețin numele, un profesoraș cam zbanghiu, care, pe lângă că-și înșela nevasta, o acritură, profesoară de biologie, mai și făcea un fel de contrabandă cu țigări, că satul cu pricina se află aproape de granița cu ungrii...

“Și ține-te, frate, să vezi încurcătura naibii” - mi-a relatat speța, interpretând ba rolul amarezului, ba al tâlharilor ghinionști, însoțindu-și vorbele cu zgâlțâituri și strâmbături adecvate, că m-am prăpădit de răs nu altceva.

“Cum îți spuneam, clientul meu, adică profesoru' amoretat, își dusesese amanta chiar la domiciliul conjugal, că biooaga plecase la oraș după cumpărături de Paști, și, în toiul amantlâcului, au dat buzna în încăperea zisă dormitor, mai precis, un recamier comod, trei tâlhari mascați cu ciorapi de mătase neagră, vopsiți pe la ochi și gură în chip de bampiri... Au început să țipe ascuțit, mai ascuțit ca amanta, soția șefului de post, că taman asta-i căzuse cu tronc eroului nostru. Îți închipui scena, iubi dragă?”

“Desigur, scumpică, desigur...” Că reușise să mă facă să văz cu ochii mei figurile eroilor viitorului dosar penal.

“Și ce crezi tu, iepuraș-imaș, că doreau fioroșii bampiri... Să le dea, da' repejor, țigările din cămara de la subsolul casei, un soi de pivniță, unde, printre sticlele de băutură primite în schimbul meditațiilor de biologie, se ascundeau câteva baxuri de țigări netimbrate, trecute pe sub mână pe la frontieră de un ungru, și el tot vreun dascăl amărât ce-și rotunjea venitul cu ajutorul confratelui cunoscut la o acțiune culturală, inter-culturală, inter-granițe, organizată cu trâmbițele de rigoare de Centrul cultural județean.”

“De unde știau tâlharii de țigările dumnealui?” - m-am minunat, urmând logica faptelor deprinsă în cabinetul maestrului...

“Nu mi-a spus, dar cred că suflase amanta câte ceva, că-i umbla curul și pe la alții, să-i facă în ciudă șefului de post, o brută cu epoleți și burtă pe măsură... Dascălul, speriat, le-a descuiat cămara, le-a dat țigările fără să opună nicio rezistență, doar că a dat peste un borcan cu murături care a căzut de pe raft cu zgomot de castraveți și gogonele amestecate cu cioburi, de s-au speriat amețiii cu măști ciorăpoase și l-au plesnit de vreo două ori peste meclă... Femeia și-a înăbușit cu greu țipătul când a văzut că iubițelul s-a umplut de sânge amestecat cu zeamă de castraveți, că se tăiase amărâtul în cioburile borcanului.

Tâlharii au înghesuit țigările într-o geantă de fâș neagră și într-o plasă de la Billa și una de la Lidl, și tule-o, frate, spre locuința unuia dintre cei trei, unde dibuieră o ascunzătoare tot într-o pivniță, pân'or comercializa țigările cu pricina... Doar că tâmpitul și-a pierdut cheile la poarta de fier făcută de taică-su în urmă cu trei ani, o grozăvie cu țepi pe deasupra, că se temea de hoți, neștiind că taman fiu-su era unul dintre ei... Grăbiți să ascundă marfa și speriați să nu fie descoperiți într-un fel, înapăimântați mai mult de sângele profesorului, că ăsta nu era prevăzut în plan, s-au cocoțat printre formele fierului forjat și, când unul dintre ei dădu să se crăcăneze peste țepușele ascuțite, s-a trezit înfipt într-una din ele de s-a spart liniștea nopții într-un urlet cumplit...”

“Asta-i prea de tot, iubi... Cred că inventezi...” Mi se făcuse pielea de găină simțind țepușe prin părțile intime...

“Ce, nu realizezi comicul?... Hoțul înfipt în propria poartă cu geanta neagră pe spate și punga de Lidl spartă, țigările căzând într-o ploaie de tutun peste ceilalți, care, văzând că se aprind luminile pe la ferestrele vecinilor alarmați de urletele înțepatului, au luat-o la sănătoasa, că fuga-i mai bună ca orice în situații de genu’...”

“Și vecinii? Ce-au făcut?”

“Ce puteau să facă, alți tâmpiți, în loc să-l scoată cât mai grabnic din propria țeapă, au chemat Poliția... Și cine crezi să s-a prezentat?...”

Încându-mă în răs, că mă apucase un fel ropot în hohote înecătoare, am îngăimat: “Șeful de post, adică soțul încornorat...”

“Îți fuge mintea, iepuraș-imaș... Biensur, dragă... Organul a acționat, cu cap de data asta, l-a scos pe împricinat din țepușă, a mirosit ca un ogar bătrân tutunul, a examinat pachetele fără timbru, le-a confiscat, l-a chemat pe doftorul satului, care l-a dezinfectat și pansat pe amărât, noroc că nu-i pătrunsese țepușa prea adânc, că avea un fel de blugi din ăia americani, cu stofă țeapănă, i-a stors mărturisirea despre proveniența țigărilor și despre cei doi complici. Că amărâtul, după spaima că-i tras în țeapă ca tâlharii lui Țepeș în poarta propriului tată, și amețit după leacurile doctorului, a turnat ca la carte, ba a povestit cu lux de amănunte scena amantlâcului celor doi, de căsca polițistul ochii cât cepele, să cadă lat, când a înțeles că iubita profesorului e soața dumisale...”

Ce să mai spun, că mă înecam de răs și iubițica mea făcea o mutră serioasă de maimuță tropicală.

“Ce găsești de răs, frate... Că burtosul s-a dus glonț la domiciliul traficantului de țigări, care își bandajase fața tăiată în cioburi și arsă de oțetul gogonelelor și, uitând de atribuțiunile de serviciu, i-a tras o mamă de bătaie repetând ca tâmpitul: ‘Dom’ profesor, chiar cu soția mea?... Cu ea ți-ai găsit să te fuți? Chiar cu ea, ticălosul dracului?... Îți croiesc eu un dosar penal pe cinste pentru țigările de contrabandă de-ți sar fulgii de nu mai înveți pe veci copiii cum mai stăm cu morala și principiile...’

Finalul istoriei, dragă, este că directorul de școală este trimis în judecată pentru contrabandă cu țigări, suspendat din funcție, iar mascații firoși pentru tâlhărie. La mama dracului, că nu prea știu ce-aș putea folosi în apărarea amantului desfigurat, c-a rămas nenorocitul cu o cicatrice ce-i strâmbă fața într-un rânjet caraghios, sluțit de-a binelea, fără șanse de a mai intra în vreo poveste de amor. Și-a luat adio și de la catedră și de la

onorabila profesoară de biologie, care, jignită peste măsură de amantlâcul consortului, a înaintat proces de divorț...”

Curios, am întrebat-o dacă e angajată și în cazul civil.

“Crezi că sunt câștigată la belciuge, draguțule?... Îl fac eu să-mi plătească un onorariu gras dacă vrea să-l scap basma curată barem în divorțul cu cântec, care are și el repercusiuni asupra viitoarei meserii și asupra împărțirii de bunuri cu bioloaga, care a îmbrăcat haina fiarei jignite, mai periculoasă decât tâlharii trași în țeapă.”

La un pahar de vin și o pițu jigărită am încheiat seara și, bine dispus, am urmărit știrile de la miezul nopții, uitând de înziditul meu maestru și bramburelele încâlcite din dosarele cu care mă trezisem în brațe, mulțumit, pe de altă parte, că am un ajutor în pițipoanca picată din cer.

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Am tot sunat la interfon... N-ați auzit măgăoaia?

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dacă n-ai binevoit să anunți cine ești!...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Cum nu? Mi-am spus numele.

PAS PIERDUT - SECRETARA: N-am avut ocazia să vă cunosc... Oricum, sunteți programată? Ați vorbit cu domnu' avocat?

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Pe dracu'... Nu sunt o clientă cu necazu' pe băț... Am venit după copia încheierii din dosarul de azi. Acela cu grănițuirea, unde s-a dispus efectuarea expertizei... și numirea expertului... Trebuie să achit onorariul și nu știu suma.

PAS PIERDUT - SECRETARA: Ce dosar, drăguță? Ia stai! Mai întâi, cine ești dumneata de știi dosarele cabinetului?...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Nu v-a încunoștiințat? Sunt colaboratoarea cabinetului și prin urmare și a dumneavoastră... Lucrez împreună cu el, cu avocatul titular...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Asta-i bună... Titularul cabinetului este maestrul și dumnealui și-a luat un mic concediu... Cam așa ceva...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Slăbește-mă cu minciuni ambalate ca de Crăciun... Maestrul, cum îi spui dumneata, s-a încarcerat în cabinetul ăla... Pe bune, n-a descuiat nici acu' ușa? Tot acolo stă ca un hârciog bătrân?...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Măsoară-ți cuvintele... Buna-cuviință nu face casă bună cu dumneata!... Maestrul e acolo unde se cere să fie...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Ce-i cu aiurelile astea?... Se știe, s-a auzit prin Tribunal că bătrânu' s-a zăvorât aici... Că tânărul îl substituie în toate cauzele... Chiar eu am confirmat, că doar îl ajut, sărmănelul, să facă față clientelei...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Zvonuri, drăguță... Zvonuri...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Și atunci de ce nu-mi deschizi ușa asta capitonată? Stai că mă proptesc eu și o deschid cât ai zice pește...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Întreci orice măsură... Te rog să părăsești cabinetul, sediul... Imediat...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Scuze... Scuze... Am cam sărit gardul, însă nu mă lua drept proastă, că asta mă face să-mi ies din pepeni... N-aveam de gând să intru în conflict, mai ales cu dumneata, care ești păzitorul cetății... Ca să vezi c-am venit cu gânduri pașnice, îți vând un pont. S-a deschis de vreo lună o bunăciune de restaurant pe drumul spre vamă, un fost vameș isteț, un fost client al maestrului meu... servește o ciorbă de burtă a-ntâia și-un ciolan pe varză de-ți plesnește cerul gurii nu alta...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și ce-i cu asta?

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Te prinzi greu, doamna mea... Uite, sunt dispusă, după ce-mi dai afurisita de încheiere ca să pot plăti onorariul expertului, să mă reped până la omu' cu haleala și să aduc două porții, urgentissimo... Una să guști dumneata și una s-o dai prin dreptul ușii ăsteia, și să mă tai dacă nu-l ispitește chiar și pe zăvorâtul mirosul de smântână și varză amestecată cu afumătură...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Asta-i nebună rău... Doamne, cu ce m-ai procopsit...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Pălăvrăgim anapoda... Time is money... Dă-mi afurisita de încheiere și o tulesc la CEC-ul de la parter să-mi fac treaba și apoi promit să aduc haleala...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Să nu spui că sunt îndărătnică, îl sun pe tânărul meu colaborator.

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Șef, mai bine zis...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Ferească-ne Cel de Sus...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Scuze... că iar m-a luat gura pe dinainte...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dacă-mi confirmă calitatea ta, fetițo, îți fac o copie după încheiere, și du-te cu Dumnezeu...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Ce de reguli... Ce ordine...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dumneata n-ai învățat că un cabinet de avocatură are regulile lui, ordinea lui, că altfel se duce de râpă?... Și eu... Eu sunt păzitorul lor...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Halal să-ți fie... Dacă vorbești de reguli, unde-i stăpânul?... Că n-a mai pledat de ceva vreme și stagiarul aleargă ca un iepure zăpăcit, de nu mai știe nici cum îl cheamă... Noroc cu mine că m-am oferit să-i dau o mână de ajutor...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Îi fi având un interes, că altfel nu te văd pe post de bun samaritean...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Ghici ciupercă ce-i... Pariu că nu-l dibui... Îți dau trei încercări, și dacă nu-l afli plătești dumneata ciorbele și varza și ciolanul.

PAS PIERDUT - SECRETARA: Hai că ai reușit să mă înveselești... Mai întâi te oferi să faci cinste și apoi mă faci pe mine să achit nota... Șmecherie cu pălărie... Are ce învăța tânărul nostru... Sau, mai bine zis, să discearnă dedesubtul vorbelor, așa cum spunea și maestrul...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Lozinci afumate... Oricum, mă bucur că v-am cunoscut... Păzitorul fără ordine...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Tot păzitor se zice...

Întotdeauna mi-au plăcut, i-am admirat chiar, reușeam să le ignor defectele, să le poleiesc calitățile, să născocesc întâmplări nepetrecute în preajma lor, mă simțeam de-a dreptul onorat în compania lor anacronică uneorii... Ei, oamenii speciali care mi-au pigmentat zilele sobre de student - robul bibliotecii din parcul clujean -, de magistrat începător ascuns sub roba mătăsoasă, cu inima ropotind ca toba castanelor pe asfaltul de lângă Tribunal în fața unei săli ce-mi aștepta verdictul în orice problemă juridică ridicată la masa apărării, ei, frumoșii și zbanghiii mei prieteni...

Primăvara și-a deschis înșelător brațele, cu temperaturi ce-ți moleșesc oasele tăbăcite de gerul iernii, pentru ca de azi-noapte să trimită năbădăioasă vânticelul dinspre nord, care poate aduce zăpada mieilor peste caisul din spatele blocului meu cu zece etaje... L-am plantat în urmă cu vreo zece ani împreună cu tatăl stagiurului nostru, avocat ce începe să latre tot mai zgomotos, ba chiar mie-a teamă că mă va mușca într-o bună zi, în amintirea pelerinului Tamaris, eroul studenției comune la Facultatea de Drept din Cluj, că sunt în stare să repet cu mândrie nedisimulată că sunt absolvent de drept, nu oarecare, ci de Cluj. Eram nedespărțiți, înziditul,

vagabonțelul și studiosul... Obişnuiam să servim către seară o cafeluță la Arizona, unde, la o măsuță șchioapă, într-un colț, sorbeam vise și plănuiam întorsul primăverii după o iarnă nedorită, examenul de drept roman cu subsolurile ce se cereau citite, citatele latinești ce ne înnodau creierii, fustele scurte ce lăsau obraznic la vedere picioare în trei sferturi caraghioși, cartela vândută în avans pe trei luni.

Prin fumul des, înecăcios, s-a strecurat ca o stafie pelerinul Tamaris și, fără să ceară voie, dând de înțeles că-l cunoaște pe vagabondul nostru, lucru firesc, de altfel... fără nicio introducere, m-am pomenit cu întrebări mai ciudate, mai ascuțite decât la procedura penală - "Tu ai privit vreodată natura? Ai văzut vreodată cerul, tinere? Ți-ai scaldat ochii în pâraul de munte?" Fără să-mi dau seama, m-a cuprins un fel de jenă ridicolă și am îngăimat tot felul de scuze de genul că eu am crescut la oraș, că părinții sunt blocari get-beget, modești și fără venituri care să-mi asigure excursii pe la munte, unde să-mi spăl fața în pâraiașe fermecate... Păream zăpăcit, ca de atâtea ori, de altfel, când sunt prins la înghesuială într-o discuție în afara textelor de lege ori a spețelor complicate... M-a scos din încurcătură înziditul de azi, echilibrul între mine și șturlubaticul ce-l adusese într-un fel la masa noastră, că el îl cunoscuse dinainte și i-a cerut să ne ducă într-o escapadă pe Dealul Feleacului, de unde să mă inițieze în taina privirii ...

Într-o sâmbătă pe la 10 am urcat fără grabă pe Calea Turzii și, după ce-am lăsat în spate Complexul studentesc de la Observator, ne-am adâncit în pădurea tânără spre Feleac... Hățișurile, pomii ce se încolăceau într-un lăstăriș enervant, mă scoteau din toate răbdările, gata-gata să răbufnesc și să-i las în plata Domnului, când am auzit glasul pelerinului - "Pomii-ți vorbesc pe limba lor, te-au simțit tulburat, anxios, și îți răspund pe măsură... Dacă ți-ai ridica ochii spre ochiul cerului, printre crengile împletite, dacă ți-ai deschide ușa zăvorâtă, dacă ai da la o parte umorile și nemulțumirile care îți încâlcesc mintea, abia atunci ai reuși să înțelegi mesajul..."

Mesajul cui? - mă întrebam năuc, masându-mi ceafa înțepenită de atâta privit spre albastrul stropit de verdele frunzișului...

"Nu azi, poate nici mâine, poate niciodată, dacă nu te deschizi, dacă nu te cunoști, dacă nu-ți înțelegi rostul, nici copacii, nici ochiul cerului, nici verdele frunzișului, nici iarba de sub tălpi nu-ți vor vorbi, nu-ți vor dezvălui taina."

Înziditul dădea aprobator din cap într-o mișcare ce mi s-a părut teribil de caraghioasă, ca limba unui ceasornic stricat, în timp ce vagabonțelul mi-a tras cu ochiul complice, în contrast izbitor cu rânjetul de clovn păcălit cu care își drapase obrazul...

Nici în ziua de azi nu știu dacă lor le-a fost dat să înțeleagă mesajul, deși ne-am însoțit de nenumărate ori prin păduri și locuri feerice... Știu doar că vineri după-amiază, când las la o parte și roba și dosarele ordonate militărește pe biroul oval din camera 111, etajul doi al Tribunalului, îmbrac în grabă treningul gri ros la umeri și pe la coate și încălec armăsarul fermecat, că așa-mi place s-o dezmierd, încălec pe bătrâna mea bicicletă Pegas - bărbătesc, și pedalez spre pădurea de la marginea orașului... Aștept înfrigurat să intru în tunelul verde ce se

rotunjește de o parte și de alta a drumului, care îmi deschide Poarta. Aici, doar aici, sub cupola vie, îi aud glasul, timbrul inconfundabil de violoncel dezacordat, timbrul pelerinului Tamaris, care se împletește cu foșnetul viu ce freamătă în glasul pădurii.

Aici, doar aici am găsit soluțiile oglindite în dispozitivul celor mai complicate decizii judecătorești, când balanța dreptății se bălăbănea în nopți nedormite ba într-o parte, ba în alta, și, ciudat, aici, doar aici, în timp ce pedalez tacticos în treningul meu gri deschis călare pe o bicicletă ruginită, roșu cu galben, mintea se descleiază subit și mă duce la echilibrul balanței ce scrie minuta într-o clipită fără nicio bâlbă ori neclaritate... Sunt mândru, mă îndrept de spate, că mă roade o îndrăcită de hernie de disc netratată, sunt mândru ori de câte ori la ședințele de bilanț minutele mele, sinteza venită pe neașteptate din drumul glăsuitoare, devin parte a practicii judiciare...

Pe drumul de sub tunelul meu urmează să iau o decizie ce-mi frământă mintea de vreo trei zile... Să mă abțin în cauza tinerei avocat? Sunt motive de abținere legale sau sunt un fricos? Să nu-mi șifonez prestigiul?

PARTEA A IV-A

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ați citit în gazete? ... Casa Unirii poate ajunge bordel... Incredibil, frate...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Casa memorială C.P. de pe strada C.P.? E monument istoric... Cum adică, bordel?

PAS PIERDUT - SECRETARA: Care gazetă? care casă?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Gazeta orașului, madam... Parcă aveați abonament și la Cabinet... Sau l-ați îngropat și pe asta...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Spune odată... Casa de pe strada C.P.? Păi e casa revendicată de clientul nostru... Cel cu patru prenume... De-l încurcam în acte, nu uita niciodată să mă corecteze în șirul Ionilor și Alexandrilor... Era preferatul meu... Ce domn! Sânge albastru, nu ca alții...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Așa te vreau, madam... Dumneata ești o enciclopedie juridică... Cum era să uiți de procesul anului... Ce s-a mai luptat maestrul cu Primăria, cu Statul, adicătelea...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și, dacă nu mă înșel, dumneata l-ai recomandat... Dumneata l-ai adus într-o după-amiază la Cabinet...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Rețeaua antimafie... Recomandarea - glonț ochit, glonț lovit...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Ca nuca-n perete... Față de alte rețele, recomandări dirijate de Poliție cu soluția în dosare la pachet, a noastră-i mizilic.

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Ce sari, madam... De parcă nu ne-am cunoaște... Cai bătrâni ce trag la aceeași căruță... Cam strâmbă, ce-i drept, dar trasă în aceeași direcție...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Și ce ziceai că scrie la gazetă? Cum adică, să ajungă bordel... Imposibil...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ulte... Citește... Citiți amândoi...

Bordel în casa din Arad a lui C.P.

O strănepoată de-a lui C.P. vrea să vândă casa în care s-a decis Marea Unire de la 1918.

ARAD. Magazin second-hand sau bordel în casa care i-a aparținut corifeului Marii Uniri și care a servit drept sediu

Guvernului Transilvaniei? Riscul acestei transformări este cât se poate de real dacă ținem cont de faptul că proprietarul imobilului - A.B., nepot al lui C.P. - este executat silit, iar imobilul situat pe strada C.P., nr. 3, este scos la licitație. "Casa este în pericol să fie scoasă la vânzare și să vină să o cumpere oricine și să facă din ea orice" - atrage atenția profesorul P.

Dar cum s-a putut ajunge la asemenea grozăvie și cine se află în spatele acesteia? Surprinzător, totul se petrece în familie. A.B. este "executat" chiar de către nepoata sa (fiica surorii lui; strănepoată a lui C.P.). O femeie care locuiește de zeci de ani în străinătate și despre care proprietarul casei spune că nu-i pasă câtuși de puțin de familie și de încărcătura istorică a imobilului. Totul se reduce la bani, se pare.

Practic, strănepoata îi impută unchiului său A.B. suma de 100.000 de euro, cu care l-ar fi împrumutat în urmă cu mai mulți ani. Datornicul susține că i-ar fi oferit nepoatei sale alte bunuri imobile în contul acestei datorii, însă aceasta nu a vrut sub nicio formă să accepte. "I-am spus că-i dau alte proprietăți - pământ, pădure. 'Nu, eu vreau casa C.P.'" Ea, care nu a venit o dată la mormântul lui C.P. Ea, care nu m-a întrebat, nici nu știe cum o chema pe bunica. Mi-a spus că ea vrea casa, că are ea interesele ei... Și acum vrea să mă scoată din casă. Cam acesta este adevărul" - spune, necăjit, A.B.

În căutarea a 100.000 de euro

Nepotul corifeului Marii Uniri încearcă acum să facă rost de bani, să-i dea nepoatei sale, astfel încât să nu ajungă în situația de a evacua imobilul. Zice că nu dispune de cei 100.000 de euro și nici nu poate obține această sumă din vânzarea unor proprietăți pe care le-a obținut în instanță pentru că nu le poate vinde nefiind făcut ieșirea din indiviziune. "Acum umblu să văd cum să fac să obțin acești bani, pentru că băncile, la vârsta pe care o am eu - 79 de ani -, nu-ți mai dau credit. Umblu să găsesc pe cineva care să preia această datorie, astfel încât până la 5 aprilie, când ar trebui să aibă loc licitația pentru vânzarea casei, să îi pot da banii nepoatei" - explică A.B. Deși are mai multe case și sute de hectare de pădure și terenuri agricole cu care să garanteze un împrumut de 100.000 de euro, el spune că posibilia creditorii s-au fofilat pentru că nu vor să ia parte la o asemenea mascaradă.

"Judiciar, nu am cum să lupt"

A face rost de 100.000 de euro pe care îi datorează nepoatei este singura opțiune pe care o are în acest moment A.B. "Ea a obținut un titlu executoriu. Dacă nu îi plătesc, executorul mă scoate din casă și în 30 de zile vine noul proprietar. Nu mai există altă cale de întoarcere. Judiciar, nu am cum să lupt" - ține

să precizeze proprietarul imobilului de pe strada C.P., numărul 3.

Pentru români!

Deși pare că e legat de mâini și de picioare, A.B. zice că nu renunță la luptă. "Vreau ca ceea ce s-a stabilit în casa aceasta să se îndeplinească și să le rămână românilor. Nu vând nici pe aur un petec de pământ la străini, că bunicul nu pentru asta a luptat. A luptat pentru România Mare, nu pentru îmbogățirea unor mafioți italieni sau de altă natură" - spune nepotul lui C.P.

Casa...

Nu este mândru să vorbească despre războiul pe care îl duce cu nepoata, pentru că are convingerea că "rufele murdare trebuie spălate în familie". "Dar în momentul în care mă dă afară din casa în care m-am născut, nu mai pot să tac!" - răbufnește A.B.

"E casă-monument istoric, e casa în care m-am născut eu, e casa în care toți copiii lui C.P. s-au născut. Prin această casă a trecut Caragiale, au trecut toate somitățile acelei perioade - și înainte ca România să ajungă România Mare și după aceea. Acum, nepoata vrea să mă scoată afară, iar casa să fie prăduită!" - spune A.B.

Efect

Nepotul lui C.P. susține că, pentru a apăra prestigiul familiei, nu i-a deschis până acum proces nepoatei sale, dar în acest moment se simte obligat să o facă. **JA-D.D.**

PAS PIERDUT - SECRETARA: A fost timp de șapte-opt ani clientul Cabinetului nostru... Cum ziceam, un adevărat domn... Dacă mă ridicam din spatele biroului, se ridica automat și dânsul... N-a fost odată să nu-mi țină haina sau să se aplece dacă îmi scăpa stiloul sau te miri ce pe gresia zimțată... Fără a mai vorbi de cozonăceii sau covrigii cu care mă servea de fiecare dată, îi scotea din geanta burdușită cu tot felul de hârtii, da' întotdeauna împachetați impecabil în hârtie cerată sau în șervețele cu flori în relief...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Las'că l-ai bodogănit de câteva ori, de venise omul la mine să se roage să-i pun o pilă la doamna nevricoasă, cerberul Cabinetului...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Se prea poate... Doar în șapte ani m-a pus să-i copiez sute de acte doveditoare, actele proprietăților revendicate în 10 ori 20 de exemplare, să le ducă atașate unor memorii, de care nu trebuia să afle maestrul...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Și povestea... Istoria... A povestit...?

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: O știe tot târgul... Ridicat de acasă de copil cu mama, adică, fiica marelui corifeu... Tatăl, arestat de dinainte... Interziși să mai calce în oraș vreo 30 de ani parcă...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Scuzați-mă, Înălțimea voastră... Parcă-l imitați...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Știu, știu ce vrei să insinuezi... Nici eu și nici prietenul meu n-am reușit, de fapt, n-am dorit niciodată să aflăm istoriile adevărate, să cunoaștem omul din spatele justițiabilului... Scheme... Cutiuțele legii...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Țștia doi, madam, erau de gheață... Legea și aplicarea ei pe o stare de fapt dovedită... Atât... Noi, cu slăbiciuni, mai știm poveștile clienților sau ale părților din procese...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Într-o seară, că în noiembrie se lăsa întunericul de pe la șase, când așteptam împreună să sosească maestrul, mi-a dezvăluit în detaliu începutul calvarului...

Tata fusese arestat de o săptămână și noi auzisem că e în beciurile Siguranței din Arad... Cunoscuții afirmaseră sus și tare că e dus la Alba Iulia... Trăiam cu spaima în suflet, așteptând o veste. Într-o seară, când ne pregăteam de culcare, mai precis, mama și bunica voiau să mă adoarmă cumva, pentru a putea discuta în liniște, au sărit speriate... Se auzeau voci aspre, chiar înjurături. Veniseră o trupă de vreo șase oameni întunecați, îmbrăcați în piele, cu șepci muncitorești... Fără prea multe fașoane, i-au spus mamei că sunt de la Siguranță. Bunica putea rămâne acasă, nu-i interesa... Speriată peste măsură, mama mă strângea în brațe, repetând: "Cu care copii, domnii mei... Cu care copii..." "Nu ne mai domni atâta, cucoană, și fă bine de te îmbracă ca lumea și vino cu noi, că ne așteaptă tovarășul... dacă întârziem, o punem de oaie..."

Mama intrase în transă și întreba mereu: "Cu care copii, domnii mei..."

Cel ce părea mai mare în grad, văzând că lucrurile scapă de sub control și mama nu are de gând să se urnească:

- Cu amândoi, doar știm că mai e unul, nu numai puștiul ăsta.
- Celălalt e dus. A fugit de acasă de când l-ați ridicat pe ginerele meu - sare bunica, speriată că mama va da în vileag că fratele meu era plecat la niște cunoștințe în oraș.
- Cum adică a fugit... Unde să fugă... Nu ne scoateți din fire, neam de șerpi împuțiți.
- Așa bine... a fugit și gata... Nu știm de el de două zile...

Bunica, țeapănă, cu fotografia înaintașului Unirii în spate, părea un soldat gata să apere întregirea neamului. Fusese o femeie voinică, îmbrăcată mereu în haine de țărancă din Podgorie. Purta în seara aceea o fustă lungă, neagră, cu bluză de dantelă făcută de casă și un laibăr, tot negru, brodat în catifea... Înțelesese că pe noi nu ne mai poate salva și încerca să-l salveze măcar pe Puiu, care avusese norocul să nu fie acasă... În cele din urmă, mama și-a tras o haină mai groasă peste rochia subțire de casă și căuta niște hăinuțe pentru mine. Eu stăteam pup, teribil de înspăimântat, la cei șase anișori... - Din păcate, expresia asta și chiar gestul în sine m-au urmărit toată viața... Mi s-a întâmplat de mai multe ori, și ca adolescent, și ca matur, în situații-limită, să fiu îndemnat să stau pe vine, pup, adică, de frică, având senzația că sunt mai protejat...

Am trecut amândoi, cu mama, în camera alăturată. Ne-a însoțit unul dintre milițieni și a reușit să-i șoptească mamei: "Luați-vă o boccea cu haine, cucoană, că nu se știe dacă mai veniți înapoi..." - Au schimbat o privire complice și mama s-a trezit dintr-o dată... A început să tremure, s-a scuturat de câteva ori ca de o boală grea, s-a oprit din tremur și, cu gesturi cadențate, semănând cu gestul bunicii care se așezase de strajă sub paza Unirii, a început să împacheteze câteva lucruri pentru mine și un pulovăr și niște bluze mai groase pentru ea. Asta a fost averea cu care am plecat amândoi în pribegia de peste 30 de ani... O boccea, nici măcar o valiză...

La Arad ne-au ținut vreo lună, mama povestea că era chemată din beci cam la două zile să dea informații despre activitatea de sabotor a tatei... Fără să o supună la tortură sau la alte alte umilințe fizice, era interogată ore în șir... Eu o așteptam ghemuit, așezat pup, cum vă spuneam... Încercaseră câteva cucoane arestate ca noi să mă oblojească, însă nu avem încredere în nimeni, o așteptam ghemuit pe mama, îi săream în brațe, la căldură și siguranță, și nu mă puteam dezlipi sărmana cu orele de trupul ei... Era o încăpere mare, largă, la demisolul Siguranței, plină de praf și paturi aruncate alandala. Reușisem să ne aciuiim într-unul de lângă ferestruica mică și murdară... Mama aranja așternuturile, o cârpă ce ținea loc de cearșaf și o pătură cu miros acru de transpirație... Tânjeam după mirosul patului meu de acasă, de rufe uscate la soare și apretate bine înainte de călcat, rufe foșnitoare... În fine, nu vreau să vă plictisesc cu prea multe amănunte. Într-o zi, pe neașteptate, am fost încărcați ca animale unul în altul în camioane militare cu prelată și transportați la Deva. Aici, cum beciul Miliției era deja plin cu alți deportați, am avut norocul să fim cazați în casa unui medic, rechiziționată de Stat, că stăpânul fusese ridicat cu câteva săptămâni în urmă.

Ceilalți ne-au cedat un pat în camera din față, eram doar singurul copil între atâția bărbați și femei... Mama încercase între timp să afle ceva despre tata... Un gardian cumsecade i-a

șoptit că e dus la București cu lotul celor periculoși... În casa doctorului organizasem un fel de chibuț... Primeam dimineața alimente, mai precis, pâine și câteva zarzavaturi de la comenduire, iar femeile găteau cu rândul în bucătăria de vară din curte, că cea de sus din casă era transformată în dormitor comun. Ne păzeau câțiva oameni inimoși, cu neamuri din Podgoria Aradului și de pe Valea Mureșului, unde se răspândise vestea că fuseserăm ridicați. Câțiva săteni dn Șiria, de prin casele ce se văd pe dealuri în vecini, și muncitori de la Conac, au început să trimită pe ascuns, cu complicitatea gardienilor noștri, coșuri cu pâine de casă, ouă, caș de oaie și cârnați afumați... Eram cei mai bogați din mica noastră comunitate, însă, respectând legea chibuțului, mama împărțea bunătățile cu toți cei treizeci de deportați împreună cu noi. În afară de relativa complicitate a gardienilor, ne era permis să ne plimbăm în curtea și grădina casei... O curte deosebit de bine îngrijită, cu rondouri de flori și copaci ornamentali... Grădina, și mai minunată, plină cu pomi fructiferi și arbuști, tufe de zmeură... După beciul de la Arad, părea un rai, și începusem să nu mă mai țin de fusta mamei, să am curaj să o pornesc singur în expediție în fundul grădinii, unde închipuiam jocuri nebunești, fiind unicul copil între deportați... Organizam culesul viilor la Șiria, după modelul tatei sau al bunicului, sau comandam o ceată de copii imaginară în lupte contra comuniștilor... Se stricase vremea, mama dădea semne de îngrijorare, fusese anunțată de un gardian că urmează să ne mute în alt oraș. A urmat, într-adevăr, aceeași ceremonie, cu înghesuiala în mașina cu prelată, un drum infernal, înghesuiri într-o masă de oameni speriați, spre o direcție necunoscută... Îmi reluasem poziția de om ghemuit la picioarele mamei sau noaptea dormeam ghemuit în brațele ei. Destinația nouă era Alba Iulia, unde am fost repartizați într-un internat al vechii școli de fete. Nimerisem într-o cameră de patru paturi, înghesuită, deoarece se mai adăugaseră alte două paturi. Nu aveam voie să părăsim camera decât o dată pe zi, pentru necesități, la baia de la capătul coridorului. Mâncarea o primeam la gamelă, ciorbă de nu-știu-ce și mâncare de fasole uscată sau cartofi. Câteodată, se mai strecura câte un pachet, cenzurat de gardieni, cu de-ale gurii... Nici acum nu știu de fapt cine le trimitea... Bunica, sau poate tot țărani de pe Valea Mureșului care aflaseră de noi. Se apropia 1 Decembrie și între deținuți se răspândise vorba că fiica marelui artizan al Unirii și nepotul sunt încarcerați la internat... Ne-au pregătit o mică serbare în care, la miezul nopții de Unire, s-a cântat "Deșteaptă-te, Române"... Ne pregătiserăm de culcare, și, ghemuit, am observat că tovarășii de dormitor se tot fâțâie prin cameră și nu sting lumina, deși cam trecuse de mult ora stingerii. Când ceasul a sunat primele clipe ale zile de 1 Decembrie, acordurile cântecului se auzeau din toate camerele învecinate. Femeile din dormitorul nostru s-au ridicat în picioare și glasurile lor s-au alăturat corului:

“Deșteaptă-te, Române, / Din somnul cel de moarte / În care te-adânciră / Barbarii de tirani...”

Mama a sărit ca arsă, m-a lepădat pe pernă și, în picioare, nu reușea să cânte, lacrimile o gâtuiseră. Stătea dreaptă, minunat de frumoasă în cămașa de noapte albă până la podele, cu părul despletit pe umeri. Eu, băiatul de 7 ani, înfiorat de cuvintele cântecului “Deșteaptă-te, Române...”, m-am lepădat de frica ce mă ținuse ghemuit de când plecasem de acasă, am sărit din așternuturi și am luat-o pe mama de mână. Șopteam: ‘Nu plânge, mamă, nu plânge, sunt lângă tine, am eu grijă de dumneata, am eu grijă...’

După “Deșteaptă-te, Române” au urmat alte cântece cu drag de țară, “Treceți, batalioane române, Carpații”... altele și mereu altele. Gardienii nu ne-au oprit, dimpotrivă, unii murmurau alături de noi cuvintele marșurilor cântecelor. Pe coridoare se vânzoleau deportații, neconstrânși de oamenii de ordine, până dimineața. De atunci, din noaptea Unirii celei Mari, m-am lepădat definitiv de teamă. Realizasem că e necesar să o protejez pe mama, ceea ce am și făcut până și-a dat duhul, departe de casă, după calvarul deportării definitive în Bărăgan...

Nici la Arad și nici la Șiria nu am revenit decât după Revoluție, de teamă că suntem proscriși, nedoriți și fugăriți de guvernanți.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Vedeți, Înălțimea voastră, că mai e o poveste, ceva ce nu rezultă din actele dosarului... Un ceva ce v-a scăpat și dumneavoastră, cu toată stima, iertați îndrăzneala... Și maestrului, de asemenea...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Așteptați o clipă... Spuneai de acte... Pot găsi în arhivă o copie după documentul, actul prin care au fost alungați...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Femeia asta e mai abilă decât arhiva Securității... Găsește probele cu ochii închiși...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dosar nr. 6565/1997... Dosarul de revendicare a casei memoriale... Pe raftul din dreapta... Uite-l... Al cincilea de sus... Unde ești, hârtiuța naibii... Priviți certificatul de la Arhivele naționale eliberat la cererea clientului nostru...

ROMÂNIA

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIA JUDEȚEANĂ ARAD A ARHIVELOR NAȚIONALE

CERTIFICAT

ca urmare la cererea Ddomnului B.A., domiciliat în Arad, strada C.P., nr. 3,

CERTIFICĂM că cercetând tabelele nominale întocmite în martie 1949 de către Partidul Muncitoresc Român - Organizația Județului Arad - și Miliția Județului Arad cu privire la moșierii cărora li s-au aplicat dispozițiunile Legii de reformă agrară, fiind "trimiși spre plasare în alte localități din interiorul țării" (documente aflate în păstrarea noastră), se constată că numiții B.A. și B.A., fiu, domiciliați în Arad, strada 6 martie, au fost trimiși în "domiciliul nou ales" Deva.

Prezentul certificat a fost eliberat la cerere, spre a-i conferi petentului drepturile prevăzută de lege.

DIRECTOR
St. Marinescu

LS

EXPERT
M. Timbus

LS

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Trimiși spre plasare în alte localități din interiorul țării...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Deportati, adică... Culmea ironiei... Precizează nemernicii că domiciliul ales era Deva... De parcă ar fi avut posibilitatea să aleagă...

Și dosarul nr. 6565/1997 are un loc în ordinea dosarelor pierdute... De parcă presimțise dumnealui, zăvorâtul, că taman vechitura ce fusese înșiruită în raftul cu dosare finalizate va reînvia de-adevărata prin articolul din ziar adus cu mare zarvă de prietenul de la arhivă... După ce câștigase toate averile familiei după vreo șapte, opt ani de procese intentate Statului Român, care le trecuse abuziv în proprietatea sa, mi-a dictat o fișă sintetică cuprinzând toate dosarele, că fusese invitat să țină o conferință la asociația cu numele marelui înaintaș, al bunicului clientului nostru, înființată de un profesor de istorie.

O păstrez îndosariată într-un plastic albastru, adiacentă raftului unde se odihnesc sute și sute de foi ce-mi asurzesc simțurile cu declarații de martori și acte învechite, îngălbenite, obținute cu alergături pe la Arhivele naționale, biblioteci, unde mă trimisese maestrul să le obțin cu orice preț, uneori cu bacșișuri grase ce umflau buzunarele unor amployați care săreau cu gura că, vezi Doamne, ce le mai trebuie urmașilor, sau poate nici nu sunt cu adevărat urmașii grofilor care au supt sângele poporului... Câteodată îmi ieșeam din fire și le trânteam povestea micuțului de 6 ani ridicat cu forța, prins de fusta mamei și dus, deportat de bravii comuniști, fugăr prin lume preț de 30 de ani... Unii se mirau ca tâmpiții și alții, furioși,

mă puneau la colț, să nu le mai îndrum povești cu Zmei și Zâne, că, oricum, tot îmi vor cere bacșișul, dacă doresc cu tot dinadinsul să se deranjeze în căutarea actelor vechi.

RECUPERAREA PATRIMONIULUI IMOBILIAR AL FAMILIEI DR. C.P. CA URMARE A PRELUĂRII ABUZIVE DIN PERIOADA REGIMULUI COMUNIST

C.P., a fost una din “cele mai caracteristice figuri din rândul luptătorilor pentru unitatea românească”, așa cum spunea N. Iorga la moartea acestuia în ziarul “NEAMUL ROMÂNESC” din 18.02.1934.

Am considerat ca o datorie de onoare, atât față de neam, cât și față de orașul Arad, imensa muncă juridică de recuperare a patrimoniului imobiliar al corifeului Unirii.

Pe de altă parte, cu instrumentele legale avute la îndemână, respectiv, legile proprietății L 112/1995, HG 11/1997, LG. 1/1990, art. 400, Cod civil, am înțeles ca necesară acțiunea în judecată a Statului Român, deoarece restituirea proprietăților nu a fost posibilă pe cale administrativă, impunându-se calea judecătorească.

Astfel, voi dezbate sintetic procesele de revendicare formulate de succesorii defunctului privind următoarele proprietăți:

- casa memorială situată în Arad
- conacul și proprietatea din Păuliș-Barațca
- conacul și proprietatea din Conop.

Judecătoria Arad, prin sentința civilă numărul 8231/1997, pronunțată în dos. nr. 6565/1997, a admis acțiunea succesorilor prin care aceștia au cerut împotriva pârâtului Statul Român, prin CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI ARAD, să predea în deplină proprietate și posesie imobilul situat în strada C.P., solicitând, de asemenea, radierea dreptului de proprietate al Statului Român din CF și restituirea situației anterioare de carte funciară înainte de preluarea abuzivă de către regimul comunist.

În fapt, s-a arătat că preluarea de către STATUL ROMÂN cu titlu de naționalizare în baza decretului-lege nr. 92 a fost o preluare abuzivă, deoarece conform anexelor la acest decret nu figurează rechiziționarea de la titularii de carte funciară.

De menționat este și faptul că din acest imobil fiica defunctului C.P. și nepotul defunctului au fost “trimiși spre plasare în alte localități din interiorul țării”, mai precis, au fost deportați fără nicio vină, așa cum rezultă din certificatul eliberat de DIRECȚIA JUDEȚEANĂ ARAD A ARHIVELOR NAȚIONALE.

Urmare a câștigării procesului, nepotul defunctului, B.A., a fost pus în posesie, intrând în proprietatea confiscată de comuniști.

Ulterior s-au făcut mai multe demersuri la Primăria Municipiului în vederea restituirii acestei clădiri istorice și amenajarea acesteia ca muzeu, eforturi soldate cu un refuz permanent din partea municipalității, mai mult, aceasta impunea chiar donarea unei părți din imobil în favoarea Statului Român.

În prezent, acest edificiu a fost restaurat și reparat în măsura posibilităților de moștenitorul legal, impunându-se un efort mai mare din partea societății civile, a tuturor celor care se mândresc și respectă istoria orașului Arad.

Casa memorială reprezintă un simbol al MARII UNIRI, cu atât mai mult cu cât aici au avut loc întrunirile CONSILIULUI NAȚIONAL ROMÂN, singurul for al națiunii române din Ungaria și Transilvania sub prezidiul lui C.P., cel care a deschis în calitate de președinte al MARELUI SFAT NAȚIONAL ROMÂN Adunarea de la ALBA IULIA.

CONACUL ȘI PROPRIETATEA DIN PĂULIȘ-BARAȚCA

Judecătoria Lipova, prin sentința civilă numărul 858/1998 pronunțată în dos. 959/1997, a admis acțiunea formulată de succesorii defunctului C.P., prin care aceștia au solicitat a se constata că preluarea imobilului situat în Barațca nr. 453 a avut loc în baza unui titlu nevalabil, fiind o preluare abuzivă, deoarece conform anexei la decretul 92/1950 nu figurează ca înscris și preluat de Stat pe numele titularului de carte funciară.

În baza art. 480 Cod civil a obligat Statul Român prin Consiliul Locul Lipova să predea în deplină proprietate și posesie imobilul descris mai sus, dispunând radierea dreptului de proprietate al Statului Român din cartea funciară.

Și acest imobil are o încărcătură istorică de mare anvergură, deoarece aici au avut loc întrunirile personalităților de prim rang din acele vremuri.

CONACUL ȘI PROPRIETATEA DIN CONOP

Pentru restituirea acestei proprietăți a fost nevoie de parcurgerea mai multor căi de jurisdicție pornind de la TRIBUNALUL A., care a pronunțat în cauză decizia civilă nr. 270/2000, cât și Curtea de Apel T., care a pronunțat decizia numărul 21/2000 și în final doar Curtea Supremă de Justiție a admis acțiunea privind revendicarea imobilului înscris în CF 311 Conop și a imobilului înscris în CF 1188 Conop.

S-a stabilit că imobilul a trecut în proprietatea Statului cu titlul de expropriere în baza Legii 187/1945, preluarea fiind

abuzivă întrucât această lege se referea la terenuri extravilane, ori în speță s-a dovedit că terenul și conacul s-au aflat întotdeauna în intravilanul localității Conop.

La dosarul cauzei s-a depus procesul verbal din data de 6.03.1949 din care rezultă că COMISIA DIN PARTEA JUDEȚULUI TIMIȘOARA a avut delegație de preluare a bunurilor familiei C.P. aflate în comuna Chelmac și nicidecum pentru moșia aflată pe teritoriul comunei CONOP, de unde au fost ridicați urmașii moșierului, respectiv văduva și cei doi băieți.

POPESCU GAVRIL MIRON

Chiar așteptam telefonul, când am recunoscut vocea, tonalitatea enervant de civilizată, formula de politețe prin care își cerea scuzele de rigoare pentru deranj, ba chiar m-a întrebat cum mai stau cu durerea de spate, că știa de coloana care îmi făcea probleme de ani buni, pierzându-se într-o tiradă pe seama posibilărilor alifii ieșite mai nou pe piață, de m-a făcut să i-o tai scurt, că mi s-au tocit și mie nervii cu atâtea brambureli ce se tot abat peste ordinea Cabinetului, să-l întreb ce dorește, de fapt, o programare ori mi-a dat un telefon de complezență, să afle cum mai stau cu sănătățile...

Bineînțeles că dorea să-l programez după-masă, jenat, îndrăznind să mă întrebe dacă am citit articolul din ziarul local și ce a spus maestrul despre posibila vânzare la licitație a casei memoriale... Nu m-a lăsat sufletul să-i dezvălui adevărul, că maestrul nostru s-a încuiat de ceva vreme, s-a rupt cu totul de procese și clienți și nu are nicio șansă să-i sară în ajutor. I-am confirmat programarea la orele 16 fix, ba chiar l-am rugat să nu întârzie, de m-a pufnit râsul când am închis telefonul, imaginându-mi cu cine se va răfui de data asta, că nu-l văd în stare pe mânzul prins peste cap cu cauzele pe rolul instanței să se apuce de o dandana cât casa.

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Sărut mânușițele, doamna P. Ce mă bucur că am posibilitatea să vă revăd...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Au trecut mai bine de patru ani de când nu ne-ați mai trecut pragul...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Nu din vina mea... Nu din vina mea, o știți prea bine... Maestrul a binevoit să mă anunțe, vă aduceți aminte de ziua nefastă când s-a retras din dosarele mele...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Care dosare, domnule B....? Erau terminate, și maestrul își terminase misiunea... S-a luptat ca un leu pentru retrocedarea averii familiale...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Cine are îndrăzneala să conteste prestația maestrul? Eu în niciun caz... Rămân dator pe veci, chiar mă jigniți, doamna mea... Nu am nimic a-i reproșa... Doar că m-a lăsat baltă...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Vedeți că undeva tot se ascunde reproșul... V-a pus în fața posibilelor atacuri, după lupta cu Statul, când averea era pusă pe tîpsie urma atacul păsărilor de pradă...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Știu, o știu prea bine... M-a avertizat că se vor ivi tot felul de afaceriști care să atace în vreun fel soluțiile instanței...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Afaceriști și nu numai ei... Chiar unii membri ai familiei...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Așa s-a și întâmplat, după cum bine ați aflat din presă... Nepoata mea, care s-a desprins de istoria familiei, de toate avatarurile trecutului, de pedeapsa exilului, sub influența noii sale familii din străinătate a socotit de cuviință să mă atace acum, să dorească vânzare casei memoriale la licitație, în contul unei așa-zise datorii...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Maestrul v-a sfătuit să vindeți una din proprietățile dobândite, poate câteva hectare de vie sau teren, să vă achitați datoriile existente sau imaginare, să vă așezați ca omul cu desaga plină după atâția ani de peregrinări prin lumea mare...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Eu am jurat mamei, memoriei bunicului, să refac prestigiul și averea familiei... Să fac bani, nu pentru mine, numai și numai pentru a pune pe picioare ceea ce a fost înainte de molima roșie... Ei, ai mei înaintași, nu mi-ar permite să înstrăinez niciun metru de teren sau vie, sau vreun perete de casă... Nimic, doamna mea... Nimic...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Din nimic vă puteți alege cu nimic, cum v-a atenționat maestrul.

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Mi-am purtat pașii după 1979, când am fost nevoiți, împreună cu mama, să plecăm în Italia, mai apoi de unul singur în Germania, unde nu m-am dat în lături de la nimic... Am lucrat în construcții, la un atelier auto, e adevărat că m-au ajutat și unii de-ai noștri din exil să găsec și unele munci mai puțin jenante... În fine... Vorbeam de casa memorială... Sunt convins că dumneavoastră, care sunteți martora nenumăratelor procese, a nevoinței comune avocat-client, sunteți tușată de ce se poate întâmpla...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Tocmai am vorbit cu doamna I., vă aduceți aminte de ajutorul dezinteresat, de dăruirea cu care v-a ajutat în calitatea ce-o avea în punerea în posesie... Că alt funcționar conșopist și pătrat la minte v-ar fi pus tot felul de piedici...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Distinsa doamnă I.... Îi port recunoștință veșnică...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Mai ușor, domnul B., că nu suntem la parastas... Ați răsplătit diligența doamnei, de altfel, ca și pe a mea, cu gogoși și covrigi ambalați cu clasă...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: ...și un litru de vin adevărat din Podgorie... Îmi permiteți să vă amintesc...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Cum nu... Din via aferentă proprietății câștigate prin truda noastră...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Vă aduceți aminte cum am deschis Poarta Unirii... Mă însoțeau maestrul și doamna I.

Fusesem speriat când am intrat prima oară în casă și în curte, după 40 de ani de prigbie prin lume... Partea din spate a fost lăsată complet în paragină, vechii locatari plecaseră după ce s-a prăbușit acoperișul și tavanul într-o cameră, iar în celelalte ploua prin țiglele crăpate și sparte... Coridorul era plin de moloz și cărămizi aruncate alandala... Curtea, care fusese mândria bunicului, aranjată ca parc englezesc, cu gazon și arbori pitici și câțiva trandafiri regești în colțuri, era plină de bălării, cu iarba neîngrijită, arbuștii crescuți anapoda și trandafirii sălbăticiți. Mie mi-a fost predată partea din spate, în halul de dărăpănătură în care abia mai stă în picioare, și o cameră mică de la stradă, alături cu o porțiune din coridorul boieresc cu dale venețiene și mai ales un antreu amenajat ca baie și toaletă ce dă direct în camera și coridor... În restul casei stau trei familii de chiriași... Două, venite de câțiva ani după mulți alții, și într-un apartament micuț stă doamna S., de peste 80 de ani, care își mai aduce aminte de mama, ca fiind singura care a stat în casă imediat după rechiziționare. Mă cuprinsese o febră și o stare de agitație teribilă, îmi venea să sărut fiecare perete, să mă lipesc de fiecare ușă, să mă așez pe dalele reci ale coridorului... Aici viețuiseră ai mei, și eu, aici e casa mea, singura mea casă.

Fiecare parte a corpului era cuprinsă de agitație și dezlănare. Picioarele mă purtau când între dărâmături, când la geamul de la stradă. L-am deschis și am privit de-a lungul trotuarului, la stânga, la dreapta, când dintr-odată mi s-a făcut frică... Am trântit geamul de era să se facă țândări, într-un colț al camerei m-am așezat pup, înghesuit între pereții goi, scorojiți, cu tencuiala căzută. Cocârjat, cu trupul căuș, căutam să mă

protejez, să mă apăr de Ei, care puteau veni în orice clipă să ne ridice, pe mine și pe mama... Să ne încarce în dubițele cu coviltir de pânză udă, cu miros de mușgai... Ei pot să se desprindă din pereții goi, pot deschide orice ușă, mă vor lovi, mă vor alunga din nou din casa mea... Sudoarea începe să curgă pe tâmpile și să se amestece cu lacrimile copilărești... Noroc că fusesem singur... Doamna S., după ce mă însoțise în curte, se retrăsese în apartamentul ei, lăsându-mă cu amintirile și pereții goi...

- Dacă aveți nevoie de ceva, vă rog să apălați la mine. Aș fi mândră să fiu de folos familiei C.P. - E o femeie micuță, plină, cu trăsături blânde și multă înțelegere în ochi.

Nu era nevoie de prezența nimănui. Ai mei cu toții sunt înmormântați în Arad sau în alte colțuri ale lumii. Eu am supraviețuit, însă port după mine atâtea spaime, atâtea neîmpliniri și mai ales o mare promisiune făcută mamei când trăgea să moară, la Roma... Prin anii '60 am plecat din țară la nepoata care se stabilise de mulți ani în Italia, făcând un mariaj reușit cu un medic chirurg, și care ne-a promis că ne găzduiește într-unul din palazzo-urile sale. După anii de deportări, înainte de plecare, ne stabiliserăm la București, unde reușisem să termin Facultatea de Construcții. Aici s-a prăpădit și tata, cu voie, nemaidorind să îndure suferințele unui trai de mizerie și umilințe. Ca fost deținut, nici măcar nu îndrăznea să ceară un serviciu, făcea mici expediente, muncă de contabil la diferite ferme agricole și traducea la un minister, plătit cu ora de șefii de acolo, care nu se pricepeau nici la engleză, nici la germană, până când a fost dibut ca ginere al lui C.P. și fost sabotor al Statului și aruncat afară cu înjurături, de parcă nu ei ar fi avut nevoie de știința lui... Trăiam de pe o zi pe alta, când s-a ivit ocazia de a pleca peste hotare. Mama s-a împotrivit, însă, împinsă de mizeria în care stăteam într-o mică garsonieră pe Victoriei, fără perspectiva unui post sigur pentru mine, a acceptat. La Roma s-a liniștit, sau cel puțin așa părea, văzând că am reușit să muncesc, să câștig suficient pentru amândoi. Nu băgasem de seamă că slăbea văzând cu ochii, până ce medicul, soțul nepoatei, a luat-o la el la clinică și s-a stabilit că are cancer. I-am promis, înainte cu o lună de a se stinge, că voi încerca să revin aici, la Arad, și să intru în casa noastră ca stăpân. Nici eu nu credeam în posibilitatea de a fi din nou proprietarul ei. Știam că voi mai călca trotuarele Aradului, însă nu speram să reușesc să intru din nou în casa C.P. pe ușa din față, fără frica securistului de la poartă... Deși și acum, când sunt convins că nu mai e posibil să mă ridice, îi simt între cutele hainelor, în mirosul pereților coșcoviți... M-am ridicat cu greu din colțul unde mă ghemuisem și, mai liniștit, am încercat să evaluez dezastrul - acoperișul trebuie reparat de îndată, mai apoi tavanele, lemnăria, coridorul întărit în partea din spate, tencuiala răzuită în cameră și în antreul-toaletă și apoi zugrăvit și înlocuite instalațiile sanitare și electrice. Astea cumva se mai pot rezolva,

Însă nu pot împlini promisiunea până la capăt. Unde să fac muzeul, când în camera Unirii erau alți chiriași, iar Primăria, după atâtea memorii și audiențe, nu s-a îndurat să mă ajute.

PAS PIERDUT - SECRETARA: De chiriași ați scăpat pe parcurs și ați reușit să intrați în posesia întregii case, ba chiar ați amenajat mulțumitor Sala Unirii.

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Și acum toate se rostogolesc în rușine și o posibilă uitare... Fără ajutorul maestrului sunt pierdut... Înțelegi, doamna mea?... Doar dumnealui știe porțița în oprirea executării silite și a vânzării la licitație...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dumnealui... Adică, maestrul, spuneți?

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Bineînțeles... Cine altcineva?... Ne-am lăsat duși de valul amintirilor și am uitat esențialul... Unde este?... Nu obișnuiește să întârzie... Chiar pot spune că este de o punctualitate exagerată uneori...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Maestrul?... Unde este? Păi...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Nu-mi spune că mă va abandona chiar acum... S-a avansat cu programarea?... Trebuia să mă încunoștiințați... Sunt disperat și nu-mi pot permite să întârzi nicio zi... Nu-mi pot permite să greșesc...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Dumneata nu-ți poți permite... Asta-i culmea... dar eu... Eu ce-mi pot permite, domnule revendicator cu ștaif? Eu, umila secretară, ce-mi pot permite?...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Vă rog să mă scuzați, însă sunt lucruri care nu mă privesc... Scuze că insist, dar sunt nevoit să insist... Unde este stăpânul, pardon, că nu mai știu ce vorbesc...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Care stăpân?... Ce, suntem pe moșiile revendicate? Sunt la cheremul stăpânului? Eu, domnul meu, revendicator-șef, nu sunt sclavul nimănui... Nu sunt sclavul dumatăle și nici chiar al Cabinetului...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Sunt înțeles greșit... Ce se întâmplă aici?... Îmi poate explica cineva ce se întâmplă în ordinea proverbială... Doar am lăudat, am adus omagii chiar, am făcut publicitate în fața tuturor amicilor cu probleme de retrocedare că aici, în cabinetul maestrului, domnește o ordine desăvârșită, că se rânduiesc actele, legile, într-o împletire corectă, care aduce dreptatea la lumină...

PAS PIERDUT - SECRETARA: S-o ia dracu' de ordine... Asta am creat, asta am păstrat și eu, domnul meu, ani, ani în șir, mulți ani, până acum - când și-a băgat aghiuță coada... De fapt, de ce ar fi necesar să fiu eu paznicul... Ia să stricăm ordinea arhivei... Prindeți, domnu' client, dosarele dumneavoastră... Uitați, filă cu filă...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Dumnezeule mare... Asta chiar le răvășește... Zboară filele ca nebunele... Pardon, madam... E inadmisibil ce faceți...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Nimic nu e inadmisibil aici... Totul e posibil... după înzidirea...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Înzidirea cui?

PAS PIERDUT - SECRETARA: Însingurarea maestrului, domnul meu...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Nu am proprietatea termenilor... Sunt năuc... Chiar nu știu ce se întâmplă ... Eu am venit să cer ajutor, și când colo...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Greșeala voastră, a clienților, este că cereți mereu ajutor... Ei bine, eu m-am săturat să vă oblojesc neputințele... Am fost nevoită să ascult, să înghit zeci, sute de povești, sute de nemulțumiri, care mai de care mai aberante, mai afurisite, mai caraghioase... Dacă înziditul are darul să îmbrace starea de fapt în haina legii, așa-i place să se exprime, vă aduceți aminte, domnule B., eu am fost pansamentul din anticameră...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Nu vă neagă nimeni meritele, dimpotrivă, eu am căutat să-mi exprim cum m-am priceput mai bine grațitudinea...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Mulțumesc... Mulțam fain și dumitale și altora, inclusiv celui de după ușă...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Doamne, Dumnezeule, să înțeleg că maestrul e în biroul dumnealui și dumneata omiți să mă anunți... Asta-i prea de tot...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Aveți tupeu, onorate client șters la fund ani în șir... Îmbogățitul fără de averi... Moștenitorul istoriei cu felinar roșu...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Ați sesizat pericolul ce ne paște... Filele istoriei zboară ca foile răvășite de dumneavoastră... Maestrul, doar el poate fi salvatorul...

PAS PIERDUT - SECRETARA: V-ați pricput dintotdeauna, ați suflat cu oarecare talent în pompa de umflat vorbe... M-ați păcălit... Voi, urmașii corifeului...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Eu m-am străduit să țin piept străinilor, șacalilor, coioților. Însă m-a doborât conflictul din familia mea... Asta depășește orice închipuire...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Se așază conflictele... se citește istoria de la dreapta la stânga, se bat textele de lege, se sparg sticlele din beciurile amintirii...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Pardon!... Nu dați cu vaza... E de porțelan... Se face țândări... S-a spart, doamnă dragă...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Am urcat scările într-un suflet... Ce se petrece aici? Se aud de jos, de la parter, strigăte, voci ridicate, cioburi pe gresie... Doamna P.? Aveți nevoie de ajutor?...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Am pe dracu'... Dumnealui, unul dintre clienții cu ștaif... Un cavaler fără de țară și avere și fără de nume, că-i pe cale să-și piardă și identitatea, are nevoie de ajutor...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: De ce n-ați sunat? Eram în pauză și ajungeam într-o clipită... Vă stau la dispoziție, domnule... Pofțiți în biroul meu...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Eu nu-mi doresc, nu aleg un alt avocat... Nu sunt pasăre călătoare. Mă scuzați, tinere domn, nu vreau să vă jignesc, cer să fiu conștient de maestrul Cabinetului... Îl cunoașteți, desigur... Celebrul, neîntrecutul...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Mai lasă-ne...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Mă scuzați, tinere domn... Dânsa are o **mică cădere** nervoasă... Surprinzător, mi-a pomenit de o însingurare sau, mă rog, cum s-o fi numind starea avocatului meu, deși mă programasem din timp... Nu reușesc de mai bine de un ceas să mă dumiresc ce se întâmplă...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Să fiu al naibii ce încurcătură...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Descurcă-te, drăguțule... Orice client, d'apoi asta, cu istoria în desagă, trebuie să plece cu problema pusă în dosarul potrivit, cu soluția potrivită, cu speranța învelită în staniol încrețit cu fundă roșie, un cadou de Paști drăguț... Sau de Crăciun, dacă doriți... Vă plac cadourile?... Eu mă prăpădesc după surprize, după cadouri ambalate artistic...

Vă ofer și dumneavoastră, stimate client, un cadou-surpriză... Un tânăr avocat de viitor învelit în foi de varză și stropit cu vin roșu din Podgorie... Poate din pivnițele conacului, din butoaiele, le mai știți numărul, că le numerotaseră experții când v-au predat proprietatea și m-au băgat și pe mine în draci să fac liste uriașe cu bunurile din beciul cramei, parte din concluziile scrise depuse în instanță. Ce le-aș mai sparge acum... Să curgă vinul... valuri, valuri... de vin roșu din vâna istoriei...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Vă bateți gura degeaba... Ce crede dânsul, cu istoria lui cu tot, că sunt câștigat la pocher... Avocat de doi lei bucata... Scuzați, domnul meu... Dacă nu mă agreeți, eu nici atât... Salut și la gară, că mă cheamă treburile bănoase de la Tribunal...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Tinerii au nevoie de parale... De onorarii grase... V-ar jumuli pe măsură, nu ca noi, învechiții... Doi covrigi și un litru de vin... Deși aș mai ronțai un covrig cu susan sau cu sare grunjoasă, crocant, să-l înmoi într-un vinișor roșu aprins... Ai pitit, tinere, vreo sticlă în spatele bibliotecii? Să închinăm, stimate client, în cinstea bordelului...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Ferească Sfântul...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Bordel?... Stimatul vrea niscaiva puicuțe... Și la asta sunt a-ntâia... leftine ca braga și bune... Mamă, mamă, ce v-ar împacheta oasele bătrâne... Mature, care va să zică... Investiți averea câștigată într-o afacere pe cinste...

PAS PIERDUT - CLIENT PERDANT: Sunt siderat... Unde-am nimerit? Să le fac jocul ori să plec naibii?... În niciun caz nu abandonez șansa.. Maestrul... Unde sunteți, domnule avocat?... V-au invadat hunii... S-au stricat la cap străjerii...

PAS PIERDUT - SECRETARA: Așa... Așa, domnule B... Urlați cât vă țin bojocii... Doar s-o trezi al nostru...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Să organizăm un cor al urlătorilor... Nu mă dau în lături nici de la bordel și nici din corul lupilor de lună plină...

De ce urlă descreierații?

De ce nu-mi respectă ordinele?

Mânzul nechează de parcă-l gonește un jocheu nepriceput într-o cursă sofisticată.

De ce behăie ca o oaie bătrână când îi sfârtecă foarfeca urmele de blană cârlionțară?

De ce clientul veșnic refuzat se văicărește mai abtîr ca o babă la parastasul moșneagului octogenar, urâtul cu care-și împărțise anii cenușii?

De ce nu-mi găsesc vorbele ca atunci... Da, întocmai ca atunci când am pierdut primul meu proces.... Un flecușteț oarecare... În vremurile roșii se pedepsea nu numai moașa, asistenta, medicul sau nepriceputa escroacă de cele mai multe ori, adică, provocatorii avortului, legea, bună, rea, dreaptă, nedreaptă, legea de necomentat pentru avocat în pledoarie, înălțimea sa Legea, o pedepsea la fel de aspru și pe biata muiere care din cvasi-motive, fată tânără neluată de soață, mamă cu trei prunci adunați seara în fața cratiței cu tocană de cartofi, muierea ce nu-și permitea încă o gură de hrănit, le așeza Legea în aceeași oală cu pedepse aspre - detenție măsurată în ani zăbrelți...

Clienta mea, o amărâtă cu nasul corioat și haine lălâi, se lăsase dusă de valul sentimentelor caraghioase, de promisiunile unui coleg de muncă, un flăcău cu coșuri nestoarse, că-l văzusem și pe el la proces, ascuns undeva în ultima bancă, scotea doar o privire speriată de sub bascul bleumarin tras pe-o parte... Îi făgăduise, mucosul, că o va lua de nevastă când i-a furat fecioria după un matineu la cinematograful din cartier și a dus-o în căminul de nefamiliști de unde colegul de cameră plecase la țară după slănină și țuică de prună de trei ori întoarsă... Tot el, aflând că a rămas borțoasă, a găsit-o pe moașa din satul colegului de cameră, a plătit manopera avortivă din banii adunați pentru motorul cu ataș, însă, ghinion, s-a declanșat hemoragia, și autoarea avortului, de spaimă că se prăpădește nenorocita cu nasul corioat și ochii de miel înjunghiat, a chemat Salvarea, acceptând mai bine ani de pușcărie decât o moarte în spinare...

Li s-a întocmit dosar penal, le-au arestat, moașa s-a trezit încătușată de îndată și tânăra, după ce a ieșit din matern, slăbită, că nu era de-ajuns că-i atârnav hainele ca pe o sperietoare, când m-a angajat pe o sută de lei, i se ascuțise și nasul de sub baticul cu buline galbene ca un plisc de vrabie zburlită...

Am pledat într-o sală imensă, un proces la fața locului, că așa se obișnuia pe atunci, la o fabrică de confecții, să fie dat un exemplu șleahtei de muncitoare obosite, nu care cumva să îndrăznească, la rândul lor, să se dedea la asemenea acte grave ce încălcau morala socialistă...

Am invocat cu pielea încrețită, ca la găinile din curtea bunicii înainte de a zări cuțitul ascuns sub șorțul vânăt, toate circumstanțele atenuante posibile și imposibile, am arătat lipsa de pericol social al amărâtei ascunse sub același batic galben. În zadar, după flamboaianta pledoarie, cuvintele acuzării ce înfierau lipsa de conștiință maternă, uciderea pruncului din burta fetei, ne-am trezit amândoi cu o pedeapsă exemplară de trei ani pușcărie...

După vreo patru zile, maestrul meu, un hârșăit în ale justiției, văzându-mi mutra crispată, m-a tras de-o parte la o cafea în birtul de vizavi de Tribunal și mi-a dat o primă lecție...

- Unu: nu te lega emoțional de persoana clientului.

- Doi: nu-i descoase viața, povestea lacrimogenă, că-ți faci ție rău și mai ales lui, întrucât îți vei pierde obiectivitatea în labirintul sentimentelor în dauna logicii.

- Trei: dacă nu ești în stare să porți povara pierderii unui proces, pe aici ți-e drumul, n-ai decât să-ți iei catrafusele și fă-te jurist-consult, sau procuror, în cel mai bun caz.

- Patru: lacrima avocatului e sora chirurgului care nu-și pătează bisturiul cu sarea durerii și tremurul mâinii...

- Cinci: prietenia acordată oricărui client se lasă cu dușmănie pe viață, cu ură chiar.

Am învățat, m-am străduit, m-am încrâncenat de-a lungul anilor, în spatele robei de avocat, să mă țin, să mă sprijin în poruncile turnate în creier după procesul sărmanei dusă în temniță cu mațele rupte și ovarele ferfeniță după avortul ratat...

Lecția în cinci puncte, dezvoltat fiecare în parte, am predat-o și șturlubaticului meu stagiar, care a catadicsit să mi-o toarne în față: "Scutiți-mă, maestre, lozinci comuniste... Nu încercați să mă îndoctrinați, că n-aveți pe cine... Nu sunt dispus să primesc lecții fără acoperire..."

E posibil să aibă dreptate, dacă dreptatea se măsoară în lozinci, în cuvinte fără acoperire... Vinetele și ceapa de la aprozar, amestecate într-un ghiveci obscen alături de înălțimea sa DREPTATEA taman de cel ce-i pus s-o înfaptuiască, mi-au întors gândurile pe dos, mi-au înțepat fiecare por, de mi s-a încrețit din nou pielea ca puiului ce vede cuțitul bont ce-i va spinteca beregata...

Și acum gălăgia asta insuportabilă... Îi solicitasem, îi ordonasem, o liniște albă, un minimum de respect, bătrânei mele secretare, care țipă ca apucata, trânteste dosarele răfuite într-o ordine perfectă, sparge cești ori mai știu eu ce sticlărie din bufetul holului lustruit și asta ca-n farmacia din colț de unde-mi cumpăra aspirina de noapte. Disting dincolo de ușa capitonată și bolboroselile ridicate la nivel de orăcăit nocturn ale distinsului descendent, ale dezmoștenitului propriilor greșeli, care acompaniază caraghios țipătul cucuvelei într-o dizarmonie perfectă. Premiul cu coroniță, colacul peste pupăză, al simfoniei deșucheate, e cucurigul moțat, dominator, ce-mi zgârie timpanul.

Behăiturile, nechezatul, orăcăitul, cotcodăcitul, asortat cu revolta gresiei violate în coburi, mi-au descleiat simțurile amorțite, am trântit ușa ferecată de-a sărit tencuiala de culoarea untului, s-a desprins și înrămata mea diplomă de Cluj îmbălsămată în unu și zero asociate caraghios de-a lungul celor patruzeci de ani, cifre amestecate, care nu mai dau nici zece și nici patruzeci, ci doar patru sute zece împărțite la un milion de erori judiciare...

Figurile animaliere de dincolo de ușă n-au reușit să aducă zâmbetul, deși uimirea le lungise trăsăturile, luând forma unui cocoș fără de creastă, a unei oi bătrâne tunse de un cioban beat și a unui broscoi cu ochii bulbucăți.

- Și ceștile Rozenthal, și cioburile, dosarele, au zburat... Vine... Iertare, maestre...

- Clientul... Refuză... Clientul e stăpânul nostru... Îmi bag picioarele în șandramaua asta de doi lei...

- E dreptul meu să aleg... Doar dumneavoastră... Maestre... Sunt la capătul puterilor... Bordel...

Vocale, consoane, cuțite înfipte în creier... Insuportabil... Eu, umilul maestru, n-am nevoie decât de liniște... Ordinea nu se lasă deslușită între consoane și vocale dezarticulate... Dependența, slăbiciunea animalieră, îmbrăcate în straie de client, tânăr avocat și secretară încovoiată, s-au strâns într-un strigăt de animale întemițate în Penitenciarul de maximă siguranță de la marginea orașului...

- Afară... Deschideți celula, tăiați gratiile... Afară... Vă poftesc pe toți afară...

Nu suntem aici să fim fericiți. Suntem aici să fim căutători...

Afară... Voi nu sunteți nici fericiți, nici căutători... Vreau să rămân de unul singur... Mă tulburați... Stricați ordinea...

PARTEA A V-A

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Cum îți permiți dumneata să-mi dai lecții?

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Înălțimea voastră m-ați înțeles greșit... Niciodată nu mi-aș permite să dau sfaturi unui judecător... Poate fi interpretat ca un amestec în bunul mers al justiției...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Mon cher, draguțule, ferește-te de lozinci... Pornind de la cele mărunte de zi cu zi, nu te ghida după vorbe goale, cuvinte moarte, fără sens, și mai ales în profesia noastră e o nenorocire să te ascunzi în spatele lozincilor de doi bani... Auzi dumneata... bunul mers al justiției ... De parcă justiția ar avea două picioare, de lemn mai bine zis, care necesită un bun mers, să nu se abată, Doamne păzește - din drumul bătătorit cu cărămizi nearse în cuptorul dreptății...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Metafore... Metafore, înălțimea voastră... De altfel, am învățat câte ceva de când frecventez cabinetul maestrului... Ce personalitate uriașă... Trebuie să acționăm într-un fel sau altul... Chiar în forță, dacă împrejurările o cer...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Vorbe, goale... Să acționăm în forță... Taman când mă învioram și eu la gândul că accepti metaforele cabinetului...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Le apreciez... Sunt cu vreo două trepte peste posibilitățile mele culturale, dar să nu divagăm... Asta m-a scos din răbdări întotdeauna la maestrul încuiat, și chiar înălțimea dumneavoastră ... scuzați... aveți un fel cumplit de a complica lucrurile evidente.

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Bine spus... Să nu divagăm... Parcă intenționai să-mi dai o lecție sau ceva de soiul ăsta...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Nici vorbă... Nu intenționez să dau lecții, nu intenționez să influențez un magistrat, însă, având în vedere metaforele cabinetului frecventat de amândoi, v-aș sfătui să vă abțineți în dosarul domnișoarei avocat... Știți și dumneavoastră... aceea care frecventează și dumneaei cabinetul... În compania tânărului stagiar... Prietenul nostru comun... Dacă pot spune asta... Sau chiar prieten comun fiind stagiarul maestrului înzidit...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Coerența înseamnă cuvinte cu sens... Te-aș ruga, tovarășe procuror, să fii mai explicit...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Tovarășe... Mi-ați spus tovarășe... Păi au trecut mai bine de douăzeci de ani de când s-au dus dracului tovarășii...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Poate dorești să-ți spun domnul parchetar... Ți se pare mai potrivit?

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Iar m-ați abătut de la drum... Ce vreau eu să spun n-are de-a face cu vechiul regim, cu vechii procurori...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: N-are pe naiba... Chiar ai reușit să mă înfurii, dragule... Uite, rezum eu... Mi-a fost repartizat prin dibăcia înălțimii sale calculatorul un dosar, printre atâtea altele, dosarul unei tinere avocat, trimisă în judecată chiar de dumneata pentru fals, uz de fals și instigare la mărturie mincinoasă... Ghinionul naibii este potriveala că taman tânăra avocat e demoazela ce s-a vânturat prin cabinetul prietenului meu, în prezent înzidit în propriul cabinet, și fâța asta s-a strecurat în lipsa stăpânului pe sub pielea mânzului, care de-abia mai poartă greutatea dosarelor maestrului în spinare, de s-a cocoșat ca un măgar peștiț, caraghios peste poate...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Mii de mulțumiri... Ați sintetizat ca un adevărat magistrat . Ați prins sensul intervenției mele, pardon, sfatului... Pardon, vorbelor mele de totală bună-credință.

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Sfiala de care dai dovadă poate șterge tupeul, grosolănia demersului dumitale... Pe de o parte, te sfiiești cunoscându-mă de atâta vreme, iar, pe de altă parte, îți permiți să strecori o fărâmă de îndoială privitor la capacitatea mea de a judeca limpede un dosar repartizat aleatoriu... Punctez: aleatoriu... Bănuiești că nu suspicionezi chiar nimereala electronică? Poate crezi că am aranjat creierul calculatorului să-mi fie dăruit taman mie acest dosar?

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Doamne păzește... Repet... De totală bună-credință am socotit necesar să vă sugerez o abținere... Ați ieși basma curată din situația idioată...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Tocmai asta nu doresc în niciun chip... Să ies basma curată, chiar dacă nimeni n-a intenționat și nici nu va intenționa să mânjească basma sau poate roba mea... bătrânică mea haină din tergal neșifonabil...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Și roba... și geanta... și mașina de scris... toate se rotunjesc în personalitatea dumneavoastră

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Mulțumesc, vezi că poți găsi cuvântul...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Cred că ați studiat dosarul... Pardon... debitez numai prostii azi... Parcă mi-a luat Cel de Sus mințile...

Voiam să spun că fapta și încadrarea nu pot fi puse în discuție în nici un fel...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Drăguțule... Tocmai despre asta e imposibil să mă pronunț în fața dumitale... Ce, ai uitat?... Ești o parte a procesului egală... Înțelegi... Egală cu apărarea... Nici mai sus și nici mai jos...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Demoazela, eroina noastră, a falsificat cu bună știință un contract de donațiune, l-a folosit în instanță, ba chiar a instruit un martor să spună că ar fi fost de față la întocmirea actului...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Bagă de seamă că mi-am pus dopurile... N-am auzit niciun cuvânt din spusele dumitale...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Îmi mai dau și eu drumul la gură... În fața dumneavoastră mă simt umilit fără motiv... și, culmea, accept ipostaza asta cu smerenie...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Jucăm teatru? Nu te prinde... Dumneata și smerenia... Dacă dorești să vorbim de smerenie, apoi află că legea e smerită cu cei smeriți și plină de ifose cu șarlatanii umflați... Am spus-o și o repet... Voi, parchetarii, sunteți în măsură să dați viață moralei din sensul adânc al legii...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Tocmai de morală și bun-simț vorbeam și eu...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Pot lua intervenția dumitale ca pe un gest de prietenie... Și îmi doresc să o iau ca atare... Însă, dragule, tocmai am aflat că dumneata ai trimis în judecată o biată mamă care a furat un salam - de fapt, două rude de salam și o roată de cașcaval -, propunând condamnarea nenorocitei la executare cu detenție... E adevărat?

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Acum dumneavoastră mă puneți într-o situație idioată...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Asta și doresc, dragule... Un idiot într-o situație idioată.

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Fără jigniri... vă conjur, fără jigniri, că-mi sare muștarul...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Asta și urmăresc... Să-ți sară muștarul... N-ai răspuns la nedumerirea mea... Corespunde adevărului că ai trimis în judecată o nenorocită pentru un prejudiciu de doi lei? Și, colac peste pupăză, am aflat că furase pentru a pune pe masa copilului de trei ani o masă, un sandviș cu salam și cașcaval...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Furt, tot furt se cheamă... O știți prea bine...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Vouă dascălii nu v-au predat principiile dreptului? Voi nu știți că dreptul înseamnă înainte de toate o lecție de morală? N-ați înțeles sensul adânc, moral, al legii? Dacă nu ții seama în aplicarea ei de morală, legea e o păpușă stricată, manevrată de un păpușar orb, surd și mut... Și judecătorul și procurorul sunt datori... Înțelegeți dumneata? Sunt datori să coboare în sine, cu sine însuși, până găsește în fiecare speță sâmburele de obediență în fața înălțimii sale Morala Legii...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Oricum, discuția e tardivă... Nu pot, nici nu doresc să mă justific în fața nimănui... Am considerat că fapta e dovedită, că nu sunt dubii în ceea ce privește încadrarea juridică, și s-a impus întocmirea rechizitoriului ei și trimiterea hoaței în judecată...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Nu discut și nici nu-mi permit să discut starea de fapt și cea de drept... Doar că aveai la dispoziție și alte soluții, puteai închide dosarul aplicând o sancțiune administrativă în faza de urmărire penală... Aveai deschisă poarta umană a legii, dacă te-ai fi aplecat asupra persoanei inculpate...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Poate... Poate... În orice caz...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Știu... ți-am ghicit argumentele... Soluția finală, sentința, stă în mâna judecătorului... Însă aveai și dumneata la îndemână o anume soluție, care ar fi ușurat povara de pe umerii sărmanei femei...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Când calculatorul ordonă repartizarea dosarului la un judecător de talia dumneavoastră...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Thalia ți-a repartizat ție o anumită fațetă a dreptății pe care n-ai înțeles-o...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Așa cum nici dumneavoastră nu înțelegeți situația în care sunteți. Abținerea se impune după text și chiar după morală... Vorbesc ca un prieten... Să nu se interpreteze...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Păi, dragule, ce interpretări, atâta vreme cât sinele meu s-a împăcat cu sensul adânc al legii nu-mi este teamă... Nu mi-a fost niciodată...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Știu... Ați rămas de poveste cu tăria de care ați dat dovadă în vremea comunistă...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Lozinci... Din nou lozinci, dragule... Sunt dispus să-ți istorisesc o poveste, ușorică față de altele...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Vă rog... Chiar vă rog... Sunt doritor, avid chiar, în studierea istoriei, a justiției pe vremea trecută...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Mă rog, mă rog... Despre aviditate mai putem discuta... Să n-o lungim prea mult... Mi se repartizase, nu chiar ca acum, când repartizarea dosarelor o face, de bine, de rău, calculatorul, atunci președintele Judecătoriei repartiza dosarele pe complete, pe judecători, după criterii bine știute...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Ce fel de criterii?

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Nu mă întrerupe, că-mi rupi amintirea și nu se mai leagă povestea. În fine, promisem plocon un dosar voluminos cu "un erou" - încadrat juridic la tâlhar și, colac peste pupăză, tulburase liniștea publică săvârșind un ultraj la adresa milițianului, organul care asigura paza și respectarea ordinii...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Ce încadrare splendidă...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Mie-mi spui, dragule... Tot tacâmul pe o stare de fapt de toată jena... Un amărât, că-l aduseseră la primul termen în cătușe, un sfrijit, cu ochii bulbucați și părul vâlvoi, cu umerii strâmți, adunat de spate și urechile clăpăuge, aplecate sub povara părului neîngrijit... Nu m-am limitat în a-l întreba după stereotip, ci mai întâi și întâi i-am cerut să spună cu vorbele lui ce se întâmplase... Procurorul de ședință sărise ca ars, cu gândul să-l împachetăm cât se poate de urgent, de parcă se și vedea cu o soluție de condamnare la portofoliu. Cât se poate de politicoasă, că mă știi de ce sunt în stare când sunt întrerupt în timpul audierii inculpatului, l-am rugat să mă lase să-mi fac datoria și am ascultat în cuvinte dezlănate șirul stării de fapt: "Domnu', tovarășu', onorată instanță, eu muncesc la secția sculărie... Uzina are o secție de sculărie, cred că știți, și-mi vedeam de treabă, nu tocmai în stare bună, că-mi refuzase ticălosul prima... Știți, eu sunt fruntaș în producție și am dreptul la o primă babană... Adică, substanțială, cum să vă spun... Ticălosul, nesătulul, mă tăia de pe listă, că nu știu ce are cu mine, zice că nu dau calitate... Prostii, vă rog să mă credeți... Mânios, am luat o rangă din grămada neșlefuită, adică, o bucată bună de material neprelucrat, și m-am dus glonț în biroul șefului să-mi cer drepturile... Nici nu știu de ce am pus mâna pe fierul ăla, de prost ce sunt, că doar nu-mi trecuse prin cap să-i dau una de să-l las lat... Doar am țipat, cam ascuțit, vă rog să mă înțelegeți, așa mi se ascute mie glasul când mă enervez, și i-am cerut să facă bine să-mi dea drepturile... Ba chiar am trântit cu ranga peste sticla biroului de au sărit cioburile până pe canapeaua din colț, că nu știu de c dracu' îi de trebuință o canapea în biroul cu geamuri mari, doar nu vrea s-o mierlească pe fetișcana ce-și zice secretara secției, o conțopistă cu părul prins la spate într-o coadă de cal, galben ca paiul..." L-am întrerupt, că-i sticleau ochii rotunzi, probabil că se simțea și el atras de nurii fetișcanei cu

părul șturlubatic... I-am atras atenția să revenim la așa-zisa tâlhărie, că asta era încadrarea primei fapte...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Cam tras de păr, excelență... Ce-i drept, nu pare o faptă de o asemenea greutate...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: ...Așa a considerat procurorul de ședință. Faptul că-l amenințase cu ranga pe șeful său solicitându-și drepturile legitime, că ulterior s-a demonstrat că avea dreptate în doleanța sa, această violență fără sens, trântitul răngi peste sticla biroului, este o tâlhărie în toată regula...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Asta-i tot? Parcă vorbeați și de ultraj...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Povestea nu-i gata... "Domnu' judecător, pardon, tovarășu' judecător, că m-am încurcat cu toate, după ce mi-am vărsat năduful m-am reîntors liniștit la locul meu de muncă, la sculărie, care va să zică, și mi-am văzut de treabă mai potolit orecumva, gândindu-mă că poate i-am băgat mințile în cap ticălosului... M-am înșelat ca prostu', că netrebnicu' s-a dus la direcțiune și a înflorit toată întâmplarea că l-am amenințat cu moartea, că se simte în pericol, că sunt un ticălos fără margini, care vreau să-mi fac dreptate de unul singur, înarmat cu ranga luată de la atelier dinadins să-i aplic o lovitură în moalele capului... Ce să spun, tovarășu' judecător, directorul, alt, deștept, vă rog să mă scuzați, da' nici ăsta nu-i prea isteț, cu toate titlurile dumisale, oricum, a dat telefon la Miliție să raporteze evenimentul, și după vreo o oră a venit un echipaj cu un major cu chipiu și epoleți, care a cerut de îndată să fiu chemat la raport... M-am trezit adus pe sus de șeful de echipă, care m-a înjurat pe scările spre biroul directorului de toți dumnezeii, că-i cream probleme cu organele de ordine... Nici nu știu când m-am pomenit în biroul cât o sală de ședință, cu fotolii de piele și veioze înalte până spre tavan, unde urlau ca descreierații și milițianul și directorul... N-am apucat să scot un singur cuvânt să le explic ce s-a întâmplat de-adevărat, când gradatul a sărit să-mi pună cătușele... Și atunci m-am tras, m-am zvârcolit nițel, și în îmbrâncheala dintre noi i s-a rupt epoletul de pe bluza albastră, scrobită de mi s-au întors degetele pe pânza tare ca piatra... Asta zic cu toții că-i ultrajul, așa se cheamă în termeni juridici? Ultraj? Că aș fi atentat la viața milițianului. Vă rog să mă credeți că era un zdrahon de doi metri și nici prin cap nu mi-a trecut să-l violentez... Zău așa! Ce, sunt chiar atât de prost?... Ce cred dumnealor! Adică, directorul... Ce mama dracului a chemat Miliția, când putea de unul singur să rezolve situația... Să fi verificat și ar fi constatat că am dreptate... Să-mi fi dat drepturile, adică prima, și s-ar fi încheiat toată tărașenia... Ce mai... Au tăbărât amândoi pe mine, mi-au cărat la pumni, și acolo și la secție, și m-au înciātușat... Eu nu mai pricep nimic... Să lămuriți dumneavoastră, tovarășu' judecător... Ce-i cu mine?

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Speța cu ruptul epoletului era un laitmotiv pe vremea aceea. Orice gradat ultragiât sau nu susținea că-i fusese rupt epoletul.

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Văd că ești documentat cu spețele vremii...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Se dorea o condamnare bazată pe ruperea epoletului?

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Cam așa ceva... Eventual, o coroborare cu declarația unui martor de conveniență, probabil directorul zelos, și a părții vătămate, recte, a șefului direct, cel tâlhărit cu ranga, și mai apoi, hocus-pocus, o sentință nedreaptă...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Bănuiești că nu mi-ai descris o asemenea stare de fapt fără o altă fațetă a întâmplării judiciare...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Am știut dintotdeauna că dumneata prinzi sensul din zbor... Mai greu e să nu te lași amăgit... - Am decis ca urmare a declarației inculpatului să nu prea lungesc mandatul de arestare și zburlitul s-a văzut în stare de libertate după primul termen de judecată... Bineînțeles, a avut loc și reaudierea martorilor, a tuturor celor implicați în incident, chiar a colegilor de la secția de sculărie, pentru a verifica apărările fostului arestat.

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Și soluția...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Nu te pripzi, cetățean... Nu imediat după punerea în libertate, parcă după audierea primilor doi martori, când se prefigura o achitare, m-a chemat președinta Judecătoriei! "Achităriile trebuiesc motivate cu multă atențiune, tovarășe... Fără superficialitate și mai ales fără subiectivism." ... M-am arătat uimit, făcând pe prostul, că nu știu la ce se referă, până ce l-am înfuriat de-a binelea: "Dacă n-am considerat oportun să te chem la raport după eliberarea nenorocitului, acum, când se așază probele și înțeleg că intenționezi să-l achiți, sunt dator să-ți aduc aminte de consecințe... Am fost informat încă de la început, ba chiar tovarășul comandant al Miliției se declarase total nemulțumit că-i lăsăm pe mâna tâlharilor tocmai pe cei puși să apare liniștea cetățeanului... ordinea socialistă..."

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: O achitare, și în prezent, d'apoi atunci, era un vot de blam pentru procurorul ce întocmise actul de acuzare...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Șeful de atunci nu mi-a impus o anumită soluție, doar mi-a atras la modul serios atențiunea asupra consecințelor unei achitări ce putea fi desființată în căile de atac în așa fel încât să port tinicheaua de coadă pe veci...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: V-ați asumat un anumit risc...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Unul minor față de altele... Exemplele când au intervenit organele de partid, puține la număr, nu am de gând să le istorisesc taman unui procuror, sunt îndosariate bine în cutele memoriei... Poate cândva le voi descoperi dacă voi socoti de cuviință și mai ales de folos legii... Eu am fost fără vorbe mari un slujitor... Sensul adânc, moral, mi-a fost stăpân dintotdeauna... Uite, mă faci să vorbesc și eu ca-n lozinci comuniste...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Să înțeleg că l-ați achitat... Și grațitudinea, mulțumirea, unde-i?

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Dragule!... Desigur, probele au demonstrat fără putință de tăgadă că infracțiunile erau o născocire, un balon de săpun umflat de niște minți bolnave... Cât despre mulțumire... Uite, îți fac un hatâr... Chiar am avut parte de un favor din partea zburlitului piticot...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Bănuiam eu ceva... Vreo cucoană care a intervenit, care v-a zgândărit trufia, vreo verișoară îndepărtată de-a inculpatului, sau vreo mătușă...

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Mentea îmbolnăvită de parchetar îți joacă feste... Istoria burlescă se continuă până la capăt. - După vreo șase luni rula la Patria, cinematograful din centru, îl știi, cel ce poartă acum numele unui actor celebru, un film francezesc, "Z", pare-mi-se, nici nu știu cum a scăpat cenzurii, oricum, era greu de găsit bilete, și am fost nevoit să mă așez la o coadă lungă până după colțul cinematografului cu o oră înainte de începerea spectacolului... Citeam un ziar local, vădit deranjat de o cucoană ce mă tot împingea de la spate să avansez mai repede, de mă înțepenisem tot ferindu-mă de sânii imenși care-și făceau loc printre coastele mele... Până când o voce ascuțită a spart mormăielile cozii mișcătoare... "Tovarășu' judecător... Taman dumneavoastră... Să stați la coadă... Nu se poate... Vă rog să ieșiți din rând, că vă dau eu un bilet la interval..." Fâstâcit până peste poate, nu știam cum să scap de privirile curioase, că umila coadă prinsese viață, ochi mirați să vadă un înalt funcționar alături... - Am tăcut amândoi... Zburlitul, că părul vâlvoi și urechile clăpăuge nu și le schimbaseră, doar un trening bleumarin în locul hainelor vărgate, luase locul inculpatului din boxă - m-a tras deoparte și mi-a explicat că e lider de sindicat și are o colaborare cu cinematograful pe teme culturale și drept recompensă primește bilete la spectacolele mai de Doamne ajută pe gratis...

PAS PIERDUT - PROCUROR PLIN: Asta era!

PAS PIERDUT - JUDECĂTOR PRĂFUIT: Și ce ai crezut matale... Ce scenariu ai făcut cu mătuși și verișoare închipuite... - Cât despre bilet, s-a dovedit minunat, scaunul era într-adevăr la interval, și îți mărturisesc ceva... Sper că nu vei face publică spovedania... Biletul, biletul de film, îl

mai păstrez și azi într-un portmoneu vechi în sertarul cu amintiri din biblioteca mea.

Mama mă-sii de treabă... În loc să beau, să ling o bere rece pe terasa ce coboară spre malul Mureșului, să mă tolănesc la soare, să trag o șuetă gonflabilă cu amicii, să-mi las creierii să se odihnească, îi înșurubez ca nebunu', de mi-or rămâne încolăciți pe veci în tot felul de încurcături ce nu mă privesc, nu-mi ating interesul... Îmi aduc aminte de sfatul mamei, fie-iertata, care, oarecum liniștită că m-a lăsat pe mâini sigure în cabinetul prietenului avocat celebru, și-a dat obștescul sfârșit în Secția de neurologie a Spitalului Județean - o cloacă ce-și spune vindecare și ajutor, cu gândaci cât șoarecii și șoareci cât șobolanii, ce se strecurau printre crăpăturile ușii de la salonul 10 -, îmi aduc aminte de vorbele ei, șuierate, abia deslușite: - "Tu să-ți urmezi drumul, indiferent de încurcăturile celor din jurul tău... Ai un țel, nu te lăsa pradă sufletului ce-l moștenești de la amărâțul de taică-tu..."

Oi fi moștenit câte ceva, că prea m-am ambalat în tevatura cu încuiatul, zăvorâtul, care mi-a lăsat pe cap toate dosarele cabinetului... Dacă stau drept și judec strâmb, ori invers, dracu' mai știe cum o fi pe aia dreaptă, oricum, am tras și pe spuza mea, că m-am pricopsit cu un client din șleahta maestrului ce n-are niciun interes să-și piardă faima, prestigiul, cât îl mai are, că mai toți s-au bașordit, i-a mâncat Tribunalul, care stoarce, mulge ca un vițel flămând din ugerul plin cu biștari. Eu, în schimb, pus în fața faptului împlinit și greu de întors, m-am pomenit cu apelativul de dom' doctor ce știe să învârtă mașinăria legii de unul singur, nu în umbra bașorditului ce-și spune maestru.

Al meu nu-i chiar sicriu ambulant, ba chiar mărturisesc în fața mamei că-i tobă de carte, da' nu știu ce l-a apucat să-și întoarcă arhiva pe dos, să caute naiba știe ce ordine, de parcă nu-s suficienți anii, vreo patruzeci după socoteala mea, în a stabili prioritatea pașilor pierduți, cum îi place să spună amicului jude...

Înălțimea sa, care poartă cheia procesului fătucii mele în buzunarul pantalonilor bleumarin de sub roba demodată din tergal neșifonabil, așa cum m-a informat secretara, o acritură uneori, da' știe și le sortează, oamenii, gesturile și tot tacmul justiției...

Aiurita mea, bulgărele meu de răs, s-a băgat până-n gât într-o încurcătură cât casa...

Când am întrebat-o cum a ajuns din avocat respectabil, mai mult sau mai puțin respectat, oricum, fără cazier care s-o zvârle pe ușa din dos, să se pomenească cercetată într-un dsar penal în calitate de inculpat, idioata naibii, s-a fâstâcit, a încercat s-o ia pe arătură cu o poveste fără cap și coadă, ca cel din urmă client tâmp, care îți îndrugă ce i-a puiat imaginația bolnavă, o istorie ce mai mult încurcă decât așază o apărare decentă.

Când am scuturat-o la propriu, de i-a sărit bretonul ca o perie știrbă și fardul cu care-și îmbujora obrajii, curgea șiroaie până spre bărbie desenând o figură de clovn caraghios, s-a adunat în cele din urmă și a

reușit să-mi toarne o poveste cât de cât mai aproape de adevărul stării de fapt...

Crezându-se mai deșteaptă decât oul lui Columb, a angajat procesul profesorașului - mare sculă-n basculă, ditai directorul de școală, ba, colac peste pupăză, i-a promis ce nu trebuia amărâtului, care fusese condamnat pentru contrabandă cu țigări, în procesul nou în care figura în calitate de pârât într-o cauză de divorț și împărțire de bunuri, că, vezi bine, consoarta dumnealui, după povestea cu amantlăcul și tâlharii țepuiți, n-a mai suportat bârfele cuconetului din orășelul cu pricina și, ca să-și arate țâțele maiestuoase ce pot împunge și o poartă de penitenciar, d'apoi îngăduința și amăreala unui condamnat definitiv și suspendat din învățământ, și-a dat soțul în judecată să se pronunțe desfacerea căsătoriei din vina soțului adulterin și curvar, să se dispună sistarea comunității de bunuri prin atribuirea casei cumpărate cu mare greutate din salariul de profesori țâtoasei înșelate, cu escontarea amărâtului raportată cu cota sa de proprietate calculată modic la o sumă cu care îți poți cumpăra o motoretă mai bună, nu de la second hand.

Deșteapta mea amică s-a pus să-i promită amărâtului că va câștiga procesul, încalcând prima regulă învățată de mine, neștiută de idioată, că nu toți maeștrii desfac baierele învățaturii dedesubturilor avocaturii oricărui stagiar lefter, cum se dovedise subscrisa - regulă care interzice categoric să promiți clientului că vei câștiga în procent de sută la sută când e de notorietate că în justiție se poate întâmpla orice, să pierzi cu dreptatea în desagă sau să câștigi când te aștepți cel mai puțin.

Cum profesorașul dat afară de la catedră se văicărea ca apucatu' că rămâne în curu' gol, deși i-a dat mamă-sa înainte de căsătorie o sumă frumoșică, că vânduse dumneaei vreo 5 hectare de teren pe bani frumoși, că pământul era aproape de autostrada ce urma să se construiască, și la întrebarea firească dacă are cu ce dovedi primirea sumei de bani și investirea lor în casa din litigiu, a ridicat din umeri, ca atâția alții, zicând că au fost doar ei doi de față, mamă-sa, care vânduse terenul, și el, împricinatul...

"Îți dai seama, iepuraș-imaș, că l-am descusut cum m-am priceput mai bine, dacă n-a mai povestit vreunui amic de primirea banilor, și el o ținea una și bună că n-a fost nimeni de față, doar poate reclamanta din procesul nostru știa de unde au avut trei sferturi din banii cu care și-au achiziționat imobilul din litigiu. Na-ți-o bună că te frige... Ce să-ți spun, că soția înșelată, făcută de râsul cuconetului din urbe, ar recunoaște primirea banilor... Nu recunosc ei alți justițiabili, mai puțin lezați în amorul propriu, d'apoi țâtoasa, care vine la proces în niște bluze transparente să-l impresioneze pe judele de la masă, care, ce-i drept, se cam uită uneori peste ochelarii cu rame groase spre bustul dezgolit pe jumătate... Treaba ei ce mijloace adoptă, a mea era să mă acopăr cu probe... Și atunci, iepuraș-imaș, mi-a venit ideea să-l sfătuiesc să întocmească un act sub semnătură privată între el și mamă-sa, decedată între timp, care să ateste donarea banilor... Cam atât m-a dus mintea... Ce să-i faci... Am crezut că-i fac un bine..."

Am sărit ca ars, mi s-a încrețit pielea pe mine, cu atât mai mult cu cât aflasem din rechizitoriul procurorului care o trimisese în judecată, că amicul

grefier mi-a procurat o copie, că nu s-a mulțumit, idioata, să-l sfătuiască, să-l îndemne pe inculpat la falsificarea actului și a semnăturii mamei care îi dăduse banii, ci chiar a redactat ea însăși actul cu pricina și l-a pus pe onoratul client să plastografieze semnătura moartei, după una asemănătoare dintr-un mandat poștal de pe vremuri.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ce serviți? Un grătar, o pulpiță? O ciorbiță? Haideți, mânjilor, că fac eu cinste...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Nu-mi arde de mâncare... Poate o cafea, că m-am tâmpit cu totul...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Te-ai dilit, iepure fricos... dacă oferă babacu', cum să refuzăm?

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ești în căcat până-n gât și tot obraznică ai rămas... Babaci îs ăia cu care te tragi seara prin birturi...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: De parcă te-ai pricepe... Dumneata ești bun la șperțuri de doi lei... Măcar să le faci ca lumea... De afaceri vorbesc...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ai tupeu, fată... Bine ți-a zis-o înțeleptul nostru... Că le știe pe toate, și are experiență, toate rahaturile Tribunalului, ca nimeni altul... Ți le parfumează de zici că-s date cu Paco Rabano.

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: N-am venit aici, mai bine zis, nu v-am invitat să vă dați rotunzi...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: M-ai chemat să-mi tragi un perdaf, de parcă asta mai folosește cuiva... Mie în niciun caz...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Cum mama dracului ai fost în stare să te bagi într-un asemenea rahat?... Unu: să-ți sfătuiști clientul la întocmirea falsului... - Doi: să redactezi chiar tu, avocat angajat, actul fals. - Trei: să-l indemni pe idiotul ăla, să-l sfătuiști în folosirea actului nereal în instanță... - Patru: să crezi ca tâmpita că nu s-ar prinde nimeni...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ai încălcat toate regulile, drăguță... Toate regulile... Ce naiba, nu v-au sfătuit maestrul voștri, pardon, tinere, că al nostru sunt sigur că ți-a dat lecția numărul Unu: Neimplicarea emoțională în speța oricărui client... Doi: Clientul ți-e cel mai mare dușman, de care trebuie să te ferești ca dracu' de tămâie...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Nu mai repeta și dumneata, că mă apucă pandaliile... Cum altfel, doar mi-a băgat cu șurubelnița, mi-a înșurubat creierii încă din primele zile, când holbam ochii printre dosarele cabinetului... Mi-a zgubilit mințile până le-a ordonat ca lumea... La asta, idioatei nu i-a dat nimeni peste cap... Nu... Maestrul dumneaei, un șarlatan, i-a luat banii de stagiou, și cam atât...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Asta nu scuză boroboața...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Acum ești indulgent... Ce boroboață, frate... Tâmpenie mai mare ca asta nu îcape pe nicio poartă, nici pe cea din față, aia cu sculpturi și clante din aramă, care se deschide numai pentru înălțimile lor judecătorești...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Adevăr grăiești, tinere...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Nu pricepi, fată, că ți-ai mâncat meseria pe pâine necoaptă. Dacă înălțimea sa te condamnă, nu vei profesa ca avocat până la paștele cailor...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Adică... Eu... Cu antecedente penale fiind, nu mai pot exercita meseria de avocat...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Asta nu-ți era bgată la scăfârlie și înainte?

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Cum naiba să nu știu... Da' nu mi-a trecut prin cap că avocatul advers va solicita expertiză grafologică și că va depune plângere penală, că se va descoperi că semnătura babei era falsă și că tâmpitul de client va recunoaște că el a plastografiat semnătura...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Spune tot, draguță... Spune tot...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Păi da... Și, strâns cu ușa la parchet, m-a dat în gât, m-a turnat cât ai zice pește... Le-a spus că eu l-am sfătuit... Că eu am dactilografiat actul...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ca la carte, sfrijito... Că te-ai uscat, numa' piele și os, ca o cotoroașă zgribulită...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Nici chiar așa... mai are pe vino-ncoace pițipoanca noastră...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Mă pavoazez și eu... Să nu se bucure stagiarele care îmi purtau pică... Un fond de ten, un ruj ca lumea, și dau bine pe dinafară... da' vorbim ca proștii... Nu mai putem întoarce... Ce s-a făcut e bun făcut... Cum mă scoateți din rahat? - asta-i întrebarea...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ai tupeu... Am mai zis-o, da' asta le întrece pe toate... În loc să-ți torni cenușă-n cap, te dai mare și pretinzi...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Ți-am spus eu cu cine te-ai înhăitat... Are noroc bombonica noastră că-i simpatică și-l are pe vino-ncoace... - Zi, drăguță, cam ce crezi dumneata că-i de făcut... Mai precis, ce avem noi doi, un măgar bătrân și unul mai tinerel, ce-ți putem oferi noi doi...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Dacă nu-i cu supărare, poate l-ați determina pe ... Știți voi pe cine, să nu se abțină... Să mă judece înălțimea sa... Așa mai am și eu o șansă... Una mică, miculiță... Nu-i așa, iepuraș-imaș?

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Niciodată n-aș îndrăzni să-i cer așa ceva înălțimii sale... Tu chiar n-ai priceput, sau te-ai setat pe hoții de-a binelea?... Totul până la trafic de influență... Și cu cine... Că dacă aș face așa ceva, s-ar dărâma Tribunalul pe mine... Pricepi tu, tâmpito?...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Bravo, băiete... Ți fac cinste cu ce dorești... Așa te vreau... Te-a crescut ca bradu' maestrul... Dragul de el...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Haideți, plângeți unul pe umărul celuilalt... că eu mă car... N-am niciun chef să plâng cu lacrimi de crocodil...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Fato, dacă l-aș ruga eu, sau mânzul nostru, fii sigură, certamente înălțimea sa s-ar abține automat... Tocmai tăcerea noastră îl poate duce spre o soluție dreaptă...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ca-ntotdeauna, ai dreptate, bătrâne... Dar mă îndoiesc că asta merită o a doua șansă...

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Ți-am mai spus, îngâmfatule... Ție ți s-au oferit toate pe tavă. Un tată avocat, chiar dacă mai ciudat de felul lui... Suficient că te-a băgat într-un cabinet celebru, cu clientelă gata-făcută și sfaturi... cât încape, să n-o dai greș ca tâmpitu'... Și toate astea pe gratis... Nu ca mine, o amărăță, care s-a spetit la muncă prin străinătăți să-și adune banii de stagiou... Tu-mi faci mie morală de doi bani?... Hai sictir, iepure fricos cu fundă roz la gât...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Potolește-te, garofiță... Dacă sari și-n capu' ăstuia, nu-ți mai rămâne nimeni... Bagă-ți mințile în cap, că-n tot răul e și-un bine... Caută-ți binele, garofiță ofilită...

PAS PIERDUT - AVOCAT TÂNĂR SICTIRIT: Ascultă... Că știe ce spune... Până una-alta, te-ai gândit la o strategie?... Ți-ai construit apărarea?... Pe cine vrei să angajezi ca avocat?

PAS PIERDUT - DEMOAZELA: Să angajez avocat?... De unde biștari?... Mă apăr singură... De una singură, așa cum am fost dintotdeauna... Singură... Pricepeți, oameni buni?...

PAS PIERDUT - GREFIER ALUNECOS: Mai fă vreo două-trei nopți albe, așază-ți mințile și mai stăm de vorbă... Până atunci comand două fripturi babane și o bere rece pentru mine... Cu ce m-am procopsit... Și maestrul... Dacă ar fi maestrul de față, ne-am găsi mai ușor busola... Cu toții...

Bătrânul judecător a găsit de cuviință că e în stare să judece imparțial, să administreze probele cu obiectivitate, să pronunțe o soluție dreaptă... A înfruntat cu seninătate, cu demnitate chiar, bârfele grefierelor, ale judecătorilor colegi în împărțirea dreptății, compunându-și o morgă aspră, rece, distantă, care respingea orice comentariu.

Își împărțea vorbele de unul singur: "Nu voi intra niciodată în tagma idiotilor inutili... Dezastruos e atunci când turma asta se îmbogățește cu noi, slujitorii dreptății. Când ciobanilor le crește o blană creață, de oaie merinos, de nu-și mai văd de sub ea cârlionții aspri în oglinda justiției, nici ochii, nici fruntea îngustă... Idioțenia inutilă o pot accepta chefliilor din colțul blocului ce-și sug berea stătută sau trag o țuculiță pe furiș, să nu-i vadă nevasta din balconul de la etajul trei... Niciodată judecătorului. Idiotul inutil care a îmbrăcat roba se constituie ca un pericol pentru soarta miilor de justițiabili ce-și caută dreptatea pe coridoarele Tribunalului."

Nu l-a scos din pepeni nici declarația soției, partea vătămată în procesul penal, care solicita o sumă considerabilă ca daune morale urmare a falsului săvârșit de fostul soț cu complicitatea sau coautoratul pițipoancei. A zâmbit doar pe sub mustața invizibilă și și-a permis s-o incite cerându-i amănunte în legătură cu amantlâcul profesorului, surprins de tâlharii ce-și căutau prada taman în plină partidă de sex - țigările de contranbandă... "Păi, domnu' judecător, cum să nu fiu atinsă în demnitatea mea când nenorocitul și-a bătut joc de onoarea familiei. Da' l-a bătut Cel de Sus să-l prindă tâlharii cu pantalonii pe vine... Polițistul, soțul încornorat, sărmănelul de el, barem i-a tras o mamă de bătaie... Pe când eu, femeie cinstită și firavă, cum să-mi repar onoarea... M-a terfelit în tot târgul, de mi-e groază să ies până la aprozarul din colț, că râd imbecilele pe sub teighea de uit ce voiam să târgui și plec ca proasta-n târg fără nimic în coș... Și, colac peste pupăză, a mai falsificat și semnătura soacră-mi, că vrea casa cumpărată cu sudoare, domnu' judecător... De asta cer daune, să plătească nenorocitul, și el și japița de avocat care l-a învățat!"

Și-a păstrat calmul când a ascultat cu răbdarea ce nu-i era în fire declarațiile de complezență, umplutură să îngroașe dosarul, că nu aveau știință de nicio împrejurare direct, ci doar din auzite, amănunte despre bomba orășelului cu tâlharii ce l-au prins pe domnu' profesor, elemente de

prea mică importanță în prezenta cauză, fără legătură cu falsul și uzul de fals, obiectul procesului în curs...

Ceea ce l-a zgândărit peste măsură, gata-gata să se anteproune, de-a fost nevoie să întrerupă dezbaterile, să facă o mică pauză, când în camera din spatele sălii de judecată și-a aprins o țigară sub privirile înspăimântate ale grefierii de ședință, care a scăpat de sub braț vrafal de hârtii ce s-au răspândit în micuța încăpere ca niște porumbei drogați și una dintre coli s-a lipit de fruntea asudată, de părul lucios, căzut peste fruntea judecătorului, a fost atitudinea celui alt...

Motivul de gringoladei de zece minute a fost declarația profesorașului inculpat în dosar: "Ea, avocata, înălțimea voastră, ea m-a învățat, ea m-a determinat să săvârșesc falsul... Ce, credeți că mi-ar fi trecut mie, un amărât de profesor de la țară, să fac hârtia... De altfel, nici nu mă pricep, că doar n-am studii juridice... Avocata mea, plătită cu bani grei, muncii cu sudoare, ea m-a instigat, ea mi-a explicat că este unica soluția să câștig procesul cu fosta soție... Că nu am martori că mi-a dat mama mea banii pentru casa de care vrea să mă jefuiască reclamanta... Și atunci a bătut ea la mașină actul, falsul, care va să zică, și mi-a arătat unde să semnez eu în locul mamei mele, sărmana de ea, că mi-a dat ultimii bănuți pentru casa asta nenorocită... Tot ea, avocata, l-a depus la dosar când a socotit că-i mai bine, că eu n-am nicio vină..."

Simțea că-i curge sudoarea nu numai peste fruntea înaltă, chiar de-a lungul spinării lipite de roba neagră... A fost scânteia, pricina care a determinat, alături de declarația pițipoancei, avocata inculpată, soluția finală...

Prezența în timpul declarației celor doi inculpați pe banca din fundul sălii a secretarei și a cocoșatului grefier l-a scos din răbdări, de fapt, mai mult s-a amuzat imaginându-și posibilele bârfe: "Mai bine se abține, îngâmfatul... Vezi - secretara cabinetului de avocatură, prietenul și amicul de la arhivă, l-au supravegheat de aproape, să nu care cumva să dea pe de lături..."

În noaptea de dinaintea audierii inculpatei, curiozitatea nu i-a dat pace până la vreo trei dimineața, știind că demoazela nu și-a angajat avocat și nici nu a acceptat un avocat din oficiu... Bănuia o apărare prostească, pentru ca mai apoi, spre dimineață, să se lase prins în mrejele unui scenariu de groază, jumătate vis, jumătate, realitate, în care tinerica îl inculpa pe stagiarul cabinetului, atât în întocmirea actului fals, cât și în prezentarea în fața instanței...

S-au dovedit închipuiri fanteziste... Nefericita lăsase la o parte și freza jumătate punk, și fardul gras, ce-i dădea uneori o tentă de clown ba plângăcios, ba obraznic fără măsură...

"L-am sfătuit, i-am sugerat, mai bine zis i-am explicat, că era singura soluție să acoperim realitatea... Dacă nu făcuseră un act, dacă nu le-a trecut prin cap să se asigure, adică, el, profesorul, și mama sa, acum puteam acoperi starea de fapt prin întocmirea contractului de donațiune!"

"Adică a falsului..." - a găsit de cuviință să precizeze magistratul.

"Da, a falsului, onorată instanță, un fălsicel mai bine zis..."

Judecătorul și-a ridicat sprâncenele din spatele ochelarelor, solicitând mai mult seriozitate.

“Pedeapsa pentru fals și uz de fals e substanțială, și calitatea de avocat poate aduce un spor, și nu o circumstanță atenuantă...”

“Păi fals să-i zicem, însă ajutorul meu a fost dezinteresat, că onorariul era de tot căcatul... lertați-mă... Vocabularul... Emoțiile sincere, pe cuvânt... În situația mea nu-mi permit să fac pe grozava și nici să enervez instanța... Știu, mai bine zis bănuiești la ce să mă aștept... O palmă peste fund... lertați-mă încă o dată...”

Deschiderea totală, sinceritatea dezarmantă, au înjumătățit paharul soluției finale...

Inițial cochetase cu ideea unei amânări a pronunțării, însă după o oră de cugetare, de coborât spre înăuntrul său, a pătruns esența cauzei...

Fătuca merita o palmă peste ceafă de să-i zdruncine creierii și așa cam neașezați în ordinea respectării legii, însă în același timp și o șansă, o mână întinsă spre reeducare, așa cum obișnuiau să spună pe vremuri secretarii de partid responsabili de justiție...

Sentința, minuta, s-a așezat limpede în cronică de pronunțări la timp, cu cinci minute înainte de 3, când se închide arhiva - un an închisoare cu suspendarea executării, interzicerea exercitării dreptului de a profesa în avocatură pe o perioadă de doi ani...

Ajuns acasă, în apartamentul de la etajul trei din blocul cu tencuiala căzută și geamurile termopane de proastă calitate de un alb căcăniu, și-a aruncat vestonul și cravata pe un fotoliu din spatele biroului, a îmbrăcat în grabă treningul ponosit, și, fără să îmbuce de niciunele, s-a urcat în șaua bicicletei cu roțile jumulte, peticite pe alocuri, nerăbdător să ajungă în tunelul verde, unde socotea pe bună dreptate că se va deschide, așa cum îl sfătuisese Tamaris, apropiatul din studenție - “să te deschizi, să-ți desfaci baierile înăuntrului liber, neîncărcat cu compromisuri inutile, și atunci vei înțelege, nu doar vei asculta neatent vorba copacului, a ierbii, a frunzei tremurânde”...

Mai știa că, obosit, spre seară, înainte de a urca scările din ciment gri închis cu stropi maronii, va poposi preț de vreo oră în compania tovarășilor de bloc, strânși în părculețul din fața monstrului cu zece etaje, bucuroși să-i ofere o bere rece și un sandviș cu salam și brânză de casă.
